



VĚSTNÍK

NEJVYŠŠÍHO KONTROLNÍHO ÚŘADU
2025

OBSAH

Část A: PLÁN KONTROLNÍ ČINNOSTI

8.	Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2025 (IV) 795 (25/05, 25/19, 25/24)
----	--

Část B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY Z KONTROLNÍCH AKCÍ

24/08	Peněžní prostředky vynaložené na činnost resortních sportovních center Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany 797
24/21	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými mají právo hospodařit vybrané státní podniky v likvidaci v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství 819
24/32	Vybraný majetek státu a peněžní prostředky, se kterými je příslušný hospodařit Úřad práce České republiky 837
25/01	Správa daně z přidané hodnoty se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování 869

ČÁST A

PLÁN KONTROLNÍ ČINNOSTI

8. Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2025 (IV)

Číslo kontrolní akce: 25/05

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky vynakládané na implementaci evropského vlakového zabezpečovacího zařízení

Změna v položce:

Časový plán:

- předložení KZ ke schválení: 03/2026
(původní údaj: 01/2026).

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 3/XVIII/2025 na svém XVIII. jednání 24. 11. 2025.

Číslo kontrolní akce: 25/19

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky vynakládané na transformaci systému péče o osoby se zdravotním postižením

Změna v položce:

Cíle kontroly:

Provéřit, zda peněžní prostředky určené na transformaci systému péče o osoby se zdravotním postižením byly vynakládány vybranými orgány veřejné správy účelně a efektivně
(původní znění: Provéřit, zda peněžní prostředky určené na transformaci systému péče o osoby se zdravotním postižením byly vynakládány vybranými orgány veřejné správy účelně, hospodárně a efektivně);

Kontrolované osoby:

– vypouští se:

Úřad vlády České republiky, Praha.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 3/XIX/2025 na svém XIX. jednání 8. 12. 2025.

Číslo kontrolní akce: 25/24

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky určené na podporu revitalizace veřejných prostranství měst a obcí

Změna v položce:

Kontrolované osoby:

– vybraní příjemci peněžních prostředků – upřesňuje se:

statutární město Jablonec nad Nisou,

statutární město Karlovy Vary,

statutární město Most,

statutární město Zlín,

město Locket,

město Otrokovice,

město Podivín,

město Ústí nad Orlicí,

obec Bystřice,

obec Kamýk nad Vltavou,

obec Prachovice,

obec Tuklaty,

městská část Praha 4.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/XIX/2025 na svém XIX. jednání 8. 12. 2025.

ČÁST B

KONTROLNÍ ZÁVĚRY Z KONTROLNÍCH AKCÍ

Kontrolní závěr z kontrolní akce

24/08

Peněžní prostředky vynaložené na činnost resortních sportovních center Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2024 pod číslem 24/08. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Stárek.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na činnost resortních sportovních center Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany byly vynaloženy účelně a v souladu s právními předpisy.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo obrany (dále také „MO“);

Ministerstvo vnitra (dále také „MV“);

OLYMP CENTRUM SPORTU MINISTERSTVA VNITRA (dále také „OLYMP CS MV“).

Kontrolováno bylo období od roku 2019 do roku 2023. V případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v době od května 2024 do prosince 2024.

Kolegium NKÚ na svém VI. jednání, které se konalo dne 14. dubna 2025,
schválilo usnesením č. 6/VI/2025
kontrolní závěr v tomto znění:

Resortní sportovní centra MV a MO

ZÁKLADNÍ FAKTA

OLYMP CS MV

MO-ASC DUKLA¹

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců / z toho sportovců resortního sportovního centra k 31. 12. 2023

305/217

343/230

Provozní výdaje resortních sportovních center z kapitoly MV, resp. MO, vynaložené v letech 2019 až 2023

1 352,4 mil. Kč

2 089,3 mil. Kč

Investiční výdaje resortních sportovních center z kapitoly MV, resp. MO, vynaložené v letech 2019 až 2023

189,0 mil. Kč

251,5 mil. Kč

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI

MV a MO nevybudováním klíčových sportovních objektů resortních sportovních center nesplnilo hlavní cíle investičních programů, resp. *Koncepce podpory sportu 2016–2025 – SPORT 2025*

6 let

Doba, po kterou MV, resp. OLYMP CS MV, nezačalo stavět plánované Národní tréninkové centrum Věry Čáslavské



3 roky

Doba, po kterou MO-ASC DUKLA nezačalo stavět plánovanou sportovní halu v areálu Juliska



¹ V textu kontrolního závěru se pod spojením MO-ASC DUKLA rozumí resortní sportovní centrum Ministerstva obrany, tj. Armádní sportovní centrum DUKLA.

I. Shrnutí a vyhodnocení

- 1.1 NKÚ provedl kontrolu peněžních prostředků vynaložených na činnost resortních sportovních center (dále také „RSC“) Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany.
- 1.2 Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na činnost resortních sportovních center Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany byly vynaloženy účelně a v souladu s právními předpisy. Prostřednictvím kapitol státního rozpočtu MV a MO bylo v letech 2019 až 2023 vynaloženo na jejich činnost 1 352,4 mil. Kč (OLYMP CS MV), resp. 2 089,3 mil. Kč (MO-ASC DUKLA).
- 1.3 NKÚ zjistil u vybraných kontrolovaných nákupů služeb a majetku RSC neúčelné a ne hospodárné vynaložení peněžních prostředků. OLYMP CS MV a MO-ASC DUKLA zároveň nepostupovaly při vynakládání peněžních prostředků na provozní výdaje v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb.²
- 1.4 NKÚ dále vyhodnotil, že MV a MO v období 2016 až 2024 neuskutečnily plánované investice a nevyčerpaly peněžní prostředky určené na modernizaci klíčové sportovní infrastruktury. MV nevybudovalo Národní tréninkové centrum Věry Čáslavské, MO nedokončilo výstavbu sportovního areálu Juliska. OLYMP CS MV a MO-ASC DUKLA v kontrolovaném období snížily výdaje na modernizaci a obnovu sportovní infrastruktury. Tento stav je v rozporu s cíli *Koncepce podpory sportu 2016–2025 – SPORT 2025*³ (dále také „Koncepce sportu“), která měla zlepšit podmínky pro sport a státní reprezentaci České republiky.
- 1.5 Toto celkové vyhodnocení se opírá především o následující zjištění:
 - a) Hlavním cílem RSC v Koncepci sportu vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy bylo zajištění kvalitních podmínek pro přípravu reprezentantů ČR. Od roku 2019 si RSC samostatně určují své investiční potřeby. OLYMP CS MV tyto potřeby konkrétně nevymezil, zatímco MO je sice určilo, ale ve většině případů nerealizovalo. To ovlivnilo použití investičních prostředků v rámci plnění koncepčních cílů RSC. RSC se v kontrolovaném období řídila *Zásadami činnosti resortních sportovních center* z roku 2015, které nebyly aktualizovány a neodrážely změny zákona č. 115/2001 Sb.⁴ – viz odst. 4.1 až 4.9.
 - b) MV uskutečnilo 33 akcí mimo původně schválený programový rámec, přesto však dokumentaci podprogramu č. 014V024⁵ aktualizovalo až po pěti letech od zahájení jeho realizace. Následně upravilo naplnění cílů podprogramu podle již dokončených projektů. V navazujícím podprogramu č. 114V144⁶ zrealizovalo MV do data předání

² Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

³ Koncepce byla schválena usnesením vlády České republiky ze dne 27. června 2016 č. 591, ke *Koncepci podpory sportu 2016–2025 – SPORT 2025*.

⁴ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.

⁵ Podprogram č. 014V024 byl součástí programu č. 014V02 – *Rozvoj a obnova materiálně-technické základny školství, vzdělávání a tělovýchovy* (dále také „Podprogram č. 014V024“).

⁶ Podprogram č. 114V144 byl součástí v programu č. 114V14 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny školství, vzdělávání a tělovýchovy* (dále také „Podprogram č. 114V14“).

kontrolního protokolu 38 % investičních akcí; nezrealizovalo mj. výstavbu Národního gymnastického centra Věry Čáslavské⁷ – viz odst. 4.10 až 4.12.

- c) MO využilo z původně plánovaných 481 mil. Kč na výstavbu a modernizaci sportovní infrastruktury 168 mil. Kč, což odpovídá čerpání 35 % rozpočtu. Zjištěná míra realizace investic tak, stejně jako v případě MV, nevedla k zajištění plánovaných podmínek pro přípravu sportovní reprezentace dle programu 107V81⁸ – viz odst. 4.13 až 4.19.
- d) OLYMP CS MV v roce 2018 vynaložil 580,8 tis. Kč na koncepční studii⁹ pro Národní tréninkové centrum Věry Čáslavské. NKÚ hodnotí peněžní prostředky na koncepční studii jako neúčelně vynaložené, protože OLYMP CS MV do doby ukončení kontroly NKÚ, tj. ani po šesti letech od vyhotovení koncepční studie, nepodnikl žádné kroky k realizaci výstavby centra. MV nepostupovalo v souladu s rozpočtovými pravidly a dokumentací podprogramu č. 014V024 u čtyř kontrolovaných investičních akcí OLYMP CS MV. Tyto akce totiž zaregistrovalo na základě investičních záměrů OLYMP CS MV, které neobsahovaly vyjádření efektivity vložených prostředků – viz odst. 4.20 až 4.27.
- e) MO do konce roku 2021 vynaložilo 8,4 mil. Kč na projektovou dokumentaci k výstavbě sportovní haly v areálu Juliska. NKÚ hodnotí peněžní prostředky na projektovou dokumentaci jako neúčelně vynaložené, protože do doby ukončení kontroly NKÚ nebyla využita projektová dokumentace k realizaci stavby. K využití dokumentace zřejmě nedojde. Zároveň MO nepostupovalo v souladu s rozpočtovými pravidly a dokumentací programu č. 107V81 u sedmi kontrolovaných investičních akcí. Tyto akce totiž zaregistrovalo na základě neúplných investičních záměrů MO-ASC DUKLA, které neobsahovaly vyjádření efektivity vložených prostředků – viz odst. 4.28 až 4.33.
- f) Zahraniční cesty vedení OLYMP CS MV měly být dle vnitřních předpisů schvalovány náměstkem ministra vnitra. Vedení OLYMP CS MV si však cesty schvalovalo samo. NKÚ vyhodnotil, že 724,4 tis. Kč vynaložených na 19 zahraničních cest vedení OLYMP CS MV v období od dubna 2023 do srpna 2024 bylo vynaloženo neúčelně, protože tyto cesty byly hrazeny z prostředků určených výhradně na přípravu státních reprezentantů a zajištění jejich kvalitních podmínek. Dvě z těchto cest navíc nesouvisely s činností OLYMP CS MV a nesloužily k podpoře státní reprezentace. OLYMP CS MV tak nepostupoval při vynakládání těchto výdajů v souladu s rozpočtovými pravidly. U MO-ASC DUKLA nezjistil NKÚ v této oblasti nedostatky – viz odst. 4.34 až 4.41.
- g) OLYMP CS MV vynaložil 1 722,2 tis. Kč na propagaci formou pořizování fotografií a výroby nástěnných a stolních kalendářů, přestože tyto výdaje nebyly nezbytné pro zajištění kvalitních podmínek pro sportovní reprezentaci. OLYMP CS MV tak nepostupoval při vynakládání těchto peněžních prostředků v souladu s rozpočtovými pravidly – viz odst. 4.42 až 4.47.

⁷ Předpokládaným stavebním programem bylo vybudovat především gymnastickou halu, funkční halu pro trénink, cvičební sál, dětský sál, sál pro aerobik, šatny, centrální sklad, zázemí pro trenéry a zasedací místnost.

⁸ Program č. 107V81 – *Státní sportovní reprezentace – II* (dále jen „Program č. 107V81“).

⁹ Tato koncepční studie měla být prvním krokem k realizaci výstavby Národního tréninkového centra Věry Čáslavské a byla zadána za účelem následné budoucí výstavby haly pro Národní tréninkové centrum Věry Čáslavské dle požadavků a zadání České gymnastické federace.

II. Informace o kontrolované oblasti

- 2.1 Oblast sportu upravuje ustanovení § 1 zákona o podpoře sportu. Sport definuje jako veřejně prospěšnou činnost a stanovuje úkoly související s jeho podporou. Na základě ustanovení § 4 odst. 1 zákona o podpoře sportu byly zřízeny RSC MV a RSC MO.¹⁰
- 2.2 Novelou zákona o podpoře sportu došlo s účinností ke dni 1. srpna 2019 ke zřízení NSA.¹¹ NSA je dle § 3 odst. 1 zákona o podpoře sportu ústředním správním úřadem ve věcech podpory sportu, turistiky a sportovní reprezentace státu. NSA má za úkol zpracovávat pravidla činnosti, financování a vzájemné spolupráce resortních sportovních center (dále také „Zásady RSC“).
- 2.3 MV je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti. MV je správcem kapitoly státního rozpočtu 314 – *Ministerstvo vnitra*.¹² MV zřídilo dne 25. září 2008 zřizovací listinou Centrum sportu Ministerstva vnitra jako organizační složku státu. Dodatkem č. 1 této zřizovací listiny ze dne 19. prosince 2016 změnilo její název na OLYMP CS MV.
- 2.4 OLYMP CS MV zajišťuje podmínky pro rozvoj sportu, přípravu státní sportovní reprezentace a rozvoj sportovních talentů. Stará se o zdravotnické zabezpečení sportovců a vytváří podmínky pro sportovní aktivity v působnosti MV. Mezi činnosti OLYMP CS MV také patří organizace a koordinace policejních mistrovství, příprava resortní sportovní reprezentace a zajištění potřebného materiálního, finančního a dalšího ekonomického zabezpečení.
- 2.5 MO je ústředním orgánem státní správy na úseku obrany ČR a správcem kapitoly státního rozpočtu 307 – *Ministerstvo obrany*.¹³ Za koncepční činnosti a za odborné a metodické řízení oblasti zabezpečení přípravy ke státní a resortní sportovní reprezentaci včetně rozpočtování peněžních prostředků prostřednictvím MO-ASC DUKLA odpovídá Kancelář ministra obrany.
- 2.6 MO-ASC DUKLA je vnitřním organizačním útvarům MO, jehož hlavním zaměřením je podpora vrcholového sportu, především příprava státní a resortní sportovní reprezentace ČR. Hlavním úkolem MO-ASC DUKLA je vytvářet podmínky pro sportovní přípravu na vrcholné světové soutěže – olympijské hry, mistrovství světa a Evropy a další významné soutěže.
- 2.7 MV tak v letech 2016 až 2022 financovalo činnost OLYMP CS MV jak v oblasti provozních výdajů, tak v rámci programů reprodukce majetku zejména prostřednictvím podprogramu č. 014V024 (více viz odst. 4.20) a pro období 2021 až 2025 v rámci navazujícího podprogramu č. 114V144. Cílem těchto podprogramů byla především výstavba a modernizace sportovní infrastruktury, tj. plnění cílů Koncepce sportu.

¹⁰ MŠMT také zřídilo RSC pod názvem VICTORIA VSC, které nebylo zahrnuto mezi kontrolované osoby této kontrolní akce.

¹¹ Zákon č. 178/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

¹² Ustanovení § 12 zákona České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

¹³ Ustanovení § 16 zákona České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

- 2.8 Obdobně i MO zajišťovalo jako správce programů reprodukce majetku v kontrolovaném období investiční prostředky v programu č. 107V80 – *Státní sportovní reprezentace I*, programu č. 107V81 a programu č. 107V82 – *Státní sportovní reprezentace – III*. Program č. 107V80 byl ukončen 28. prosince 2022, program č. 107V81 byl ukončen 15. dubna 2024 a navazující program č. 107V82 nadále probíhá. Cílem těchto programů byla stejně jako u MV především výstavba a modernizace sportovní infrastruktury související s naplňováním cílů Koncepce sportu.
- 2.9 MV uvolnilo na činnost OLYMP CS MV (provozní výdaje a investice) v letech 2019 až 2023 celkem 1 541,4 mil. Kč (viz tabulka č. 1). MO za stejné období uvolnilo na činnost MO-ASC DUKLA 2 340,8 mil. Kč (viz tabulka č. 2). Celková částka na činnost RSC tak dosáhla v kontrolovaném období 3 882,2 mil. Kč.

Tabulka č. 1: Čerpání peněžních prostředků OLYMP CS MV v letech 2019 až 2023 (v mil. Kč)

Rozpočtová položka/rok	2019	2020	2021	2022	2023
Celkové výdaje	300,65	339,03	316,89	280,66	304,15
<i>V tom: provozní výdaje</i>	<i>255,78</i>	<i>271,18</i>	<i>275,61</i>	<i>271,82</i>	<i>278,01</i>
<i>- investiční výdaje</i>	<i>44,87</i>	<i>67,85</i>	<i>41,29</i>	<i>8,83</i>	<i>26,14</i>
Poměr provozních výdajů k celkovým výdajům (v %)	85 %	80 %	87 %	97 %	91 %
Poměr investičních výdajů k celkovým výdajům (v %)	15 %	20 %	13 %	3 %	9 %

Zdroj: OLYMP CS MV.

Tabulka č. 2: Čerpání peněžních prostředků MO-ASC DUKLA v letech 2019 až 2023 (v mil. Kč)

Rozpočtová položka/rok	2019	2020	2021	2022	2023
Celkové výdaje	434,05	445,55	473,49	483,85	503,81
<i>V tom: provozní výdaje</i>	<i>386,30</i>	<i>379,93</i>	<i>419,87</i>	<i>424,66</i>	<i>478,53</i>
<i>- investiční výdaje</i>	<i>47,75</i>	<i>65,62</i>	<i>53,63</i>	<i>59,19</i>	<i>25,28</i>
Poměr provozních výdajů k celkovým výdajům (v %)	89 %	85 %	89 %	88 %	95 %
Poměr investičních výdajů k celkovým výdajům (v %)	11 %	15 %	11 %	12 %	5 %

Zdroj: MO-ASC DUKLA.

Pozn.: Tabulky neobsahují výdaje nákladového střediska 6316 – HC DUKLA Praha, p.o., nákladového střediska 7401 – CASRI Praha, p.o., a nákladového střediska 8403 – VK DUKLA Liberec, p.o.

Celkové výdaje na činnost obou kontrolovaných RSC vykazují podobné trendy. U OLYMP CS MV vzrostl podíl provozních výdajů k celkovým výdajům z 85 % v roce 2019 na 91 % v roce 2023, zatímco u MO-ASC DUKLA z 89 % v roce 2019 na 95 % v roce 2023. Jejich vývoj upozorňuje na rostoucí zaměření výdajů na provozní výdaje. Podíl investičních výdajů se pohyboval v kontrolovaném období u OLYMP CS MO v intervalu od 3 % do 20 %, u MO-ASC DUKLA v intervalu od 11 % do 15 % celkových výdajů.

- 2.10 V OLYMP CS MV se celkový průměrný přepočtený počet zaměstnanců včetně sportovců pohyboval mezi 305 a 319. Na MO-ASC DUKLA se průměrný přepočtený počet zaměstnanců pohyboval mezi 334 a 344. Podíl sportovců na celkovém počtu zaměstnanců se v OLYMP CS MV pohyboval od 71 % do 72 %. Podíl sportovců na celkovém počtu zaměstnanců MO-ASC DUKLA činil přibližně 66 % až 67 % (viz tabulka č. 3).

Tabulka č. 3: Průměrný přepočtený počet zaměstnanců OLYMP CS MV a MO-ASC DUKLA

Stav k	Sportovci			Ostatní zaměstnanci			Celkem
	OLYMP CS MV	MO-ASC DUKLA	Celkem	OLYMP CS MV	MO-ASC DUKLA	Celkem	
31. 12. 2018	222,15	221,94	444,09	91,23	112,48	203,71	647,80
31. 12. 2019	230,65	226,25	456,90	88,60	112,96	201,56	658,46
31. 12. 2020	229,15	228,75	457,90	89,60	113,90	203,50	661,40
31. 12. 2021	229,56	228,48	458,04	87,08	115,40	202,48	660,52
31. 12. 2022	222,68	225,50	448,18	85,11	114,33	199,44	647,62
31. 12. 2023	217,20	229,50	446,70	87,73	113,38	201,11	647,81

Zdroj: OLYMP CS MV, MO-ASC DUKLA.

Pozn.: Průměrný přepočtený počet zaměstnanců vyjadřuje úvazky se zaměstnanci sjednané. Rozdíl mezi „fyzickým počtem“ a „přepočteným počtem“ je hlavně ve sjednaných zkrácených úvazcích. Pokud má zaměstnanec sjednanou kratší pracovní dobu, promítne se do počtu jako číslo menší než jedna. Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců byl vypočten jako podíl odpracovaných hodin (včetně práce přesčas) k ročnímu fondu pracovní doby bez svátků. Do výpočtu se zahrnují také hodiny čerpané řádné dovolené, placené překážky v práci, pracovní neschopnost a doba čerpání ošetřovného.

- 2.11 Během kontroly oslovil NKÚ nejvyšší kontrolní instituce (SAI) evropských zemí s žádostí o informace o začlenění sportovních center do struktury státu, jejich financování a náplni činnosti. Odpovědi obdržel od devíti zemí: Belgie, Bulharska, Finska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Německa, Polska a Španělska. Shrnutí těchto informací je uvedeno v příloze č. 1 tohoto kontrolního závěru. Z dotazníkového šetření např. vyplynulo, že RSC mají zřízeny čtyři z těchto devíti států, tedy necelá polovina.

III. Rozsah kontroly

- 3.1 Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na činnost RSC MV a MO byly vynaloženy účelně a v souladu s právními předpisy.
- 3.2 NKÚ se zaměřil u RSC na kontrolu peněžních prostředků vynaložených na dosažení cílů a potřeb RSC, a to v návaznosti na stanovené cíle Koncepce sportu, a to jak v oblasti hospodaření RSC, tak i v oblasti realizace investičních akcí. U MV a MO byla kontrola zaměřena na kontrolu činností správců výše uvedených programů reprodukce majetku.
- 3.3 Kritéria použitá při hodnocení účelnosti, ve vybraných případech i kritéria použitá při hodnocení efektivnosti a hospodárnosti vynaložených peněžních prostředků, jsou uvedena v příslušných bodech části IV. tohoto kontrolního závěru. Použitá kritéria vycházela z definic uvedených v ustanoveních § 2 písm. m) až o) zákona č. 320/2001 Sb.¹⁴
- 3.4 NKÚ vybral ke kontrole plnění cílů Koncepce sportu celkem 12 investičních akcí realizovaných OLYMP CS MV a MO-ASC DUKLA v kontrolovaném období. V případě OLYMP CS MV bylo zkontrolováno pět investičních akcí v celkové hodnotě 84,8 mil. Kč, což odpovídá 33 % vynaložených peněžních prostředků z kontrolovaného podprogramu č. 014V024. U MO-ASC DUKLA bylo prověřeno sedm investičních akcí v hodnotě 129,6 mil. Kč, tedy 45 % vynaložených peněžních prostředků z kontrolovaného

¹⁴ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

programu č. 107V81. Kontrolní vzorek zahrnoval finančně významné investiční akce v nejvyužívanějších areálech RSC.

- 3.5 V rámci provozních výdajů na činnost RSC prověřil NKÚ vzorek uskutečněných zahraničních cest v celkové hodnotě ve výši 8,9 mil. Kč. Kontrolní vzorek zahrnoval zahraniční cesty sportovců různých sportovních disciplín a zahraniční cesty vedení OLYMP CS MV a MO-ASC DUKLA související s výkonem činností pro RSC. U nákupů majetku a služeb v letech 2019 až 2023 NKÚ prověřil vzorek v celkové výši 21,2 mil. Kč. Vzorek nákupů byl vybrán dle finanční významnosti nákupů majetku a služeb věcně souvisejících se zajištěním kvalitních podmínek pro sportovní reprezentaci.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

A. Cíle a potřeby pro zajištění přípravy sportovní reprezentace

- 4.1 NKÚ posuzoval účelnost vynaložených peněžních prostředků podle toho, zda OLYMP CS MV a MO-ASC DUKLA dosáhly cíle při plnění stanovených úkolů. Tyto cíle byly definovány především v Konceptu sportu a dalších dokumentech (např. programové dokumentaci) vypracovaných MŠMT, MV, MO a samotným OLYMP CS MV. NKÚ hodnotil, zda vynaložené peněžní prostředky přispěly k dosažení těchto cílů a úkolů vyplývajících ze zákona o podpoře sportu, konkrétně k vytváření podmínek pro rozvoj sportu, přípravu na státní sportovní reprezentaci a podporu sportovních talentů.
- 4.2 Koncepte sportu definovala strategické cíle, které se týkaly i RSC. Mezi hlavní strategické cíle stanovené pro RSC patřilo v rámci oblasti „obnova a budování sportovních zařízení“ vybudování strategické sportovní infrastruktury a modernizace přístrojového vybavení a v rámci oblasti „konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR“ zajištění kvalitních podmínek pro přípravu reprezentantů ČR v RSC.
- 4.3 NKÚ zjistil, že od roku 2019 bylo rozhodování o investičních potřebách RSC plně v kompetenci MV, resp. OLYMP CS MV, a MO, a to bez vzájemné koordinace priorit mezi resorty a jejich RSC. Důvodem bylo, že MŠMT již nepřispívalo na financování investičních potřeb kontrolovaných RSC a zároveň došlo k organizačním změnám v subjektech zajišťujících sportovní reprezentaci (vznik NSA).

RSC vycházela z neaktualizovaných Zásad RSC z roku 2015

- 4.4 V kontrolovaném období oblast činnosti, financování a vzájemné spolupráce RSC nadále upravovaly Zásady RSC vydané MŠMT s účinností od 1. ledna 2015. V roce 2019 se přesunuly kompetence v oblasti sportovní reprezentace z MŠMT na NSA. Zásady RSC nebyly do roku 2024 aktualizovány podle nové legislativy a podle aktuální organizační struktury subjektů zajišťujících sportovní reprezentaci.

- 4.5 Zásady RSC sice stanovovaly pravidla pro činnost RSC, např. vyhodnocování činnosti, zařazování sportovců, předkládání rozpočtu nebo ekonomického zabezpečení (včetně pravidel pro způsobilé výdaje, odměňování sportovců, logistiku či péči o sportovce), ale nespécifikovaly pravidla pro samotné financování RSC nebo jejich vzájemnou spolupráci.
- 4.6 Dne 4. září 2024 vláda schválila nová pravidla¹⁵, která nabyla účinnosti dnem schválení. V obsahové náplni činnosti a organizaci RSC nepřinesla oproti původním Zásadám RSC z roku 2015 žádné zásadní změny kromě např. zařazování, vyřazování nebo sjednocování sportů. Ačkoliv i nová pravidla v názvu obsahují zmínku o pravidlech financování, samotné financování RSC tato nová pravidla neupravují. Nová pravidla tak obdobně jako předcházející Zásady RSC neupravují klíčové otázky financování a vzájemné spolupráce (např. možnosti spolufinancování RSC ze zdrojů NSA nebo vzájemné koordinace RSC při budování moderní sportovní infrastruktury).

OLYMP CS MV v kontrolovaném období nestanovil investiční potřeby

- 4.7 NKÚ vyhodnotil, že OLYMP CS MV nevymezil potřeby k naplňování cílů Koncepce sportu. OLYMP CS MV nedisponoval v kontrolovaném období dokumentem, který by plánoval jednoznačné věcné, časové a finanční potřeby pro naplňování cílů v letech 2019 až 2023, jako např. soupis konkrétních plánovaných akcí, který měl sloužit jako podklad pro tvorbu dokumentace včetně stanovení potřebné alokace programu. Dopadem bylo omezené čerpání investičních peněžních prostředků určených na výstavbu infrastruktury a modernizaci vybavení pro sportovní reprezentaci (viz odst. 4.10 až 4.12).

MO sice potřeby stanovilo, většinu investičních akcí v oblasti sportovní infrastruktury ale nerealizovalo

- 4.8 K zabezpečení činnosti MO-ASC DUKLA stanovilo MO investiční a neinvestiční cíle a potřeby pro kontrolované období v *Koncepci rozvoje armádního sportovního centra DUKLA k zabezpečení přípravy sportovců – reprezentantů ČR do roku 2025*.
- 4.9 NKÚ zjistil, že MO nerealizovalo většinu investičních akcí v oblasti nemovité sportovní infrastruktury. U většiny projektů rozhodlo o jejich odložení do navazujících programů. Některé z těchto odložených investičních akcí přitom MO uvádělo již ve dřívějších střednědobých plánech předcházejících programů. Tento postup negativně ovlivnil čerpání investičních peněžních prostředků určených na budování infrastruktury a modernizaci vybavení pro sportovní reprezentaci (viz odst. 4.15 až 4.19).

Příklad č. 1

MO plánovalo v letech 2018 až 2027 investice zejména pro Sportovní areál Juliska, Praha 6, v předpokládané výši 375,3 mil. Kč, kde finančně nejobjemnější investiční akci měla být výstavba sportovní haly za 230,0 mil. Kč v letech 2020 až 2024. Výstavba sportovní haly MO-ASC DUKLA doposud nebyla realizována.

¹⁵ Usnesení vlády České republiky ze dne 4. září 2024 č. 603, k pravidlům činnosti, financování a vzájemné spolupráce resortních sportovních center.

B. Investiční cíle programu MV

Chybějící strategický rámec ovlivnil řízení investic do sportu

- 4.10 MV zpracovalo dokumentaci podprogramu č. 014V024. Po schválení Koncepce sportu MV neaktualizovalo dokumentaci podprogramu tak, aby realizací akcí naplnilo koncepční cíle nebo definovalo investiční potřeby pro zajištění kvalitních podmínek pro přípravu státních reprezentantů v OLYMP CS MV. Změnu dokumentace podprogramu provedlo MV poprvé až po pěti letech, a to dne 8. října 2021. Tato změna však spočívala pouze v úpravě cílových parametrů podprogramu podle již dosažených výsledků dokončených akcí.
- 4.11 MV z 19 plánovaných investičních akcí realizovalo v podprogramu č. 014V024 pouze 13, což odpovídá 68 % původního plánu. Přibližně třetinu plánovaných akcí tak MV neuskutečnilo. Podprogram č. 014V024 měl za cíl obnovit sportoviště a vybudovat odpovídající zázemí v sedmi areálech, přesto však např. pro areál Brno Soběšice nebyla naplánována žádná investiční akce. Mezi lety 2017 a 2021 navíc MV čerpalo prostředky nad schválený finanční rámec tohoto podprogramu, a to na 33 jiných neplánovaných investičních akcí z celkově 57 realizovaných. MV tak 58 % investičních akcí v rámci podprogramu č. 014V024 financovalo mimo původně schválený rámec. NKÚ zjistil, že MV při plánování a realizaci investic financovalo projekty, které nebyly součástí původně stanovených cílů podprogramu č. 014V024, což nevedlo k optimálnímu využívání peněžních prostředků, které měly být použity k dosažení uvedených cílů a plnění úkolů stanovených pro RSC.

MV do doby ukončení kontroly NKÚ nezahájilo výstavbu Národního gymnastického centra Věry Čáslavské

- 4.12 MV v navazujícím podprogramu č. 114V144 dosud nezahájilo klíčové investiční akce, přestože termín ukončení realizace podprogramu byl stanoven na 31. prosince 2025. Klíčové investiční akce přitom představovaly 80 % celkové alokace podprogramu, což tak činí splnění cíle podprogramu vysoce nepravděpodobným. Mezi těmito akcemi byla výstavba Národního gymnastického centra Věry Čáslavské za 630 milionů Kč a obnova sportovní haly v Přípotoční ulici v Praze. Národní gymnastické centrum přitom MV plánuje postavit již od roku 2018.

C. Investiční cíle programu MO

- 4.13 MO stanovilo v programu č. 107V81 čtyři klíčové cíle (oblasti), které MO vymezilo pro plnění cílů Koncepce sportu: a) logistické zabezpečení, b) dopravní prostředky, c) léčebně preventivní klinická péče, regenerace a rehabilitace a d) nemovitá infrastruktura.
- 4.14 NKÚ považoval za efektivní takové vynaložení peněžních prostředků, které vedlo k zajištění podmínek pro kvalitní přípravu sportovní reprezentace a přineslo maximální rozsah, kvalitu a přínos splněných úkolů vzhledem k objemu prostředků vynaložených na jejich realizaci. Za účelné pak považoval vynaložení peněžních prostředků, které zajistilo optimální míru dosažení plánovaných cílů programu a cílů Koncepce sportu,

konkrétně modernizace sportovní infrastruktury a zajištění kvalitních podmínek pro přípravu reprezentantů ČR v RSC při plnění stanovených úkolů.

Nerealizace plánovaných investičních akcí a nízké čerpání rozpočtu MO omezilo rozvoj sportovní infrastruktury

- 4.15 NKÚ zjistil, že MO sice definovalo potřeby ve formě investičních akcí, ale v rámci programu č. 107V81 je realizovalo pouze částečně, což vedlo k nesplnění plánovaných cílů programu ve všech oblastech. Např. v oblasti pořízování regeneračního a rehabilitačního vybavení pro MO-ASC DUKLA bylo zakoupeno z plánovaných 23 kusů vybavení pouze 12, čímž MV nenaplnilo stanovené potřeby. V důsledku chybějících zařízení neměli sportovci k dispozici veškeré rehabilitační vybavení, které bylo původně plánováno.
- 4.16 Obdobně z původně plánovaných 481 mil. Kč na plnění cíle nemovité infrastruktury MO využilo 168 mil. Kč, což odpovídá čerpání 35 % plánovaných prostředků. Celkově MO plánovalo 14 stavebních projektů, registrovalo 11, ale dokončilo pouze sedm, dva projekty, tj. výstavba tělocvičny v Harrachově a sportovní haly na Julisce, zůstaly pouze ve fázi projektové dokumentace.
- 4.17 NKÚ proto vyhodnotil, že MO-ASC DUKLA nesplnilo stanovené cíle v oblasti obnovy a budování nemovité infrastruktury, když bylo schopno realizovat pouze třetinu investičních akcí a nerealizovalo klíčové akce, což ovlivnilo plnění cílů Koncepce sportu.
- 4.18 Investiční projekty „Praha, Juliska – sportovní hala pro více sportů“ a „Praha, Juliska – rekonstrukce východní tribuny“, jimiž MO zdůvodnilo navýšení rozpočtu programu z 280 mil. Kč na 637 mil. Kč, nebyly realizovány. Celkově MO využilo 286 mil. Kč, což odpovídá pouhým 45 % z dostupných prostředků celého programu.
- 4.19 Z hlediska efektivnosti použití peněžních prostředků zjistil NKÚ, že MO neplánovalo a neřídilo investiční akce tak, aby dosáhlo maximálního přínosu, tedy aby realizovalo nezbytné a klíčové investiční akce. Nízké čerpání rozpočtu a nevyužité prostředky zároveň z pohledu účelnosti použití peněžních prostředků omezily přínos programu a bránily dosažení stanovených investičních cílů.

D. Modernizace sportovní infrastruktury MV

- 4.20 NKÚ kontroloval u OLYMP CS MV plánování a realizaci akcí v podprogramu č. 014V024, ze kterého OLYMP CS MV čerpal peněžní prostředky ve výši 253,8 mil. Kč. NKÚ za účelem kontroly investičních akcí vybral finančně nejvýznamnější dokončené akce týkající se areálu ve Stromovce a areálu ploché dráhy na Markétě v Praze.

Tabulka č. 4: Kontrolované investiční akce OLYMP CS MV**(v Kč)**

Číslo akce	Název akce	Vynaložené prostředky
014V024000007	MV – Praha 7, Stromovka – rekonstrukce pokojů ubytovny – I. a II. etapa	18 581 476,00
014V024000009	MV – Plzeň – Rozšíření zabezpečovacího systému SATEL	415 814,00
014V024008011	MV – Praha 6, Markéta – Rekonstrukce přírodní trávy na umělý trávník a modernizace osvětlení hrací plochy – projektová dokumentace	2 286 900,00
014V024008013	MV – Praha 6, Markéta – Rekonstrukce přírodní trávy na umělý trávník a modernizace osvětlení sportovních ploch – stavební práce	62 940 377,07
014V024008015	MV – Praha 7, Stromovka – koncepční studie – Národní gymnastické centrum Věry Čáslavské	580 800,00
Celkem		84 805 367,07

Zdroj: OLYMP CS MV.

4.21 NKÚ prověřoval, zda MV vynaložilo peněžní prostředky na realizaci investičních akcí účelně, efektivně a v souladu s právními předpisy. NKÚ považoval za účelné takové vynaložení peněžních prostředků u konkrétních akcí, pokud jejich realizací OLYMP CS MV zajistil optimální míru dosažení stanoveného cíle akce a programu při plnění stanovených úkolů, tj. především zajištění kvalitních podmínek pro přípravu sportovní reprezentace. NKÚ považoval za efektivní vynaložení peněžních prostředků u konkrétních akcí, pokud OLYMP CS MV jako účastník programu při zpracování investičního záměru naplnil kritéria efektivnosti vymezená metodickým dokumentem *Věcné, časové a finanční podmínky účasti státního rozpočtu na financování akcí programů* ze dne 29. listopadu 2017, účinným od 1. ledna 2018 (dále také „Podmínky 2018“) a zda realizoval plánované akce tak, aby dosáhl nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů k zajištění sportovní reprezentace ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění.

U čtyř z pěti kontrolovaných investičních akcí OLYMP CS MV chybělo v investičních záměrech vyjádření efektivnosti vložených peněžních prostředků

4.22 NKÚ zjistil, že čtyři¹⁶ z pěti investičních záměrů kontrolovaných investičních akcí (viz akce v tabulce č. 4) neobsahovaly konkrétní zdůvodnění efektivnosti (přínosů, úspor apod.). OLYMP CS MV se přitom měl řídit Podmínkami 2018, konkrétně jejich přílohou č. 1, část II., kde je pod písm. b) uvedeno zdůvodnění pro realizaci akce, tj. vyhodnocení efektivnosti (přínosu) akce s demonstrativním vymezením oblastí, kterých se může efektivnost týkat. Metodický dokument přitom poskytl přibližný návod, jakým způsobem má účastník programu zdůvodnit efektivnost (přínos) investiční akce. I přes tuto jasnou metodiku OLYMP CS MV nezajistil, aby investiční záměry obsahovaly odpovídající zdůvodnění přínosů jednotlivých akcí.

4.23 MV proto jako správce programu nepostupovalo u čtyř výše uvedených kontrolovaných akcí v souladu s ustanovením § 12 odst. 6 rozpočtových pravidel¹⁷ a v souladu s věcnými, časovými a finančními podmínkami účasti státního rozpočtu na financování akcí, protože zaregistrovalo tyto investiční akce na základě investičního záměru OLYMP CS MV, který neobsahoval vyjádření efektivnosti vložených peněžních prostředků.

¹⁶ Investiční akce č. 014V024000007, č. 014V024000009, č. 014V024008013 a č. 014V024008015.

¹⁷ S účinností od 1. ledna 2022 se jedná o ustanovení § 12 odst. 7 tohoto zákona.

OLYMP CS MV u investiční akce č. 014V024008015 – MV – Praha 7, Stromovka – koncepční studie – Národní gymnastické centrum Věry Čáslavské vynaložil peněžní prostředky neúčelně

- 4.24 NKÚ považoval vynaložení peněžních prostředků za účelné, pokud jejich vynaložení na zhotovení koncepční studie zajistilo optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů, tedy v tomto případě, zda byla koncepční studie použita k plánované výstavbě Národního tréninkového centra Věry Čáslavské.
- 4.25 Cílem investiční akce č. 014V024008015 – MV – Praha 7, Stromovka – koncepční studie – Národní gymnastické centrum Věry Čáslavské bylo vybudovat na pozemcích uzavřeného areálu OLYMP CS MV v Praze 7 ve Stromovce halu pro Národní tréninkové centrum Věry Čáslavské. Investiční akce týkající se koncepční studie byla registrována 3. října 2018 a ukončena 16. listopadu 2018. Do doby ukončení kontroly NKÚ nezačal OLYMP CS MV plánovanou stavbu Národního tréninkového centra Věry Čáslavské.
- 4.26 Na základě smlouvy ze dne 17. října 2018 nechal OLYMP CS MV vypracovat koncepční studii, kterou však následně nevyužil k dalšímu postupu Národního tréninkového centra Věry Čáslavské. Tato koncepční studie měla být prvním krokem k realizaci výstavby centra. Do doby ukončení kontroly NKÚ, tj. ani po šesti letech od vyhotovení studie, OLYMP CS MV neučinil žádné kroky vedoucí k realizaci výstavby centra. NKÚ proto vyhodnotil peněžní prostředky na vypracování koncepční studie ve výši 580 800 Kč jako neúčelně vynaložené.
- 4.27 U ostatních kontrolovaných akcí nebyly z hlediska účelnosti vynaložených peněžních prostředků zjištěny nedostatky.

E. Modernizace sportovní infrastruktury MO

- 4.28 NKÚ kontroloval u MO a MO-ASC DUKLA plánování a realizaci akcí v programu č. 107V81. Kontrola se zaměřila na dvě skupiny finančně nejvýznamnějších investičních akcí v areálech MO-ASC DUKLA, a to střelnice Lobzy v Plzni a sportovní areál Juliska v Praze – viz tabulka č. 5.

Tabulka č. 5 – Kontrolované investiční akce MO-ASC DUKLA (v Kč)

Číslo akce	Název akce	Vynaložené prostředky
107V811001803	Plzeň, Lobzy – rekonstrukce budov 1, 2, 3 – realizace	14 069 289,27
107V811001804	Plzeň, Lobzy – kanalizační síť – realizace	42 663 501,71
107V811001807	Praha, Juliska – rekonstrukce parovodu do západní tribuny vč. výměňkové stanice	4 849 732,03
107V811001903	Praha, Juliska – rekonstrukce budovy atletů	31 917 463,59
107V811001905	Praha, Juliska – sportovní hala – výstavba	8 445 800,00
107V811001927	Praha, Juliska – parkovací plochy s oplocením – rekonstrukce a přestavba turniketů na vrátnici – realizace	21 204 960,85
107V811002002	Praha, Juliska – Západní tribuna – stavební úpravy centra moderního pětiboje	6 417 100,50
Celkem		129 567 847,95

Zdroj: MO-ASC DUKLA.

- 4.29 NKÚ prověřoval, zda MO vynaložilo peněžní prostředky na realizaci investičních akcí účelně a v souladu s právními předpisy prostřednictvím stejných kritérií jako u OLYMP CS MV (viz odst. 4.21).

MO neúčelně vynaložilo peněžní prostředky na projektovou dokumentaci sportovní haly

- 4.30 NKÚ zjistil nedostatky v účelnosti u jedné ze sedmi kontrolovaných investičních akcí. Peněžní prostředky ve výši 8,4 mil. Kč, které MO vynaložilo na projektovou dokumentaci k výstavbě sportovní haly na Julisce, vyhodnotil NKÚ jako neúčelné, protože dokumentace do data předání kontrolního protokolu nebyla využita k realizaci stavby. MO převzalo projektovou dokumentaci dne 3. prosince 2021. Stavební povolení bylo vydáno dne 4. srpna 2022. Dle dokumentace programu č. 107V81 ve znění doplňku č. 1 mělo MO realizovat investiční akci, tj. výstavbu sportovní haly, v letech 2020 až 2022, přesto až do data předání kontrolního protokolu MO nezačalo plánovanou sportovní halu stavět. Cíl investiční akce nebyl splněn. Navíc existuje riziko, že projektová dokumentace nebude využitelná ani v budoucnu, protože došlo k výraznému navýšení plánovaných výdajů na výstavbu haly o 265,1 mil. Kč (nárůst o 115 % oproti původní částce 230 mil. Kč), což bylo odůvodněno mj. změnou v požadavcích na projekt.

MO neposuzovalo efektivnost investičních akcí v investičních záměrech

- 4.31 NKÚ dále zjistil, že u všech sedmi kontrolovaných investičních akcí chybělo v investičních záměrech vyjádření efektivnosti vložených prostředků. MO tak nepostupovalo v souladu s dokumentací programu a s ustanovením § 12 odst. 6 rozpočtových pravidel. Tyto investiční akce MO zaregistrovalo na základě neúplných investičních záměrů, které neobsahovaly vyjádření efektivnosti vložených prostředků a ani jejich návratnost ve smyslu požadavků dokumentace programu.

Plánování a realizace investic ze strany MO způsobily zpoždění projektů

- 4.32 NKÚ zjistil nedostatky v plánování a realizaci u šesti ze sedmi kontrolovaných investičních akcí, protože MO-ASC DUKLA nedodrželo plánované termíny stanovené v investičních záměrech a dokumentaci programu. Akce v Plzni na střelnici Lobzy (rekonstrukce budov a kanalizační síť) měly zpoždění 18 měsíců, akce na Julisce (rekonstrukce parovodu a budovy atletů) byly opožděny o 21 a 17 měsíců. Nejvýraznější zpoždění bylo u výstavby sportovní haly na Julisce, kde od registrace akce uplynulo 103 měsíců, přičemž samotná výstavba je plánována až na roky 2025 až 2027. Rekonstrukce parkovacích ploch a turniketů na Julisce měla zpoždění 29 měsíců. Důvody, které MO uvedlo pro zpoždění realizace akcí, shledal NKÚ jako neobjektivní. NKÚ vyhodnotil, že MO nebylo schopno tyto akce optimálně plánovat a realizovat v souladu s původními termíny.

MO nezajistilo plánovanou modernizaci sportovního areálu Juliska

- 4.33 Nedostatky v plánování MO dokládá i financování obnovy a modernizace sportovního areálu Praha, Juliska, které probíhalo v letech 2013 až 2023 v rámci dvou programů č. 107V80 a č. 107V81. V programu č. 107V80 z plánovaných pěti investičních akcí MO zrealizovalo pouze dvě v celkové hodnotě 19 mil. Kč, což představuje 55 % z předpokládaných 33 mil. Kč na areál Juliska. Další čtyři investiční akce, které nebyly původně uvedeny v programu č. 107V80, MO následně zařadilo do navazujícího

programu č. 107V81 a vynaložilo na ně 8 mil. Kč. V programu č. 107V81 z plánovaných šesti investičních akcí zrealizovalo MO pouze dvě akce kompletně a jednu částečně (pouze projektovou dokumentaci), což celkem činilo 46 mil. Kč, tedy jen 13 % z celkových 353 mil. Kč na sportovní areál Juliska. Další dvě investiční akce, které nebyly v programu původně uvedeny, MO zařadilo dodatečně a vynaložilo na ně 28 mil. Kč. MO tak nezajistilo plánovanou modernizace sportovního areálu Juliska.

F. Realizace zahraničních cest pro zajištění sportovní reprezentace

- 4.34 NKÚ prověřil, zda MV, OLYMP CS MV a MO nastavily pravidla pro zahraniční cesty sportovců a zaměstnanců a zda byly realizovány v souladu s právními předpisy. Kontrola se zaměřila na proces schvalování cest, jejich vyhodnocování a doložitelnost přínosu pro RSC. NKÚ rovněž posuzoval, zda byly peněžní prostředky na cesty vynaloženy účelně, tedy zda zajistily optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů, tj. zajistit především kvalitní podmínky pro přípravu reprezentantů.

MO-ASC DUKLA nastavilo jasná pravidla zahraničních cest, OLYMP CS MV nikoliv

- 4.35 MO-ASC DUKLA nastavilo transparentní systém schvalování a vyhodnocování zahraničních cest. Vyslání zaměstnanců na zahraniční cesty bylo zveřejňováno v interním rozkaze s uvedením termínu a místa plnění úkolů. Cesty vedení MO-ASC DUKLA schvaloval nadřízený¹⁸. NKÚ ověřil, že vyhodnocení zahraniční cesty probíhalo bez zbytečného odkladu ihned po jejich uskutečnění, což umožňovalo řádné posouzení jejich přínosu.
- 4.36 Naopak u OLYMP CS MV zjistil NKÚ zásadní nedostatky. Podle vnitřních předpisů měl zahraniční cesty ředitele RSC schvalovat náměstek ministra vnitra. Kontrolou však bylo zjištěno, že vedení OLYMP CS MV si své cesty schvalovalo samo. Současně docházelo k situaci, kdy stejná osoba byla příkazcem operace i schvalovatelem svých cest. Vyhodnocování zahraničních cest vedení OLYMP CS MV bylo rovněž nedostatečné. OLYMP CS MV nedoložil žádný záznam o jednáních ani zhodnocení přínosu těchto cest pro organizaci. OLYMP CS MV vypracoval souhrnnou zprávu o zahraničních cestách za rok 2023 až 18. prosince 2023, tedy zpětně a s výrazným časovým odstupem. Každé jednotlivé cestě zpráva věnovala pouze jeden odstavec s opakujičím se obecným a neurčitým popisem, což neumožnilo OLYMP CS MV řádné posouzení účelnosti vynaložených peněžních prostředků.

MV nevyhodnocovalo hospodárnost, efektivnost a účelnost vynaložených peněžních prostředků na zahraniční cesty ředitele OLYMP CS MV

- 4.37 MV jako zřizovatel OLYMP CS MV v kontrolovaném období nerealizovalo kontroly zaměřené na vyhodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti zahraničních cest ředitele OLYMP CS MV. Zároveň MV nepožadovalo od ředitele OLYMP CS MV ani následné zprávy z uskutečněných zahraničních cest.

¹⁸ V období 2019 až 2023 plnili tuto pozici náměstkyně ministra obrany pro řízení sekce správy a řízení organizací nebo ředitel Kanceláře ministryně obrany.

- 4.38 NKÚ zároveň zjistil, že MV schválilo navrhovanou změnu ve zřizovací listině OLYMP CS MV, která se týká zařazení prezentace OLYMP CS MV, aniž by zařazení této změny obsahovalo odůvodnění. MV tak v kontrolovaném období nepostupovalo v souladu s § 39 odst. 3 rozpočtových pravidel, když soustavně nevyhodnocovalo hospodárnost, efektivnost a účelnost vynaložených peněžních prostředků na zahraniční cesty ředitele OLYMP CS MV. MV jako zřizovatel OLYMP CS MV nepůsobilo při jejím řízení k tomu, aby vynakládání výdajů ve své kapitole bylo co nejhospodárnější, nejefektivnější a nejúčelnější.

Neúčelné a nehospodárné vynaložení peněžních prostředků na zahraniční cesty u OLYMP CS MV

- 4.39 NKÚ zjistil, že peněžní prostředky vynaložené na zahraniční cesty vedení OLYMP CS MV byly využity neúčelně, protože nesloužily k zajištění kvalitních podmínek pro přípravu sportovní reprezentace. Celkem bylo v období od 15. dubna 2023 do 11. srpna 2024 uskutečněno 18 zahraničních cest ředitele OLYMP CS MV a jedna zahraniční cesta zástupce ředitele OLYMP CS MV, na které bylo vynaloženo celkem 724 417 Kč. Mezi těmito cestami bylo např. opakované vycestování ředitele OLYMP CS MV do Francie na olympijské hry v roce 2024, za které OLYMP CS MV vynaložil peněžní prostředky ve výši 224 580 Kč. Tyto prostředky byly hrazeny z rozpočtu určeného výhradně na zajištění podmínek pro přípravu sportovních reprezentantů¹⁹, tedy na plnění úkolů spojených s přípravou státních sportovních reprezentantů.
- 4.40 OLYMP CS MV v rámci těchto zahraničních cest vynaložil také 114 969 Kč na cestu z Anglie do Číny a zpět do ČR, která proběhla od 27. července do 2. srpna 2023. Tato cesta nesouvisela s činností OLYMP CS MV a nebylo doloženo žádné oficiální jednání nebo výstup, který by měl pro RSC přínos. Cesta se netýkala činnosti OLYMP CS MV a nesloužila k podpoře státní sportovní reprezentace. Dalším příkladem byla cesta na French Open ve dnech 27. a 28. května 2024, která stála 19 556 Kč. Sportovci zde vystupovali jako profesionálové se svými vlastními týmy, nikoli jménem OLYMP CS MV. Účast ředitele OLYMP CS MV na této akci tedy neplnila činnosti organizace. NKÚ proto vyhodnotil, že OLYMP CS MV nepostupoval v souladu s ustanovením § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel a zároveň vynaložil peněžní prostředky na tyto zahraniční cesty neúčelně a nehospodárně. Porušení ustanovení § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) tohoto zákona.

MO-ASC DUKLA využilo peněžní prostředky na zahraniční cesty účelně

- 4.41 V roce 2023 uskutečnil ředitel MO-ASC DUKLA a jeho zástupci celkem čtyři zahraniční cesty v celkové hodnotě 39 141 Kč. V roce 2024 (do 12. srpna) proběhly další čtyři cesty za 29 989 Kč. Tyto cesty sloužily k zabezpečení přípravy sportovní reprezentace a dalších klíčových aktivit MO-ASC DUKLA.

¹⁹ Rozpočtová položka 5137 – *Cestovné v rámci oblasti sportovní reprezentace*, oddíl 34 – *Sport a zájmová činnost*, pododdíl 341 – *Sport*, paragraf 3411 – *Státní sportovní reprezentace* je výhradně určena pro podporu jednotlivých sportovních oddělení OLYMP CS MV a jejich vynaložením dojde k plnění strategického cíle Koncepce sportu, tj. k zajištění kvalitních podmínek pro přípravu reprezentantů ČR.

G. Pořizování majetku a služeb OLYMP CS MV a MO
--

4.42 NKÚ považoval za účelně vynaložené peněžní prostředky, pokud MV a MO zajistily optimální dosažení cílů při plnění stanovených úkolů, tj. pokud svou činností zabezpečily nebo vytvořily podmínky pro přípravu státní sportovní reprezentace, a to přímo v rámci OLYMP CS MV a MO-ASC DUKLA. Peněžní prostředky, které nevedly k dosažení stanoveného cíle a úkolu při vynaložení co nejnižších nákladů a při dodržení odpovídající kvality, byly NKÚ hodnoceny jako ne hospodárně vynaložené. Za efektivně vynaložené prostředky NKÚ považoval takové jejich použití, při němž RSC dosáhlo nejvyššího možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem vynaložených prostředků.

OLYMP CS MV neoptimalizoval opravu střechy objektu Rota v areálu Stromovka

4.43 OLYMP CS MV vynaložil v roce 2023 za dvě opravy střechy objektu Rota peněžní prostředky v celkové výši 404 428,95 Kč. První opravu střechy si objednal dne 14. června 2023 a obdobnou opravu jiné části stejné střechy dne 22. září 2023, tj. po třech měsících od první opravy. Tato situace svědčí o havarijním stavu celé střechy objektu Rota. OLYMP CS MV nedosáhl maximální efektivnosti vynaložených peněžních prostředků, protože místo jednorázového a komplexního řešení havarijního stavu střechy realizoval opravy po částech. Tento postup vedl k nižšímu přínosu pro organizaci, neboť celkový špatný stav střechy má vliv na krátkou životnost opravených částí a výsledný stav střechy i nadále neodpovídal požadavkům na její funkčnost a dlouhodobou udržitelnost. I přes již vynaložené prostředky na dílčí opravy plánuje OLYMP CS MV realizaci kompletní opravy střechy. Dlouhodobý havarijní stav střechy a nevymezení této opravy jako investiční akce v rámci plánovaných výdajů je dopadem neefektivního plánování OLYMP CS MV.

OLYMP CS MV vynakládal neúčelně peněžní prostředky na propagaci

4.44 NKÚ prověřil výdaje na prezentaci, tj. propagaci obou RSC v kontrolovaném období. NKÚ vyhodnotil peněžní prostředky vynaložené OLYMP CS MV za období od 1. ledna 2019 do 23. května 2023 (tj. do změny vymezených činností ve zřizovací listině OLYMP CS MV – viz odst. 4.46 a 4.47) na prezentaci a propagaci organizace ve formě pořizování fotografií a výroby nástěnných a stolních kalendářů v celkové výši 1 722 189,73 Kč jako neúčelné. Výdaj byl neúčelný, protože výroba kalendářů nesloužila k přípravě státní sportovní reprezentace ani nevytvářela podmínky pro rozvoj sportovních talentů. Nejednalo se o nezbytnou činnost pro plnění hlavního účelu OLYMP CS MV (viz příklad č. 2 a 3).

Příklad č. 2

<i>OLYMP CS MV vynaložil v prosinci 2019 peněžní prostředky na propagaci formou přípravy všech podkladů pro následnou výrobu a užití velkých nástěnných a malých stolních kalendářů s logem OLYMP CS MV a fotografiemi jeho sportovců na rok 2020. Zřizovací listina OLYMP CS MV nevymezila jako předmět činnosti jakýkoliv druh propagace sportu nebo jinou obdobnou činnost. OLYMP CS MV věnoval nakoupené kalendáře zaměstnancům MV a sportovním svazům. NKÚ tak vyhodnotil, že peněžní prostředky ve výši 426 162 Kč vynaložil OLYMP CS MV neúčelně, protože poskytnuté plnění nezabezpečovalo ani nevytvářelo podmínky pro přípravu státní sportovní reprezentace, a nebylo tak možné jej považovat za krytí nezbytných potřeb v souvislosti s plněním úkolů OLYMP CS MV.</i>

OLYMP CS MV tak neplnil úkoly nejehospodárnějším způsobem ve smyslu požadavku § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel. Porušení ustanovení § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) tohoto zákona. OLYMP CS MV zároveň tím, že oslovil přímo konkrétního dodavatele, nedodržel ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Příklad č. 3

Obdobně OLYMP CS MV vynaložil v prosinci 2022 peněžní prostředky na grafické zpracování vzoru nástěnného a stolního kalendáře OLYMP CS MV s fotografiemi jeho sportovců na rok 2023. Zřizovací listina OLYMP CS nevymezila jako předmět činnosti jakýkoliv druh propagace sportu nebo jinou obdobnou činnost. NKÚ tak vyhodnotil, že OLYMP CS MV vynaložil peněžní prostředky ve výši 76 472 Kč neúčelně, protože poskytnuté plnění nezabezpečovalo ani nevytvářelo podmínky pro přípravu státní sportovní reprezentace, a nebylo tak možné jej považovat za krytí nezbytných potřeb v souvislosti s plněním úkolů OLYMP CS MV. OLYMP CS MV neplnil úkoly nejehospodárnějším způsobem ve smyslu požadavku § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel. Porušení ustanovení § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) tohoto zákona.

- 4.45 Na základě zjištěných skutečností provedl NKÚ rozbor obdobných plnění v rámci propagace týkající se přípravy a výroby propagačních kalendářů v kontrolovaném období. NKÚ zjistil, že za období od 1. ledna 2019 do 23. května 2023 vynaložil OLYMP CS MV za propagaci ve formě výroby nástěnných a stolních kalendářů (kromě příkladu č. 3 a 4) v dalších 14 případech celkem 1 219 555,73 Kč. Tato plnění nelze považovat za zabezpečení nebo vytvoření podmínek pro přípravu státní sportovní reprezentace a nejednalo se o krytí nezbytných potřeb souvisejících s plněním úkolů OLYMP CS MV. OLYMP CS MV tak neplnil úkoly nejehospodárnějším způsobem ve smyslu ustanovení § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel. Porušení ustanovení § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) tohoto zákona.

MV věcně neodůvodnilo změnu ve zřizovací listině OLYMP CS MV týkající se prezentace organizace a sportu

- 4.46 Dodatkem č. 2 zřizovací listiny OLYMP CS MV ze dne 23. května 2023 MV doplnilo následující předmět činnosti: „Prezentace organizace za účelem zvýšení povědomí společnosti o činnosti a postavení této organizace a sportu jako takovém.“ MV schválilo navrhovanou změnu ve zřizovací listině, aniž by ji vyhodnotilo ve vazbě na § 3a odst. 1 písm. l) zákona o podpoře sportu, kde je stanoveno, že propagaci sportu zajišťuje NSA. Od této změny zřizovací listiny k datu 11. července 2024 vynaložil OLYMP CS MV za prezentaci formou tvorby a výroby propagačních kalendářů a souvisejících činností celkem 883 598,98 Kč.
- 4.47 MV jako správce kapitoly nesledovalo a nevyhodnocovalo hospodárnost, efektivnost a účelnost vynaložení těchto výdajů, čímž MV nepostupovalo v souladu s § 39 odst. 3 rozpočtových pravidel. MV jako zřizovatel OLYMP CS MV nepůsobilo při řízení OLYMP CS MV tak, aby vynakládání výdajů ve své kapitole státního rozpočtu bylo co nejehospodárnější, nejefektivnější a nejúčelnější.

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
MF	Ministerstvo financí
MO	Ministerstvo obrany
MO-ASC DUKLA	Ministerstvo obrany – Armádní sportovní centrum DUKLA
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NSA	Národní sportovní agentura
OLYMP CS MV	OLYMP CENTRUM SPORTU MINISTERSTVA VNITRA
RSC	resortní sportovní centrum

Využitelné odpovědi dotazníkového šetření u evropských kontrolních institucí v oblasti resortních sportovních center

SAI	Otázky			
	1) Existují ve Vaší zemi resortní sportovní centra (dále také „RSC“), případně jiné subjekty zajišťující podmínky a/nebo financující státní sportovní reprezentaci? Pokud ne, uveďte, jakým způsobem jsou zajišťovány podmínky a financována státní sportovní reprezentace.	2) Pokud ve Vaší zemi RSC existuje, uveďte jeho název, právní formu, zdroje financování a úkoly.	3) Existuje ve Vaší zemi koncepční dokument týkající se sportu (státní sportovní reprezentace, RSC)?	4) Provedl Váš SAI kontrolu zaměřenou na oblast sportu, státní sportovní reprezentaci nebo činnost RSC?
Belgie 	Neexistují	Neexistuje	Existuje	Ne
Bulharsko 	Neexistují	Neexistuje	Existuje	Ano
Finsko 	Neexistují	Neexistuje	Existuje	Ano
Litva 	Neexistují	Neexistuje	Existuje	Ano
Lotyšsko 	Existují	Financování sportu je zajištěno prostředky státního rozpočtu, které jsou přidělovány sportovním federacím. Kromě toho existuje Centrum zdravotnictví a sportu Ministerstva vnitra.	Existuje	Ano

SAI	Otázky			
	1) Existují ve Vaší zemi resortní sportovní centra (dále také „RSC“), případně jiné subjekty zajišťující podmínky a/nebo financující státní sportovní reprezentaci? Pokud ne, uveďte, jakým způsobem jsou zajišťovány podmínky a financována státní sportovní reprezentace.	2) Pokud ve Vaší zemi RSC existuje, uveďte jeho název, právní formu, zdroje financování a úkoly.	3) Existuje ve Vaší zemi koncepční dokument týkající se sportu (státní sportovní reprezentace, RSC)?	4) Provedl Váš SAI kontrolu zaměřenou na oblast sportu, státní sportovní reprezentaci nebo činnost RSC?
Maďarsko 	Existují	Národní sportovní agentura	Existuje	Ano
Německo 	Neexistují	Neexistuje	Existuje	Ano
Polsko 	Existuje	Centrální sportovní centrum (COS) je instituce zřízená pro hospodaření s rozpočtem a plnění úkolů v oblasti tělesné kultury. Centrální vojenský sportovní klub (CWZS) je organizační složka podřízená Ministerstvu obrany.	Existoval	Ano
Španělsko 	Existuje	Nebylo zodpovězeno	Nebylo zodpovězeno	Ano

Zdroj: Využitelné výsledky dotazníkového šetření.

Kontrolní závěr z kontrolní akce

24/21

Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými mají právo hospodařit vybrané státní podniky v likvidaci v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2024 pod číslem 24/21. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Pavel Hrnčíř.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda vybrané státní podniky v likvidaci v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství hospodařily s majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy; prověřit, jak uvedená ministerstva plní funkci zakladatele vůči vybraným státním podnikům.

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v období od září 2024 do dubna 2025.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2020 až 2024. V případě věcných souvislostí i období předcházející a období následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také „MPO“);
Ministerstvo zemědělství (dále také „MZe“);
Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", Praha;
Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, Praha;
Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci;
RKT – Rovnací a kotevní technika, státní podnik v likvidaci, Praha;
Státní statek Česká Kamenice v likvidaci;
Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci, Praha;
Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci.

Kolegium NKÚ na svém XI. jednání, které se konalo dne 28. července 2025,

schválilo usnesením č. 8/XI/2025

kontrolní závěr v tomto znění:

Státní podniky v likvidaci

Likvidace státního podniku spočívá ve vypořádání majetku, vyrovnání dluhů a odeslání likvidačního zůstatku do státních finančních aktiv. Likvidaci řídí likvidátor, který má za povinnost jménem státního podniku činit pouze úkony směřující k likvidaci a počínat si s péčí řádného hospodáře, což zahrnuje účelné a hospodárné nakládání s majetkem státu.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI

7

kontrolovaných
státních podniků
v likvidaci

8 až 23 let

délka trvání likvidace
(bez konkursu) u sedmi
kontrolovaných státních podniků

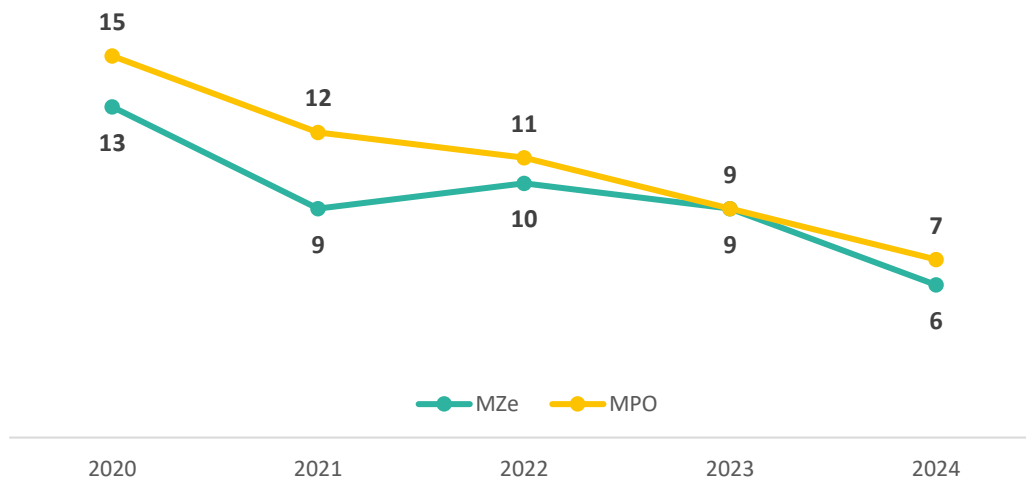
4

státní podniky v likvidaci
porušily právní předpisy

2

státní podniky, kde likvidátoři
nepostupovali s péčí řádného
hospodáře

Vývoj počtu státních podniků v likvidaci* v kontrolovaném období



* Jedná se o státní podniky v likvidaci, včetně státních podniků, u nichž byla likvidace přerušena z důvodu prohlášení konkursu.

Zdroj: obchodní rejstřík.

I. Shrnutí a vyhodnocení

NKÚ provedl kontrolu u sedmi státních podniků v likvidaci, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství jako zakladatelů kontrolovaných státních podniků či jako ministerstev vykonávajících funkci zakladatele jménem státu (dále jen „zakladatel“ nebo „zakladatelé“). Cílem kontroly bylo prověřit, zda vybrané státní podniky v likvidaci v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství hospodařily s majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy; prověřit, jak uvedená ministerstva plní funkci zakladatele vůči vybraným státním podnikům.

MPO a MZe byly k počátku roku 2020 zakladateli 28 státních podniků v likvidaci, v roce 2024 tento počet klesl na 13. U kontrolovaných sedmi státních podniků nebyly likvidace v kontrolovaném období ukončeny a ke konci roku 2024 trvaly 8 až 23 let¹. Ve většině případů jsou důvodem bránícím ukončení likvidace skutečnosti, jejichž vyřešení nemůže likvidátor ani zakladatel ovlivnit. U jednoho státního podniku v likvidaci ale NKÚ považuje nečinnost tehdejšího ředitele, který se stal poté likvidátorem, za důvod, který následně vedl k překážkám v ukončení likvidace.

NKÚ zjistil, že MPO neplnilo zákonnou povinnost zakladatele státních podniků v oblasti schvalování účetních závěrek. MPO na rozdíl od MZe neprovádělo kontroly u státních podniků v likvidaci. MZe u jednoho státního podniku v likvidaci nebylo schopno jednoznačně identifikovat určený majetek, s kterým může podnik nakládat jen se souhlasem ministerstva. Obě ministerstva každoročně informovala Ministerstvo financí, resp. vládu o vývoji státních podniků v likvidaci, ale informace předkládané MPO nebyly aktuální a úplné.

Čtyři ze sedmi kontrolovaných státních podniků v likvidaci porušily právní předpisy, a to buď v oblasti vedení účetnictví a provádění inventarizace, nebo při předkládání a zveřejňování účetních závěrek, anebo při vedení peněžních prostředků na účtu v ČNB. U dvou státních podniků v likvidaci NKÚ zjistil, že likvidátoři nepostupovali s péčí řádného hospodáře; finanční dopad činil v součtu 160,6 tis. Kč. U kontrolovaných podniků nebylo zjištěno neúčelné hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu.

Celkové vyhodnocení vyplývá z následujících skutečností zjištěných kontrolou:

1.1 Ukončení likvidace státních podniků brání zejména probíhající soudní spory, nevypořádané restituce, zbývající majetek a neukončené exekuce. V případě státního podniku Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, byla likvidace v kontrolovaném období významně omezena exekucí zahájenou vůči státnímu podniku. Důvodem byla nečinnost tehdejšího ředitele, který byl následně jmenován likvidátorem, protože se bez omluvy nedostavil k soudu a následně neuhradil částku, kterou v rozsudku stanovil soud.

1.2 MPO v celém kontrolovaném období u všech čtyř kontrolovaných státních podniků v likvidaci neplnilo svou zákonnou povinnost a neschvalovalo každoročně účetní závěrky těchto státních podniků.

1.3 MPO na rozdíl od MZe neprovádělo veřejnosprávní kontroly u státních podniků, čímž dle NKÚ nevyužilo vhodný a účinný nástroj pro dohled nad dodržováním zásad účelnosti

¹ Jedná se o údaj po odečtení doby, kdy byl na kontrolované státní podniky prohlášen konkurs, a likvidace byla z tohoto důvodu přerušena.

a hospodárnosti. MPO nezjistilo pochybení likvidátorů, které kontrolou zjistil NKÚ. MZe veřejnosprávní kontroly naopak provádělo. Výsledkem jedné kontroly u státního podniku Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci, bylo odvolání tehdejšího likvidátora a následné vypovězení smlouvy na právní služby, kterou MZe vyhodnotilo jako zvláště nevýhodnou pro státní podnik. MZe tím zabránilo případnému dalšímu nehospodárnému vynakládání peněžních prostředků.

1.4 Podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, má zakladatel státního podniku vymezit v zakládací listině určený majetek. S určeným majetkem může státní podnik nakládat pouze s předchozím schválením zakladatele. MZe jako zakladatel Státního statku Valtice, s.p. v likvidaci, sice mělo informaci o celkové hodnotě určeného majetku tohoto podniku, ale ministerstvo ani likvidátor nebyli schopni identifikovat, o jaký majetek se konkrétně jedná. NKÚ upozorňuje na riziko, že pokud by státní podnik nakládal s určeným majetkem bez souhlasu zakladatele, mohla by být příslušná právní ujednání neplatná.

1.5 MPO a MZe měly každoročně povinnost předkládat vládě ČR informace mimo jiné o počtu a majetku státních podniků v likvidaci, jejichž byly zakladateli. NKÚ zjistil, že obě ministerstva informace předkládala v požadovaných termínech, ale informace předložené MPO nebyly aktuální a úplné.

1.6 Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", a Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, neplnily zákonné povinnosti v oblasti vedení účetnictví a provádění inventarizace. Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, a Státní statek Česká Kamenice v likvidaci porušily zákonné povinnosti spočívající v předložení účetní závěrky ověřené auditorem ke schválení zakladateli a její zveřejnění ve sbírce listin obchodního rejstříku.

1.7 Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, a Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci" nesplnily zákonnou povinnost, když nepřevedly peněžní prostředky státního podniku na bankovní účet vedený v České národní bance a ani nepožádaly Ministerstvo financí o výjimku vést bankovní účty mimo Českou národní banku.

1.8 Likvidátor státního podniku Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", porušil svou zákonnou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, když vynaložil peněžní prostředky státního podniku na úhradu faktury ve výši 49,9 tis. Kč za ekonomické poradenství, které poskytl sám sobě. Dle NKÚ se nejednalo o rozsáhlé a složité úkony, ale o úkony, které měl vzhledem k rozsahu majetku státního podniku likvidátor vykonat sám z titulu funkce statutárního orgánu. Navíc fakturované činnosti nebyly provedeny řádně a v zákonem stanoveném rozsahu.

1.9 Likvidátor státního podniku Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, porušil zákonnou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, když nevyužil ujednání o navyšování nájemného o inflaci, a tím snížil za období 2017 až 2024 výnos ze svěřeného majetku (čtyř pozemků na golfovém hřišti) o 110,7 tis. Kč.

II. Informace o kontrolované oblasti

Státní podnik je právnickou osobou, která provozuje podnikatelskou činnost vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem plnění významných strategických, hospodářských, společenských, bezpečnostních nebo dalších zájmů státu. Státní podnik nemá vlastní majetek, ale má právo hospodařit s majetkem státu. Státní podnik může být založen pouze na základě předchozího souhlasu vlády.

Zakladatelem státního podniku je stát. Jménem státu vykonává funkci zakladatele ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad, do jehož působnosti spadá předmět podnikání státního podniku, pokud zákon nestanoví jinak. Státní podnik se zakládá zakládací listinou, kterou vydává zakladatel. Státní podnik vzniká zápisem do veřejného rejstříku.

Strategie vlastnické politiky státu je koncepčním dokumentem, který stanovuje základní principy chování státu jako vlastníka, a to primárně ve vztahu k obchodním společnostem a státním podnikům a případně analogicky k dalším subjektům, které vykonávají podnikatelskou činnost. Strategie vlastnické politiky státu byla schválena dne 17. února 2020 usnesením vlády ČR č. 115, o *Strategii vlastnické politiky státu*.

Zákon o státním podniku upravuje postavení a právní poměry státního podniku. Od 1. května 1990 byl účinný zákon č. 111/1990 Sb., o státním podniku, který byl s účinností od 1. července 1997 nahrazen zákonem č. 77/1997 Sb., o státním podniku. Kontrolované státní podniky, které přizpůsobily zakládací listinu a statut zákonu č. 77/1997 Sb. a současně podaly návrh na zápis provedených změn do obchodního rejstříku, přešly do režimu zákona č. 77/1997 Sb. Státní podniky, u kterých zakladatel neprovedl požadované změny, zůstaly nadále v režimu předešlého zákona č. 111/1990 Sb. a bylo rozhodnuto o jejich zrušení.

Mezi zákony o státním podniku byly mj. tyto zásadní rozdíly:

	Zákon č. 111/1990 Sb.	Zákon č. 77/1997 Sb.
Vydání statutu	Ne	Ano
Stanovení určeného majetku	Ne	Ano
Souhlas s nakládáním s majetkem mimo veřejné dražby	Ministerstvo financí	Zakladatel
Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích	Vztahuje se	Nevztahuje se

Z kontrolovaných státních podniků v likvidaci byly **v režimu zákona č. 77/1997 Sb.:**

- Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci,
- Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci,
- Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci,
- Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci.

Z kontrolovaných státních podniků v likvidaci byly **v režimu zákona č. 111/1990 Sb.:**

- Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci",
- RKT – Rovnací a kotevní technika, státní podnik v likvidaci,
- Státní statek Česká Kamenice v likvidaci.

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, začlenil státní podniky v režimu zákona č. 111/1990 Sb., do kategorie „jiné státní organizace“

a podřídil je obecné úpravě hospodaření s majetkem státu. Tento zákon se nevztahuje na státní podniky v režimu zákona č. 77/1997 Sb.

Likvidace státního podniku začíná rozhodnutím zakladatele nebo soudu o zrušení státního podniku a nařízením likvidace. Vstup do likvidace se zapisuje do obchodního rejstříku. Po dobu likvidace užívá státní podnik svůj název s dodatkem „v likvidaci“. Při vstupu do likvidace je povolán likvidátor. Zakladatel je při svém jednání, jímž ovlivňuje činnost likvidátora, povinen sledovat účel likvidace jaký odpovídá povaze a cíli likvidace.

Účel likvidace státního podniku spočívá ve vypořádání majetku zrušeného státního podniku (likvidační podstaty), vyrovnání dluhů věřitelů státního podniku a naložení s čistým majetkovým zůstatkem, jenž z likvidace vyplyne (s likvidačním zůstatkem), podle zákona², tj. v převodu likvidačního zůstatku zakladatelem státního podniku do státních finančních aktiv. U státního podniku v likvidaci může být prohlášen konkurs. V průběhu konkursu je proces likvidace přerušen a likvidátor svoji funkci nevykonává a poskytuje pouze nezbytnou součinnost insolvenčnímu správci³.

Likvidátora státního podniku jmenuje zakladatel nebo soud a odvolává ho ten, kdo ho jmenoval. Okamžikem svého jmenování nabývá likvidátor působnosti statutárního orgánu, resp. ředitele státního podniku. Likvidátor činí jménem státního podniku pouze úkony směřující k naplnění účelu likvidace, má za povinnost si počínat s péčí řádného hospodáře, což zahrnuje i účelné a hospodárné nakládání s majetkem státu.

Odměnu likvidátora státního podniku a způsob její výplaty určuje likvidátorovi ten, kdo jej jmenoval.

- **V případě jmenování likvidátora soudem** byla odměna likvidátora stanovena právním předpisem, a to nařízením vlády č. 351/2013 Sb.⁴, konkrétně v části třetí *Odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem*.
- **V případě jmenování likvidátora zakladatelem** stanovilo MPO a MZe způsob stanovení odměny a její výplaty svým vnitřním předpisem.

Základním způsobem zpeněžení majetku státního podniku v likvidaci je prodej ve veřejné dražbě. Dalšími způsoby nakládání s majetkem je úplatný převod mimo veřejnou dražbu a bezúplatný převod. Použití jiného způsobu nakládání s majetkem než zpeněžení veřejnou dražbou podléhá předchozímu souhlasu:

- a) Ministerstva financí u státních podniků v likvidaci v režimu zákona č. 111/1990 Sb. a řídí se zákonem č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby;
- b) zakladatele u státních podniků v režimu zákona č. 77/1997 Sb. a řídí se ustanovením § 9 tohoto zákona.

Jedním ze způsobů zániku státního podniku je **fúze sloučením s jiným státním podnikem**. Fúze státního podniku je přeměna, při níž se sloučí alespoň dva státní podniky. K fúzi sloučením

² Ustanovení § 15 odst. 1 písm. j) zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve spojení s ustanovením § 36 odst. 2 písm. a) zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

³ Pojem „správce podstaty“ pro konkursní řízení zahájená před 1. 1. 2008, resp. před účinností zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

⁴ Nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky *Obchodního věstníku*, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích.

dochází v případě, že jeden ze zúčastněných státních podniků zaniká a jeho jmění přechází na nástupnický podnik jako právního nástupce. V kontrolovaném období došlo k jedné fúzi sloučením. Došlo k zániku státního podniku MILNEA státní podnik v likvidaci a státního podniku Zemědělský podnik Razová, státní podnik v likvidaci, fúzí se státním podnikem Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci.

Státní podnik **zaniká dnem výmazu** z obchodního rejstříku. Zjistí-li se neznámý majetek po jeho výmazu z obchodního rejstříku nebo objeví-li se jiný zájem hodný právní ochrany, soud na návrh toho, kdo osvědčí právní zájem, výmaz zruší, rozhodne o likvidaci a jmenuje likvidátora. Od obnovení likvidace se na státní podnik hledí, jako by nikdy nezanikl. K takovému zrušení výmazu a obnovení likvidace došlo v kontrolovaném období u dvou státních podniků vybraných ke kontrole, a to u státních podniků Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", a Státní statek Česká Kamenice v likvidaci.

III. Rozsah kontroly

Předmětem kontroly byl majetek a peněžní prostředky státu, se kterými mají právo hospodařit vybrané státní podniky v likvidaci v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda vybrané státní podniky v likvidaci v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství hospodařily s majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy; prověřit, jak uvedená ministerstva plní funkci zakladatele vůči vybraným státním podnikům.

Kontrole bylo podrobena období od roku 2020 do roku 2024. V případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrolovanými osobami bylo MPO, MZe a sedm státních podniků v likvidaci (z tohoto čtyři, u nichž bylo zakladatelem MPO a tři, u nichž bylo zakladatelem MZe).

Způsob výběru státních podniků v likvidaci ke kontrole:

V době zahájení kontroly evidovalo MPO sedm státních podniků v likvidaci a MZe šest státních podniků v likvidaci. NKÚ ke kontrole z těchto třinácti státních podniků vybral celkem sedm státních podniků, které byly k 31. srpnu 2024 v likvidaci a k tomuto datu u nich nebylo v obchodním rejstříku zapsáno přerušení likvidace konkursem. NKÚ ke kontrole nevybral dva státní podniky v likvidaci, u nichž byla již z pohledu MPO likvidace ukončena, ale nebyly ještě vymazány z obchodního rejstříku, a rovněž nevybral čtyři státní podniky, u nichž bylo v době zahájení kontroly v obchodním rejstříku zapsáno přerušení likvidace prohlášením konkursu.

Kontrolovaný objem u MPO a MZe činil 439 381 125 Kč a byl stanoven jako součet výše aktiv, které vykazovalo sedm vybraných státních podniků v likvidaci k počátku kontrolovaného období (resp. k 31. prosinci 2019) a likvidačních zůstatků státních podniků, u kterých byla likvidace ukončena v kontrolovaném období.

Kontrolovaný objem státních podniků ve výši 222 932 113 Kč tvořily veškeré výnosy, pohledávky a vyplacené odměny v kontrolovaném období, hodnota kontrolovaných smluv/objednávek vybraných ke kontrole a účetní hodnota vybraného vzorku majetku převedeného úplatně nebo bezúplatně.

Z hlediska legality kontroloval NKÚ u ministerstev plnění úkolů a opatření stanovených v souvislosti s přijetím *Strategie vlastnické politiky státu* a plnění jejich povinností jako zakladatelů státních podniků, zejména v oblasti vydávání souhlasů s nakládáním s majetkem, schvalování účetních závěrek a provádění veřejnosprávních kontrol. NKÚ se dále zabýval postupem ministerstev při likvidaci státních podniků, zejména při jmenování likvidátora, stanovení jeho odměny, sledování průběhu likvidace, rozhodnutí o fúzi a při převodu likvidačních zůstatků a výmazů státních podniků z obchodního rejstříku. U státních podniků se NKÚ zabýval kontrolou plnění zákonných povinností spočívajících ve vedení účetnictví, provádění inventarizace, sestavení účetních závěrek, jejich ověření auditorem, jejich předkládání zakladateli a jejich zveřejnění v obchodním rejstříku ve sbírce listin a předkládání zpráv o průběhu likvidace zakladateli. Dále se NKÚ zaměřil na kontrolu plnění zákonných povinností při nakládání s majetkem státu.

Za účelné se dle ustanovení § 2 písm. o) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), považuje takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů. Z hlediska účelnosti posuzoval NKÚ, zda státní podniky v likvidaci nevynakládaly peněžní prostředky na činnosti, dodávky a služby, které nesouvisely se zákonnými povinnostmi a likvidací anebo nebyly k dokončení procesu likvidace potřebné.

Za hospodárné se dle ustanovení § 2 písm. m) zák. č. 320/2001 Sb. považuje takové použití veřejných prostředků, které vede k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů. Z hlediska hospodárnosti posuzoval NKÚ, zda nebyla likvidátorům vyplácena vyšší odměna než smluvně stanovená nebo zda jim nebyla vyplácena odměna, přestože žádné činnosti v souvislosti s likvidací nevykonávali. NKÚ dále posuzoval, zda státní podnik v likvidaci nevynaložil peněžní prostředky na činnosti, dodávky a služby za cenu vyšší než v daném místě a čase obvyklou nebo za cenu vyšší než smluvně stanovenou nebo zda při provedených dražbách nepřevýšily náklady na dražbu prodejní cenu majetku. V případě zpeněžení majetku jiným způsobem než dražbou kontroloval NKÚ, zda nebyl majetek zpeněžen za cenu nižší než cenu stanovenou znaleckým posudkem bez řádného zdůvodnění.

V případě pronájmů majetku NKÚ posuzoval, zda státní podnik v likvidaci neuzavřel smlouvy, u nichž byla výše nájemného výrazně nižší než cena v daném místě a čase obvyklá a zda v případě smluvního ustanovení o zvyšování nájmu o inflaci toto ustanovení státní podnik v likvidaci uplatňoval.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

4.1 Důvody bránící ukončení likvidace

NKÚ se v průběhu kontroly zabýval důvody bránícími ukončení likvidace a posoudil, zda tyto důvody mohli likvidátoři nebo zakladatelé státních podniků ovlivnit.

K 1. lednu 2020 byly MPO a MZe zakladateli celkem 28 státních podniků v likvidaci. V průběhu kontrolovaného období dva státní podniky v likvidaci přibýly (jeden zrušením výmazu a obnovením likvidace⁵ a druhý vstupem do likvidace⁶). Do konce roku 2024 došlo u 17 státních podniků k ukončení likvidace a jejich výmazu z obchodního rejstříku. U dvou státních podniků došlo k ukončení likvidace, ale do doby ukončení kontroly nebyly vymazány z obchodního rejstříku. U čtyř státních podniků byla likvidace přerušena z důvodu prohlášení konkursu⁷. Sedm státních podniků bylo v likvidaci. Přehled všech státních podniků, u nichž bylo zakladatelem MPO nebo MZe a které byly v letech 2020 až 2024 v likvidaci, je uveden v příloze č. 1.

NKÚ u sedmi kontrolovaných státních podniků v likvidaci sledoval délku trvání likvidace, a zjistil, že se pohybovala (po odečtení doby, kdy byl prohlášen na majetek státního podniku konkurs) v rozmezí od osmi do 23 let (v průměru 14 let).

Tabulka č. 1: Délka likvidace vybraných státních podniků

Zakladatel	Název státního podniku	Vstup do likvidace	Délka likvidace k 31. 12. 2024 vč. případného konkursu	Délka likvidace k 31. 12. 2024 bez konkursu
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci"	8. 1. 1998	27 let	16 let
	Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci	10. 11. 2009	15 let	15 let
	Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci	31. 3. 2017	8 let	8 let
	RKT – Rovnací a kotevní technika, státní podnik v likvidaci	1. 1. 2002	23 let	23 let
Ministerstvo zemědělství	Státní statek Česká Kamenice v likvidaci	3. 12. 1998	26 let	10 let
	Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci	1. 1. 2009	16 let	16 let
	Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci	30. 9. 2005	19 let	8 let

Zdroj: obchodní rejstřík.

Důvody bránící ukončení likvidace jsou zejména soudní spory a nevypořádané restituční nároky. Vyřešení těchto sporů a nároků nemůže likvidátor ani zakladatel státního podniku ovlivnit, neboť rozhodnutí záleží na příslušném soudu. Dalšími důvody jsou exekuce a neukončené vypořádání zbylého majetku.

V případě státního podniku **Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci**, bylo ukončení likvidace v kontrolovaném období významně omezeno neukončenou exekucí.

⁵ Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci" – vymazán v roce 2019 a poté výmaz zrušen soudem v roce 2021 a obnovena likvidace.

⁶ Jihomoravské dřevařské závody Brno, v likvidaci – vstup do likvidace v roce 2021.

⁷ U státního podniku Státní statek Křivoklát v likvidaci, státní podnik, byl konkurs zrušen rozhodnutím soudu ze dne 22. srpna 2024. Zrušení konkursu bylo zapsáno do obchodního rejstříku až 26. února 2025.

V období, kdy ještě státní podnik nebyl v likvidaci, byl usnesením soudu ze dne 21. listopadu 2000 prohlášen konkurs na majetek státního podniku. Tento konkurs byl zrušen usnesením soudu ze dne 7. ledna 2016. V konkursním řízení nebyla uspokojena pohledávka, kterou následně majitel pohledávky vymáhal soudní cestou. Soudní jednání proběhlo 1. července 2016. Statutární orgán (ředitel) se k tomuto soudnímu jednání nedostavil a ani se řádně neomluvil, a proto soud rozhodl rozsudkem pro zmeškání⁸ a státnímu podniku Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik, uložil povinnost zaplatit žalovanou částku a uhradit soudní poplatek ve výši 4 % ze žalované částky.

Vzhledem k tomu, že státní podnik neuhradil ani dlužnou částku a ani soudní poplatek, soud pověřil k vymození dlužné částky dne 1. prosince 2016 soudního exekutora a následně pověřil dalšího soudního exekutora k vymození soudního poplatku.

Dne 9. března 2017 byl státní podnik zrušen usnesením soudu, které nabylo právní moci dne 31. března 2017. Usnesením byla zároveň nařízena likvidace státního podniku a likvidátorem byl na návrh MPO soudem jmenován stávající ředitel státního podniku, který byl ředitelem od 1. listopadu 2010 a byl ředitelem v době soudního jednání, které proběhlo dne 1. července 2016.

NKÚ považuje nečinnost tehdejšího ředitele, který byl likvidátorem v kontrolovaném období, za důvod, který vedl k zahájení exekuce. Tato exekuce byla a dále je překážkou v ukončení likvidace, protože exekucí je zatížen majetek a peněžní prostředky, se kterými má právo hospodařit státní podnik v likvidaci.

U vybraných sedmi státních podniků v likvidaci zjistil NKÚ, že jejich likvidace nebyly v kontrolovaném období ukončeny a ke konci roku 2024 trvaly v nejkratším případě osm let a v nejdelším případě 23 let. Soudní spory a restituční nároky, které brání ukončení likvidace, jsou skutečnosti, jejichž vyřešení nemůže likvidátor ani zakladatel ovlivnit, neboť závisí na rozhodnutí příslušného soudu. Pouze v případě státního podniku Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, NKÚ považuje nečinnost statutárního orgánu v minulosti za hlavní důvod bránící ukončení likvidace.

4.2 Porušení povinnosti schvalování účetních závěrek ze strany zakladatele

Dle ustanovení § 25 zákona č. 111/1990 Sb. a dle ustanovení § 15 zákona č. 77/1997 Sb. zakladatel schvaluje roční účetní závěrku státního podniku a rozhoduje o rozdělení použitelného zisku.

V roce 2020 se MZe obrátilo na MPO (jakožto gestora zákona č. 77/1997 Sb.) se žádostí o stanovisko ve věci povinnosti likvidátorů předkládat zakladateli ke schválení auditované účetní závěrky a návrhy na zaúčtování hospodářských výsledků u státních podniků v režimu zákona č. 111/1990 Sb. MPO na tuto žádost mimo jiné odpovědělo, že i když je činnost státních podniků v likvidaci výrazně omezena a limitována naplňováním účelu likvidace, jsou z hlediska účetního státní podniky v likvidaci účetními jednotkami, u nichž ze zákona účetní závěrka

⁸ Ustanovení § 153b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád: „Zmešká-li žalovaný, kterému byly řádně doručeny do jeho vlastních rukou (§ 49) žaloba a předvolání k jednání nejméně deset dnů přede dnem, kdy se jednání má konat, a který byl o následcích nedostavení se poučen, bez důvodné a včasné omluvy první jednání, které se ve věci konalo, a navrhne-li to žalobce, který se dostavil k jednání, pokládají se tvrzení žalobce obsažená v žalobě o skutkových okolnostech, týkající se sporu, za nesporná a na tomto základě může soud rozhodnout o žalobě rozsudkem pro zmeškání.“

podléhá ověření auditorem a poté schválení zakladatelem. Stejné stanovisko uvedlo MPO i ve svém vnitřním předpisu *Metodický postup při výkonu zakladatelské funkce Ministerstva průmyslu a obchodu vůči státním podnikům* a na svých internetových stránkách (prostřednictvím stanoviska č. 1/2021 pod bodem 7⁹).

Ministerstvo průmyslu a obchodu v kontrolovaném období obdrželo od státních podniků v likvidaci účetní závěrky za roky 2020 až 2023, které byly ověřeny auditorem pouze od dvou ze čtyř kontrolovaných státních podniků v likvidaci. Auditované účetní závěrky předložily Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, a RKT – Rovnací a kotevní technika, státní podnik v likvidaci. Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, předložil MPO účetní závěrky, které neodpovídaly skutečnosti, nebyly auditované a byly pouze ve zjednodušeném rozsahu. Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", nepředložil MPO žádné účetní závěrky. MPO výše popsany stav akceptovalo a žádnou z předložených účetních závěrek neschválilo.

Ministerstvo zemědělství v kontrolovaném období předložené účetní závěrky schválilo.

Tím, že MPO neschvalovalo auditované účetní závěrky státních podniků v likvidaci, nesplnilo svou povinnost zakladatele stanovenou ustanovením § 25 zákona č. 111/1990 Sb., respektive ustanovením § 15 zákona č. 77/1997 Sb.

4.3 MPO nezjistilo pochybení, kterých se dopustili likvidátoři

Dle zákona o státním podniku (jak zákona č. 111/1990 Sb., tak zákona č. 77/1997 Sb.) hospodaří státní podniky s majetkem státu. S účinností od 1. ledna 2002 je oprávněno příslušné ministerstvo jako zakladatel provádět kontrolní činnost státních podniků dle zákona č. 320/2001 Sb. Jedná se o provádění tzv. veřejnosprávní kontroly, která zahrnuje zejména kontrolu souladu s právními předpisy a kontrolu hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti při nakládání s veřejnými prostředky.

Ministerstvo průmyslu a obchodu v kontrolovaném období k provedení veřejnosprávní kontroly nevybralo žádný státní podnik, který byl v kontrolovaném období v likvidaci. MPO tak neodhalilo některá pochybení, kterých se dopustili likvidátoři a které zjistil NKÚ. Jednalo se zejména o porušení povinnosti vést bankovní účty u České národní banky (viz kapitola 4.7) a porušení povinnosti likvidátorů postupovat s péčí řádného hospodáře (viz kapitola 4.8 a 4.9).

Ministerstvo zemědělství v kontrolovaném období provedlo tři veřejnosprávní kontroly u státních podniků v likvidaci. MZe se při provedených veřejnosprávních kontrolách zabývalo jak kontrolou dodržení právních předpisů, tak kontrolou účelnosti a hospodárnosti. Při veřejnosprávní kontrole u státního podniku Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci, provedené v roce 2023 vyhodnotilo MZe, že likvidátor uzavřel zvláště nevýhodnou smlouvu s advokátní kanceláří. Advokátní kancelář nedostatečně vysvětlila a duplicitně fakturovala některé úkony. MZe skutečnosti zjištěné kontrolou vyhodnotilo jako porušení hospodárnosti při vynakládání peněžních prostředků a následně ministr zemědělství odvolal likvidátora a jmenoval likvidátora nového, který právní kanceláři reklamoval sporné částky a smlouvu s ní vypověděl. MZe svým postupem zabránilo dalšímu možnému nevhodnému vynakládání peněžních prostředků státního podniku.

⁹ Ministerstvo průmyslu a obchodu. Publikováno dne 18. února 2021. Dostupné z: <https://mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/ministerstvo/o-ministerstvu/aplikace-zakona-c-77-1997-sb/metodicky-pokyn-ministerstva-prumyslu-a-obchodu-c-1-2021--259667/>.

MPO v kontrolovaném období veřejnosprávní kontroly u státních podniků v likvidaci neprovádělo a nezjistilo pochybení likvidátorů, které zjistil NKÚ. MZe naopak provedlo tři veřejnosprávní kontroly u státních podniků v likvidaci, a tím využilo jeden z vhodných a účinných nástrojů pro dohled nad účelností a hospodárností při nakládání s veřejnými prostředky.

4.4 Absence informace o určeném majetku

U státních podniků v režimu zákona č. 77/1997 Sb. zakladatel vymezí v zakladací listině majetek, který bude určeným majetkem. Dle zákona č. 77/1997 Sb. může s určeným majetkem státní podnik nakládat pouze s předchozím schválením zakladatele, určený majetek se zapisuje do obchodního rejstříku a zakladatel může rozhodnout o zvýšení nebo snížení jeho rozsahu. Zákon č. 77/1997 Sb. stanoví, že právní jednání vztahující se k určenému majetku učiněná státním podnikem bez předchozího schválení zakladatele předepsaného zákonem č. 77/1997 Sb. mohou být neplatná.

Ze sedmi kontrolovaných státních podniků v likvidaci byly čtyři v režimu zákona č. 77/1997 Sb. U jednoho z nich NKÚ zjistil, že MZe jako zakladatel u něj v minulosti stanovilo celkovou hodnotu určeného majetku, ale v době kontroly nemělo informace o konkrétních položkách tohoto majetku.

Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci, byl od roku 2012 v konkursu a proces likvidace byl přerušen. Dne 27. dubna 2024 nabylo právní moci usnesení o zrušení konkursu a přerušení likvidace státního podniku tímto dnem skončilo. V době kontroly NKÚ likvidátor ani MZe u státního podniku Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci, nedohledali a neměli k dispozici dokument, kterým MZe v roce 2001 vymezilo určený majetek a na základě kterého informace o určeném majetku zapsal soud do obchodního rejstříku. Takový dokument neměl ani příslušný soud, který v průběhu kontroly MZe oslovilo. MZe znalo pouze skutečnost zapsanou v obchodním rejstříku, že celková hodnota určeného majetku je 3 814 tis. Kč, ale nebylo mu známo, o jaký majetek se konkrétně jedná.

V průběhu kontroly NKÚ upozornil MZe na riziko, že pokud bude Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci, nakládat s majetkem, který je určeným majetkem, bez souhlasu zakladatele, příslušná právní ujednání mohou být neplatná. Na základě upozornění ze strany NKÚ začalo MZe ještě v průběhu kontroly připravovat opatření k zamezení tohoto rizika.

Na základě upozornění ze strany NKÚ na riziko neplatnosti právních ujednání vztahujících se k určenému majetku u státního podniku Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci, začalo MZe ještě v průběhu kontroly připravovat opatření, aby naplnění tohoto rizika zabránilo.

4.5 Neaktuální a neúplné informace od MPO předkládané vládě

Vláda ČR usnesením ze dne 17. února 2020 č. 115, o *Strategii vlastnické politiky státu*, uložila mimo jiné dotčeným ministrům předkládat každoročně Ministerstvu financí informace o činnosti a výsledcích státních podniků za předcházející rok.

Požadované informace měly mimo jiné obsahovat přehled všech státních podniků, u nichž bylo dané ministerstvo zakladatelem, a informace o jejich kapitálu a aktivech. U státních podniků

v likvidaci měl být navíc ještě uveden (pokud byl znám) předpokládaný datum ukončení likvidace a očekávaný výnos pro státní rozpočet. NKÚ u MPO a MZe ověřil, že obě ministerstva v letech 2021 až 2024 Ministerstvu financí předložila informace o činnosti a výsledcích státních podniků za roky 2020 až 2023 ve stanovených termínech. Informace Ministerstvo financí využívalo pro zpracování zpráv o plnění opatření vyplývajících ze *Strategie vlastnické politiky státu*, kterou každoročně předkládalo k projednání vládě ČR.

NKÚ zjistil, že MPO v přehledech státních podniků, které předalo Ministerstvu financí, neuvedlo Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", jehož výmaz byl soudem zrušen a likvidace byla obnovena v roce 2021. MPO obnovu likvidace zjistilo z veřejně dostupných zdrojů v roce 2022, a přesto ho neuvedlo ani v informacích za rok 2022 ani za rok 2023. Informace uvedené MPO tedy neobsahovaly aktuální, resp. úplné informace.

NKÚ dále zjistil, že v předložených informacích MPO sice každoročně uvádělo Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, ale uvádělo u něj nulové hodnoty kapitálu, aktiv a očekávaného výnosu pro státní rozpočet. V kontrolovaném období likvidátor tohoto státního podniku sice sestavil účetní závěrky, ale v rozporu se zákonem byly ve zjednodušeném rozsahu a s nulovými stavů všech položek. NKÚ v průběhu kontroly zjistil, že státní podnik v kontrolovaném období měl právo hospodařit s nemovitým majetkem (pozemky), který likvidátor pro potřeby účetnictví neocenil. Dále tento státní podnik evidoval i nevypořádané závazky, jejichž hodnota v roce 2024 dosáhla částky 1 866 680 Kč. Nulové hodnoty majetku, které MPO uvádělo v informacích předložených Ministerstvu financí tedy neodpovídaly skutečnosti.

MPO a MZe v kontrolovaném období v požadovaných termínech informovaly každoročně Ministerstvo financí mimo jiné o počtu a majetku státních podniků v likvidaci. NKÚ zjistil, že informace předložené MPO neobsahovaly aktuální a úplné informace.

4.6 Porušení povinností státních podniků v likvidaci v oblasti vedení účetnictví a v oblasti účetní závěrky

Státní podniky jsou účetními jednotkami a dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou mj. povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, inventarizovat majetek a závazky, sestavovat účetní závěrku v plném rozsahu a zveřejňovat ji ve sbírce listin obchodního rejstříku. Jak v režimu zákona č. 77/1997 Sb., tak v režimu zákona č. 111/1990 Sb. mají státní podniky povinnost účetní závěrku nechat ověřit auditorem a předložit ji ke schválení zakladateli.

U státního podniku **Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci"**, likvidátor v průběhu kontroly NKÚ uvedl, že státní podnik nedisponoval v letech 2020 až 2023 žádným majetkem, a proto nevydával příkaz k provedení inventarizace majetku a závazků a inventarizace nebyla prováděna. NKÚ ale zjistil, že v účetní závěrce za rok 2022 byla vykázána částka 50 000 Kč. Jednalo se o zálohu na náklady konkursního řízení, o jejímž vrácení státnímu podniku rozhodl příslušný soud v roce 2022. Z této částky použil likvidátor částku ve výši 49 900 Kč v roce 2023 na úhradu faktury za ekonomické poradenství. NKÚ dále zjistil, že státní podnik v rozporu se zákonem sestavoval účetní závěrku pouze ve zkráceném rozsahu a likvidátor nezajistil ověření účetní závěrky auditorem. Likvidátor v kontrolovaném období nepředložil žádnou účetní závěrku ke schválení zakladateli a účetní závěrky nebyly v kontrolovaném období zveřejněny ve sbírce listin obchodního rejstříku.

U státního podniku **Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci**, zjistil NKÚ, že likvidátor nepostupoval v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., neboť v letech 2020 až 2023 neinventarizoval závazky minimálně v hodnotě 1 558 tis. Kč. V případě nemovitého majetku nezjistil jeho hodnotu. Dále v rozporu se zákonem č. 563/1991 Sb. sestavoval účetní závěrku pouze ve zkráceném rozsahu a uváděl v účetních závěrkách nulové stavy všech položek, což neodpovídalo skutečnému stavu. Likvidátor nezajistil ověření účetní závěrky auditorem a nepředložil auditované účetní závěrky ke schválení zakladateli. Účetní závěrky za rok 2020 až 2022 byly zveřejněny ve sbírce listin obchodního rejstříku v rozporu se zákonem č. 563/1991 Sb. až 2. září 2024 a za rok 2023 zveřejněna nebyla.

U státního podniku **Státní statek Česká Kamenice v likvidaci** zjistil NKÚ, že likvidátor v kontrolovaném období zajišťoval provedení inventarizace. Likvidátor v průběhu kontroly doložil účetní závěrky za roky 2020 až 2024. Zajištění ověření účetní závěrky auditorem za rok 2020 bylo povinností bývalého likvidátora, který tuto povinnost nesplnil. K 19. listopadu 2021 byl státní podnik vymazán z obchodního rejstříku a tím zanikl. Ke dni 16. července 2022 bylo pravomocně rozhodnuto o zrušení výmazu, obnovení likvidace a jmenování nového likvidátora. Likvidátor v době kontroly NKÚ měl povinnost zajistit sestavení účetní závěrky za rok 2022. Za rok 2022 likvidátor účetní závěrku sestavil, ale nezajistil její ověření auditorem. U účetní závěrky za rok 2023 již likvidátor zajistil její ověření auditorem, ale auditor k ní vydal výrok s výhradou. Ověření účetní závěrky za rok 2024 auditorem ještě neměl likvidátor v době ukončení kontroly k dispozici. V době kontroly byly ve sbírce listin obchodního rejstříku u státního podniku zveřejněny účetní závěrky za roky 2022 a 2023. Účetní závěrky za roky 2020 a 2021 zveřejněny nebyly. Likvidátor v průběhu kontroly NKÚ reagoval na zjištění NKÚ a doložil doklad o dodatečném zaslání účetních závěrek za roky 2020 a 2021 do sbírky listin. U žádné zveřejněné účetní závěrky ale nebyla zveřejněna zpráva auditora o ověření účetní závěrky. Likvidátor nepředložil zakladateli ke schválení účetní závěrku ověřenou auditorem za rok 2020 až 2022 a předložil a MZe schválilo až účetní závěrku ověřenou auditorem za rok 2023.

Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", a Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, porušily ustanovení § 6 odst. 1 a 3, § 18 odst. 4 a § 20 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že nevedly řádně účetnictví, neprováděly inventarizaci a nesestavovaly roční účetní závěrku v plném rozsahu. Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci, a Státní statek Česká Kamenice v likvidaci porušily ustanovení § 17b odst. 5 zákona č. 77/1997 Sb. příp. § 9 odst. 4 a 5 zákona č. 111/1990 Sb. tím, že nezajistili ověření účetní závěrky auditorem a nepředložily tyto auditované účetní závěrky ke schválení zakladateli. Současně tyto tři státní podniky v likvidaci porušily ustanovení § 21a zákona č. 563/1991 Sb., protože ve sbírce listin obchodního rejstříku nezveřejnily účetní závěrky se zprávou auditora o ověření účetní závěrky.

4.7 Porušení povinnosti státních podniků vést bankovní účty u České národní banky

Zákon č. 254/2023 Sb.¹⁰ čl. III přechodná ustanovení stanoví, že: „*Státní podniky, které mají vedeny účty u poskytovatelů platebních služeb, zřídí nejpozději do 31. března 2024 místo nich nové účty*

¹⁰ Zákon č. 254/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

u České národní banky, převedou na ně peněžní prostředky z dosavadních účtů u poskytovatelů platebních služeb a tyto dosavadní účty zruší...” a dále stanoví: „Státní podniky mohou se souhlasem ministerstva uděleným do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na základě odůvodněné žádosti zachovat účty, které mají vedeny u poskytovatelů platebních služeb, a nepřevádět z nich peněžní prostředky na nové účty u České národní banky.”.

Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", v kontrolovaném období vedl pouze jeden běžný účet u poskytovatele platebních služeb. Tímto poskytovatelem nebyla ČNB. Státní podnik nezřídil účet u ČNB.

Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, v kontrolovaném období vedl běžný účet a termínovaný účet. Dne 5. března 2024 byl státnímu podniku zřízen běžný účet u ČNB. Dne 26. března 2024 uzavřel státní podnik dohodu o ukončení smlouvy o vedení běžného účtu u jiného poskytovatele platebních služeb a zůstatek účtu ve výši 4 340 506 Kč byl ke dni zániku smlouvy převeden na nový účet v ČNB. Termínovaný účet státní podnik nezrušil a do stanoveného termínu 31. března 2024 z něj peníze na nově zřízený účet u ČNB nepřevédl. Naopak dne 6. února 2024 uzavřel likvidátor dodatek č. 6 ke smlouvě o vkladu na vklad ve výši 77 000 000 Kč s dobou trvání vkladu jeden rok od uzavření smlouvy. Dále pak dne 5. února 2025 uzavřel likvidátor dodatek č. 7 ke smlouvě o vkladu na vklad ve výši 86 000 000 Kč s dobou trvání vkladu jeden rok od uzavření smlouvy. Oba dodatky likvidátor uzavřel, aniž by u Ministerstva financí podal žádost o souhlas se zachováním termínovaného účtu vedeného u poskytovatele platebních služeb a s nepřevedením peněžních prostředků na účet u ČNB.

Tím, že Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", a Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, do stanoveného termínu nepřevedly peněžní prostředky, se kterými měly právo hospodařit, do ČNB ani nepožádaly Ministerstvo financí o souhlas se zachováním účtů vedených u jiných poskytovatelů platebních služeb, porušily čl. III přechodná ustanovení zákona č. 254/2023 Sb.

4.8 Peněžní prostředky, které vynaložil likvidátor nehospodárně

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích v ustanovení § 14 odst. 1 stanoví: „*Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem.*”

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v ustanovení § 193 stanoví: „*Likvidátor nabývá působnosti statutárního orgánu okamžikem svého povolání. Za řádný výkon funkce likvidátor odpovídá stejně jako člen statutárního orgánu.*” V ustanovení § 159 stanoví: „*Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí.*”

Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", byl vymazán z obchodního rejstříku ke dni 6. března 2019. Následně dne 7. září 2021 byl výmaz soudem pravomocně zrušen a byla obnovena likvidace z důvodu zjištění dosud neznámého nemovitého majetku. Před výmazem i po zrušení výmazu a obnovení likvidace byl Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", v režimu zákona č. 111/1990 Sb. a vztahovala se na něj tedy příslušná ustanovení zákona č. 219/2000 Sb.

Státní podnik vedl soudní spor o vlastnictví nemovitého majetku a jediným majetkem, se kterým měl v kontrolovaném období státní podnik právo hospodařit, byly peněžní prostředky ve výši 50 000 Kč. Tyto peněžní prostředky zaslal dne 9. prosince 2022 na bankovní účet

státního podniku soud. Jednalo se o vrácení zálohy na náklady konkursního řízení, kterou státní podnik složil v roce 2003 a o jejíž vrácení rozhodl příslušný soud svým usnesením.

Dne 6. ledna 2023 vystavila osoba, která současně vykonávala funkci likvidátora, fakturu státnímu podniku z pozice daňového poradce za provedení ekonomického poradenství za 49 900 Kč vč. DPH. K této faktuře likvidátor v průběhu kontroly NKÚ nedoložil žádnou smlouvu nebo objednávku a ani nedoložil žádný doklad prokazující, že by likvidátor provedl průzkum trhu ke zjištění ceny v daném místě a čase obvyklé. Likvidátor fakturu, kterou vystavil státnímu podniku z pozice daňového poradce, uhradil dne 10. ledna 2023. V průběhu kontroly NKÚ likvidátor doplnil, že se jednalo o služby vedení účetnictví a přípravu přiznání k dani z příjmů právnických osob za roky 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022.

Částku ve výši 49 900 Kč vyhodnotil NKÚ jako vynaloženou ne hospodárně, neboť pro fakturovanou činnost, resp. úkony, které měly být obsahem této činnosti, měl likvidátor potřebné znalosti a dovednosti. Likvidátor byl jmenován soudem ze seznamu daňových poradců, a tedy měl fakturovanou činnost vykonávat osobně z titulu výkonu funkce statutárního orgánu státního podniku. Státní podnik v tomto období nevykazoval žádnou ekonomickou činnost, neměl žádné zaměstnance a kromě 50 000 Kč neměl žádný jiný majetek. Navíc fakturované činnosti nebyly provedeny řádně a v zákonem stanoveném rozsahu (nebylo vedeno řádné účetnictví, nebyla provedena inventarizace, účetní závěrka byla sestavena pouze ve zkráceném rozsahu, nikoliv v plném rozsahu).

Likvidátor státního podniku Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci", vynaložil ne hospodárně peněžní prostředky ve výši 49 900 Kč za ekonomické poradenství, které poskytl sám sobě. Likvidátor tím nepostupoval s péčí řádného hospodáře a porušil ustanovení § 159 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb.

4.9 Pozemky, u nichž likvidátor snížil výnos z pronájmu

Likvidátor státního podniku se po svém jmenování stává statutárním orgánem státního podniku a vztahují se na něj stejné povinnosti jako na ředitele státního podniku. Zákon č. 77/1997 Sb. v ustanovení § 12a stanoví: „*Ředitel je povinen počínat si s péčí řádného hospodáře a zajistit, aby plnění významných strategických, hospodářských, společenských, bezpečnostních a dalších zájmů státu bylo realizováno účelně, hospodárně a efektivně.*“

Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, měl v kontrolovaném období právo hospodařit se čtyřmi pozemky, které pronajímal golfovému klubu k provozování golfového hřiště na základě smlouvy o nájmu pozemků ze dne 9. března 2017. Nájemné za užívání pozemků bylo stanoveno znaleckým posudkem vypracovaným v roce 2016 ve výši 122 640 Kč ročně.

V čl. VII. smlouvy o nájmu pozemků bylo uvedeno:

„S ohledem na možný pohyb cen a míru inflace se smluvní strany dohodly, že výše nájemného bude v tomto směru upravována, přičemž podkladem k těmto úpravám budou oficiální údaje o míře inflace vyhlášené Českým statistickým úřadem.“

Likvidátor státního podniku (jmenován do funkce likvidátora 16. srpna 2018 a působící na této pozici do doby ukončení kontroly) předložil NKÚ v průběhu kontroly písemný dokument ze dne 15. ledna 2018, ve kterém předchozí likvidátor reagoval na žádost nájemce o neuplatnění zvýšení nájemného o inflaci. Předchozí likvidátor žádost akceptoval s upřesněním, že výše nájemného nebude upravována, pokud průměrná roční míra inflace dle

Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) nepřekročí hranici 4 %. Předchozí likvidátor při akceptaci výše uvedené žádosti o neuplatnění zvýšení nájemného o inflaci nepostupoval v souladu s článkem IX. smlouvy o nájmu pozemků, kde bylo uvedeno: „*Změny této smlouvy lze činit pouze písemnými číslovanými dodatky podepsanými oběma smluvními stranami...*“, neboť neuzavřel písemný dodatek ke smlouvě o nájmu pozemků.

Dne 23. ledna 2023 zaslal nový likvidátor nájemci oznámení o valorizaci nájmu pozemků včetně přílohy týkající se informací o míře inflace včetně jejího vyčíslení. Průměrná roční míra inflace dle dat ČSÚ za rok 2022 činila 15,1 % a státní podnik jako pronajímatel upravil nájemci roční nájemné na rok 2023 z částky 122 640 Kč na částku 141 158 Kč. V roce 2024 likvidátor roční nájemné o inflaci neupravil, přestože míra inflace za rok 2023 činila 10,7 %.

Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, uplatnil inflační doložku pouze v roce 2023. NKÚ v průběhu kontroly vypočítal, že pokud by likvidátor využíval inflační doložku každoročně od doby uzavření smlouvy o nájmu pozemků, byla by v roce 2024 výše ročního nájemného 180 084 Kč místo 141 158 Kč a celkové příjmy z nájemného od podpisu smlouvy o nájmu pozemků do konce roku 2024 by byly o 110 734 Kč vyšší.

Tabulka č. 2: Výpočet výše nájemného v případě každoročního využití inflační doložky

Rok	Průměrná roční inflace	Vypočtená výše ročního nájemného v případě každoroční valorizace v Kč	Skutečná výše ročního nájemného v Kč	Rozdíl v Kč
2017	2,50 %	122 640,00	122 640,00	-
2018	2,10 %	125 706,00	122 640,00	3 066,00
2019	2,80 %	128 345,83	122 640,00	5 705,83
2020	3,20 %	131 939,51	122 640,00	9 299,51
2021	3,80 %	136 161,57	122 640,00	13 521,57
2022	15,10 %	141 335,71	122 640,00	18 695,71
2023	10,70 %	162 677,41	141 158,00	21 519,41
2024	2,40 %	180 083,89	141 158,00	38 925,89
Celkem	x	1 128 889,92	1 018 156,00	110 733,92

Zdroj: smlouva o nájmu pozemků ze dne 9. března 2017, míra inflace v letech 2017 až 2024 zveřejněná ČSÚ, výpočet vypracoval NKÚ.

Likvidátor státního podniku Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, porušil povinnost počínat si s péčí řádného hospodáře danou zákonem č. 77/1997 Sb. tím, že nevyužil ujednání o zvyšování nájemného o inflaci, a tím snížil v letech 2017 až 2024 výnos ze svěřeného majetku o 110 734 Kč.

Seznam zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MZe	Ministerstvo zemědělství
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad

Státní podniky v likvidaci v letech 2020 až 2024, jejichž zakladatelem bylo MPO a MZe

Zakladatel	Název státního podniku	IČ	Stav k 31. srpnu 2024
MPO	Barvy a laky, státní podnik "v likvidaci"	00011762	Datum výmazu 6. 3. 2019. Výmaz pravomocně zrušen 7. 9. 2021. Obnovena likvidace.
	BENZINA, státní podnik "v likvidaci"	00012033	Datum výmazu 8. 7. 2021.
	Brněnské cihelny, státní podnik – v likvidaci	00015296	V konkursu.
	Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci	00012343	Neukončená likvidace.
	Cihlářské a keramické závody Teplice, státní podnik v likvidaci	00015270	Neukončená likvidace.
	České energetické závody, státní podnik "v likvidaci"	00002691	Datum výmazu 22. 10. 2021.
	Jihomoravské dřevařské závody Brno, v likvidaci	00014079	Datum výmazu 10. 9. 2024.
	Mototechna, státní podnik "v likvidaci"	00009334	Datum výmazu 25. 6. 2022.
	OSAN, obchodní podnik v likvidaci	00009563	Datum výmazu 30. 5. 2020.
	PRIOR – Severočeské obchodní domy, státní podnik v "likvidaci"	00157287	Datum výmazu 4. 7. 2024.
	PRIOR – Severomoravské OD Ostrava v likvidaci, státní podnik	00157325	Datum výmazu 5. 5. 2021.
	RKT – Rovnací a kotevní technika, státní podnik v likvidaci	00664073	Neukončená likvidace.
	Severočeské keramické závody Most, státní podnik v likvidaci	00015156	Datum výmazu 23. 12. 2023.
	Severokámen Liberec, státní podnik v likvidaci	00015415	Datum výmazu 28. 3. 2023.
	Středočeské energetické závody, státní podnik "v likvidaci"	00008141	Datum výmazu 28. 4. 2020.
	TECHNOMAT, státní podnik "v likvidaci"	00002321	Likvidace byla dle sdělení MPO ukončena k datu 31. 8. 2022. Neproběhl výmaz.
	Východočeské energetické závody, státní podnik v likvidaci	00008184	Likvidace byla dle sdělení MPO ukončena k datu 20. 6. 2024. Neproběhl výmaz.
MZe	Dostihové závodiště Praha, státní podnik v likvidaci	00017388	Datum výmazu 26. 8. 2024.
	MILNEA státní podnik v likvidaci*	00016187	Datum výmazu 4. 6. 2024.
	Pražské pekárny a mlýny, státní podnik v likvidaci	00016616	Datum výmazu 18. 3. 2023.
	Služby pro zemědělství Střížovice, státní podnik v likvidaci	14868334	V konkursu.
	Státní podnik zemědělské techniky v likvidaci	00212172	V konkursu.
	Státní statek Bílý Kostel, státní podnik v likvidaci	18382282	Datum výmazu 24. 11. 2021.
	Státní statek Česká Kamenice v likvidaci	00119521	Datum výmazu 19. 11. 2021. Výmaz pravomocně zrušen 16. 7. 2022. Obnovena likvidace.
	Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci	00016918	Neukončená likvidace.
	Státní statek Křivoklát v likvidaci	00132551	V konkursu.
	Státní statek Valtice, s.p. v likvidaci	00488992	Neukončená likvidace.
	Státní statek Veselí nad Moravou – v likvidaci	00135607	Datum výmazu 7. 9. 2021.
	Vodní zdroje, Praha v likvidaci	00020656	Datum výmazu 2. 11. 2021.
	Zemědělský podnik Razová, státní podnik v likvidaci*	13642090	Datum výmazu 4. 6. 2024.

* Fúze sloučením se státním podnikem Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci.

Zdroj: zprávy o plnění *Strategie vlastnické politiky státu* v letech 2020–2023, údaje evidované v obchodním rejstříku k 31. srpnu 2024 a informace získané od MPO a MZe v průběhu kontroly.

Kontrolní závěr z kontrolní akce

24/32

Vybraný majetek státu a peněžní prostředky, se kterými je příslušný hospodařit Úřad práce České republiky

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2024 pod číslem 24/32. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Mgr. Roman Sklenák.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda Úřad práce České republiky hospodařil s vybraným majetkem státu a peněžními prostředky hospodárně, účelně, efektivně a v souladu s právními předpisy.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2021 až 2023, v případě věcných souvislostí i období předcházející či následující.

Kontrola byla prováděna u kontrolované osoby v období od listopadu 2024 do června 2025.

Kontrolovaná osoba:

Úřad práce České republiky (dále také „ÚP ČR“).

Kolegium NKÚ na svém XV. jednání, které se konalo dne 6. října 2025,

schválilo usnesením č. 6/XV/2025

kontrolní závěr v tomto znění:

Hospodaření Úřadu práce České republiky s majetkem státu a peněžními prostředky

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

17,9 mld. Kč

CELKOVÁ HODNOTA
MAJETKU, S NÍMŽ
HOSPODAŘIL ÚP ČR
(k 31. 12. 2024)

10,1 mld. Kč

ROČNÍ NÁKLADY
NA ČINNOSTI ÚP ČR
(v roce 2024)

10 024

CELKOVÝ POČET
ZAMĚSTNANCŮ ÚP ČR
(k 1. 1. 2025)

35 %

ŽÁDOSTI O SOCIÁLNÍ
DÁVKY PODANÉ PŘES
APLIKACI „JENDA“
(v roce 2024)

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI



- NEZÁKONNÉ A NEJEDNOTNÉ POSTUPY PŘI HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM
- SNÍŽENÍ PLÁNOVANÝCH INVESTIC DO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI ZAMĚSTNANCŮ
- SNÍŽENÍ INVESTIC DO MODERNIZACE PRACOVÍŠŤ V KONTROLOVANÝCH PROJEKTECH



- DIGITALIZACE ZVÝŠILA KOMFORT KLIENTŮ, ALE NEURYCHLILA PRÁCI ZAMĚSTNANCŮ
- ZAHÁJENÍ DŮLEŽITÝCH SYSTÉMOVÝCH REFORM PROVÁZELY KOMPLIKACE



- SNÍŽENÍ POČTU ŽÁDOSTÍ O SOCIÁLNÍ DÁVKY VYŘÍZENÝCH PO ZÁKONNÉ LHŮTĚ
- NÁVRH NA SNÍŽENÍ POČTU POBOČEK OPŘENÝ O RELEVANTNÍ DATA

4,0 mil. Kč

vynaložil ÚP ČR neehospodárně
na nákup konzultačních,
poradenských a právních služeb

18 %

žádostí o nepojistné sociální
dávky nevyřídil ÚP ČR
od 1. 1. 2022 do 28. 2. 2025
v zákonné třicetidenní lhůtě

34,7 mil. Kč

vynaložil ÚP ČR v kontrolovaných
projektech neúčelně na osobní
náklady místo na modernizaci
vybavení pracovišť

I. Shrnutí a vyhodnocení

1.1 NKÚ prověřoval, zda v kontrolovaném období ÚP ČR hospodařil s vybraným majetkem státu v celkové hodnotě 5,1 mld. Kč a s peněžními prostředky určenými na pořízení majetku a služeb v celkovém objemu 88,1 mil. Kč hospodárně, účelně a v souladu s právními předpisy. NKÚ také posuzoval, zda ÚP ČR na systémové úrovni přijal opatření k efektivnějšímu vynakládání peněžních prostředků určených na administraci nepojistných sociálních dávek a na výkon veřejné služby zaměstnanosti. Předmětem kontroly NKÚ byly i peněžní prostředky v souhrnném objemu 1,4 mld. Kč, které ÚP ČR vynaložil v letech 2016 až 2023 na projekty EFES¹ a PIPS² s cílem zefektivnit vlastní poskytované služby a zlepšit materiálně technické vybavení pracovišť.

1.2 ÚP ČR při hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu v řadě případů nepostupoval v souladu s právními předpisy. ÚP ČR například umožnil jiným subjektům užívat majetek státu bezúplatně a bez uzavření smlouvy nebo svou nečinností způsobil promlčení pohledávek. ÚP ČR také vynaložil ne hospodárně celkem 4 mil. Kč na nákup konzultačních, poradenských a právních služeb. Na hospodaření ÚP ČR měla negativní vliv mj. jeho decentralizovaná organizační struktura. ÚP ČR ani 14 let od svého vzniku nezajistil jednotné postupy svých poboček při nakládání s majetkem.³ NKÚ také zjistil, že na ÚP ČR došlo ke snížení plánovaných investic do zajištění bezpečnosti jeho zaměstnanců v situaci, kdy čelili rostoucímu počtu bezpečnostních incidentů.

1.3 ÚP ČR začal v roce 2023 provádět reformy s cílem zefektivnit vlastní řízení a zkvalitnit poskytované služby. ÚP ČR na základě relevantních dat navrhl snížení počtu poboček. ÚP ČR také přijal organizační změny v reakci na nevyvážené personální obsazení jednotlivých pracovišť, v jehož důsledku vynaložil zčásti neefektivně až 16 % osobních nákladů na administraci žádostí o nepojistné sociální dávky, které nevyřídil v zákonné lhůtě. Digitalizace agend zvýšila komfort třetiny klientů ÚP ČR, k urychlení práce zaměstnanců ovšem dosud nepřispěla. Místo předpokládané intenzivnější pomoci osobám ohroženým na trhu práce museli zaměstnanci ÚP ČR častěji řešit chyby v online podaných žádostech klientů nebo se věnovat testování nových digitálních nástrojů. I přes organizační změny ÚP ČR za obdobnými institucemi v zemích EU v některých aspektech nadále zaostával.

1.4 Přínosy projektů EFES a PIPS pro zefektivnění a zkvalitnění činnosti ÚP ČR byly jen přechodné. ÚP ČR vynaložil v projektech peněžní prostředky na fungování infocenter a informačních a poradenských středisek, aniž by zajistil jejich financování po skončení projektu. ÚP ČR v obou projektech nerealizoval několik veřejných zakázek, které měly vést k modernizaci vybavení pracovišť. Současně s tím ÚP ČR prodlužoval dobu realizace projektů a prováděl rozpočtové změny, které vedly ke značnému růstu osobních nákladů. Na osobní náklady místo na plánovanou modernizaci vybavení použil ÚP ČR neúčelně minimálně 34,7 mil. Kč. Tyto peněžní prostředky dle NKÚ nepřispěly k plnění stanovených cílů a aktivit projektů v předpokládaném rozsahu.

¹ Projekt s registračním číslem CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_011/0000056 a názvem *Efektivní služby zaměstnanosti* podpořený z operačního programu *Zaměstnanost 2014–2020*.

² Projekt s registračním číslem CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_011/0004218 a názvem *Podpora informačních a poradenských středisek Úřadu práce ČR* podpořený z operačního programu *Zaměstnanost 2014–2020*.

³ Dle důvodové zprávy k zákonu č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, bylo jedním z hlavních cílů zřízení ÚP ČR v roce 2011 sjednocení vnitřního organizačního uspořádání a postupů při rozhodování.

1.5 Toto celkové vyhodnocení vyplývá z následujících zjištění:

a) Hospodaření s majetkem státu a výdaje na nákup služeb a majetku

NKÚ zjistil, že ÚP ČR nezavedl na svých krajských pobočkách jednotné pracovní postupy pro nakládání s majetkem státu a pro nákup služeb a majetku. ÚP ČR v řadě případů porušil zákonem⁴ stanovenou povinnost důsledně využívat všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka. ÚP ČR například nesjednal s protistranou nájemné za užívání majetku státu, v některých případech nesjednal režim zvyšování nájemného o míru inflace, umožnil též jiným subjektům užívat majetek státu bezúplatně a bez uzavření smlouvy a svou nečinností připustil promlčení pohledávek. (Viz odst. 4.1 až 4.3, 4.7 a 4.8.)

ÚP ČR nepostupoval v souladu s právními předpisy⁵ ani při ověřování skutečného stavu majetku a pohledávek. Inventurní soupisy nemovitého majetku obsahovaly napříč pracovišti ÚP ČR nejednoznačné údaje a neobsahovaly skutečnosti tak, aby bylo možné jednoznačně určit nemovitý majetek v pořizovací hodnotě 69,0 mil. Kč. ÚP ČR také nevedl v účetnictví pohledávku ve výši 952,4 tis. Kč a v případě pohledávek po splatnosti neověřoval, zda jsou vymáhány. ÚP ČR do doby ukončení kontroly rovněž nepřijal účinná systémová opatření poté, co zjistil, že někteří jeho zaměstnanci páchali za účelem vlastního obohacení trestnou činnost, v jejímž důsledku vznikla ÚP ČR škoda v celkové výši 13,3 mil. Kč. (Viz odst. 4.4 až 4.6.)

NKÚ dále zjistil, že ÚP ČR vynaložil ne hospodárně 3,8 mil. Kč na nákup komplexní mediální podpory, která se překrývala s činnostmi souběžně zajišťovanými jeho zaměstnanci. ÚP ČR rovněž vynaložil ne hospodárně 233,5 tis. Kč na nákup právních služeb, u nichž nebyl schopen prokázat jejich plnění. V obou případech šlo dle NKÚ o skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně⁶. (Viz odst. 4.9 až 4.13.)

NKÚ dále zjistil, že v letech 2020 a 2021 došlo ke snížení investic na pořízení bezpečnostních přepážek na pobočky ÚP ČR z plánovaných 135,9 mil. Kč na 24,2 mil. Kč (tj. o 82 %), a to v situaci, kdy přibývalo útoků na zaměstnance ÚP ČR. Některé investiční akce, které měly přispět k tomu, aby byla pracoviště ÚP ČR vhodně uzpůsobena pro obsluhu klientů a pro zajištění bezpečnosti zaměstnanců, byly zrušeny. (Viz odst. 4.14 až 4.17.)

b) Výkon agendy nepojistných sociálních dávek a agendy zaměstnanosti

ÚP ČR si stanovil jako strategický cíl a tzv. klíčový ukazatel výkonnosti dodržování zákonné třicetidenní lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci žádostí o nepojistné sociální dávky⁷. Kontrolou bylo zjištěno, že ÚP ČR v období od 1. 1. 2022 do 28. 2. 2025⁸ nedodržel zákonem stanovenou lhůtu v 414 463 případech, tj. u 18 % žádostí, a to především v důsledku nevyváženého personálního obsazení jednotlivých pracovišť. NKÚ vyčíslil, že ÚP ČR vynaložil v uvedeném období (od 1. 1. 2022 do 28. 2. 2025) z části neefektivně až 16 % celkových osobních nákladů

⁴ Ustanovení § 14 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

⁵ Ustanovení § 29 a § 30 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

⁶ Ustanovení § 45 odst. 2 a § 44 odst. 1 písm. f) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁷ Lhůta dle ustanovení § 71 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

⁸ Údaje za rok 2021 nebyly ze strany ÚP ČR doloženy z důvodu jejich nedostupnosti. Dodržování zákonných lhůt při administraci nepojistných sociálních dávek začal ÚP ČR v součinnosti s MPSV systematicky sledovat až v roce 2023, přičemž zpětně vyhodnocoval jen údaje k 1. 1. 2022.

spojených s administrací vybraných nepojistných sociálních dávek⁹, tedy až 630,1 mil. Kč. V průběhu kontrolovaného období přijal ÚP ČR organizační opatření, která v roce 2024 vedla k zefektivnění administrace nepojistných sociálních dávek a k značnému snížení počtu případů jejich vyřízení po zákonné lhůtě. (Viz odst. 4.32 až 4.42.)

ÚP ČR si dále jako jednu z priorit stanovil digitalizaci agend, jeho záměrem bylo zvýšit komfort klientů a současně prodloužit čas, který by pracovníci ÚP ČR mohli věnovat poradenství a individualizované práci s klienty. Pro podání žádostí o nepojistné sociální dávky, podporu v nezaměstnanosti či zprostředkování zaměstnání využila v roce 2024 nový webový portál „Jenda“ více než třetina klientů ÚP ČR. Do doby ukončení kontroly se však digitalizace agend ÚP ČR nepromítla do časových úspor, a tedy ani do zefektivnění osobních nákladů a intenzivnější práce s osobami nejvíce ohroženými na pracovním trhu. Celková průměrná doba vyřízení žádostí podaných online byla kvůli administrativní zátěži i vyšší míře chybovosti delší než v případě jejich osobního podání. (Viz odst. 4.43 až 4.48.)

c) Projekty EFES a PIPS

Projekt EFES s podporou 1,0 mld. Kč z operačního programu *Zaměstnanost 2014–2020* (dále také „OPZ“) měl přispět k zefektivnění a zkvalitnění poskytovaných služeb ÚP ČR a měl zlepšit podmínky jeho zaměstnanců. ÚP ČR prodloužil se souhlasem řídicího orgánu OPZ realizaci projektu EFES o více než tři roky, přesto neuskutečnil všechny projektové aktivity v předpokládaném rozsahu. Místo na pořízení vyvolávacích a zobrazovacích systémů použil ÚP ČR neúčelně minimálně 19,4 mil. Kč na osobní náklady, z toho 10,7 mil. Kč na odměny realizačního týmu. Tyto peněžní prostředky dle zjištění NKÚ nepřispěly k naplnění jednoho z cílů projektu, tedy ke sjednocení vyvolávacích a zobrazovacích systémů na pracovištích ÚP ČR. Celkové osobní náklady vzrostly během realizace projektu EFES ze 764,4 mil. Kč (podíl 85 % z celkových způsobilých výdajů) na 943,9 mil. Kč (podíl 94 % z celkových způsobilých výdajů). (Viz odst. 4.18 až 4.21.)

ÚP ČR v projektu EFES zřídil 89 infocenter, která měla sloužit k prvotnímu kontaktu s klientem. Na jejich personální zajištění použil ÚP ČR v rámci projektu 187,8 mil. Kč. Po skončení projektu EFES jich však zůstalo funkčních 17. ÚP ČR zřídil infocentra bez zajištění jejich financování po ukončení projektu. Přínosy jedné z klíčových aktivit projektu EFES tak byly jen dočasné. ÚP ČR také vynaložil neúčelně a neefektivně přibližně 200,0 tis. Kč na tvorbu strategie externí komunikace, kterou následně nevyužíval. Necelé tři týdny po jejím dokončení totiž nechal zpracovat jinou mediální strategii za 459,8 tis. Kč s tím, že původní strategie nevedla k očekávaným výsledkům. (Viz odst. 4.22 až 4.25.)

ÚP ČR použil v projektu PIPS 355,3 mil. Kč s cílem personálně posílit fungování a modernizovat vybavení svých informačních a poradenských středisek (dále také „IPS“). ÚP ČR prodloužil se souhlasem řídicího orgánu OPZ realizaci projektu PIPS o dva roky, přesto neuskutečnil 7 z 11 plánovaných veřejných zakázek. ÚP ČR současně navýšil osobní náklady z 228,3 mil. Kč (podíl 59 % z celkových způsobilých výdajů) na 290,0 mil. Kč (podíl 82 % z celkových způsobilých výdajů), a to i na úkor modernizace vybavení IPS a za cenu snížení stanovených standardů vybavení IPS. Místo na plánované investice do modernizace vybavení pracovišť použil ÚP ČR neúčelně minimálně 15,3 mil. Kč na osobní náklady. (Viz odst. 4.26 až 4.30.)

⁹ NKÚ se zaměřil na nepojistné sociální dávky, jejichž vyřízení v zákonem stanovené lhůtě si sám ÚP ČR stanovil jako klíčový ukazatel výkonnosti; tj. především příspěvek na bydlení, příspěvek na dítě, rodičovský příspěvek a dále dávky pomoci v hmotné nouzi (viz příloha č. 1).

ÚP ČR vynaložil v projektu PIPS na platy poradců IPS celkem 217,8 mil. Kč. Udržet pracovní pozice po ukončení projektu PIPS se ÚP ČR dle zjištění NKÚ podařilo u 35 z 86 (tj. 41 %) poradců IPS. Přínosy jedné z klíčových aktivit projektu PIPS tak byly jen dočasné. Po ukončení projektu PIPS se ÚP ČR rozhodl realizovat jiný projekt na modernizaci IPS a jejich přeměnu v regionální vzdělávací centra. (Viz odst. 4.31.)

ÚP ČR dle zjištění NKÚ v projektech EFES i PIPS zdůvodnil prodloužení doby jejich realizace potřebou dosažení projektových cílů. Následně ÚP ČR argumentoval tím, že delší doba realizace projektů vyžaduje navýšení osobních nákladů. NKÚ v této souvislosti poukazuje na systémový nedostatek, kdy prodlužování projektů ÚP ČR opakovaně vedlo u realizačního týmu k navyšování osobních nákladů a vyplácení odměn, a to na úkor investic do modernizace pracovišť ÚP ČR.

II. Informace o kontrolované oblasti

2.1 ÚP ČR byl zřízen zákonem č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů. ÚP ČR je organizační složkou státu. Cílem zřízení ÚP ČR bylo zefektivnění řízení výkonu agendy zaměstnanosti a státní sociální podpory a snížení provozních výdajů. Zřízením ÚP ČR mělo mj. dojít k řešení problémů, jako byla nejednotnost rozhodování a organizačního uspořádání. V době kontroly NKÚ byl ÚP ČR řízen Generálním ředitelstvím ÚP ČR a byl dále členěn na 14 krajských poboček (dále také „KrP“) zajišťujících chod kontaktních pracovišť ÚP ČR.

2.2 ÚP ČR zajišťuje zejména veřejnou službu zaměstnanosti a poskytuje nepojistné sociální dávky. V letech 2021 až 2023 ÚP ČR administroval výplatu podpory v nezaměstnanosti v souhrnném objemu 30,3 mld. Kč a nepojistných sociálních dávek v souhrnném objemu 313,2 mld. Kč. Portfolio vykonávaných činností ÚP ČR je jedno z nejširších mezi obdobnými institucemi v zemích EU¹⁰.

2.3 ÚP ČR hospodařil s majetkem v celkové pořizovací hodnotě 16,5 mld. Kč k 31. 12. 2023, resp. 17,9 mld. Kč k 31. 12. 2024. Nejvýznamnější položku stálých aktiv představoval nemovitý majetek v celkové pořizovací hodnotě 5,1 mld. Kč v rozvaze k 31. 12. 2023, resp. 5,0 mld. Kč v rozvaze k 31. 12. 2024, z toho pořizovací cena staveb činila v obou letech 4,9 mld. Kč. Nejvýznamnější položku oběžných aktiv představovaly pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce¹¹ vykázané v celkové hodnotě 2,4 mld. Kč v rozvaze k 31. 12. 2023, resp. 4,3 mld. Kč v rozvaze k 31. 12. 2024.

Tabulka č. 1: Vybrané položky rozvahy k 31. 12. daného roku (v tis. Kč)

Položka (kód)	Položka (název)	Účetní hodnota majetku (brutto)			
		2021	2022	2023	2024
Aktiva	Aktiva celkem	16 043 483,39	17 372 266,57	16 511 806,19	17 926 683,66
A.	Stálá aktiva	7 258 399,78	7 220 728,30	7 170 002,85	7 121 081,87
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	155 588,70	129 775,21	103 708,61	94 559,99
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	7 067 720,70	7 047 739,19	7 024 716,13	6 987 031,48
B.	Oběžná aktiva	8 785 083,61	10 151 538,26	9 341 803,35	10 805 601,79
B.II	Krátkodobé pohledávky	7 103 618,00	8 582 884,01	7 532 579,84	9 871 271,18

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů v *Integrovaném informačním systému Státní pokladny*.

¹⁰ Veřejně dostupná srovnání a hodnocení institucí veřejné služby zaměstnanosti provádí každoročně Evropská síť veřejných služeb zaměstnanosti (dále také „ENPES“) spadající pod Evropskou komisi EU.

¹¹ Položka rozvahy zahrnuje pohledávky za osobami, které nejsou vybranými účetními jednotkami, a to z titulu dotací, grantů, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžitých darů.

2.4 Roční náklady ÚP ČR činily přibližně 149,2 mld. Kč v roce 2023 a 157,7 mld. Kč v roce 2024. Nejvýznamnější položkou byly náklady na transfery, které dosáhly 139,3 mld. Kč v roce 2023, resp. 147,6 mld. Kč v roce 2024. Náklady z činnosti ÚP ČR dosáhly 10,0 mld. Kč v roce 2023, resp. 10,1 mld. Kč v roce 2024. Nejvýznamnější položky nákladů z činnosti představovaly mzdové a související náklady ve výši 8,0 mld. Kč¹² v roce 2023, resp. 7,3 mld. Kč v roce 2024, a ostatní služby ve výši 1,2 mld. Kč v roce 2023, resp. 1,8 mld. Kč v roce 2024.

Tabulka č. 2: Vybrané náklady z hlavní činnosti k 31. 12. daného roku (v tis. Kč)

Položka (kód)	Položka (název)	2021	2022	2023	2024
A.	NÁKLADY CELKEM	145 490 353,33	144 036 428,00	149 238 694,83	157 650 501,54
A.I.	Náklady z činnosti	8 814 774,70	9 172 030,02	9 967 232,41	10 081 232,42
A.I.8.	Opravy a udržování	45 739,47	31 834,26	30 368,27	30 669,31
A.I.12.	Ostatní služby	747 321,28	847 408,74	1 172 256,77	1 791 543,41
A.I.13.	Mzdové náklady	4 488 883,14	5 067 965,49	5 537 290,14	5 272 606,20
A.II.	Finanční náklady	253,01	362,01	330,61	621,42
A.III.	Náklady na transfery	136 675 325,61	134 864 035,98	139 271 131,81	147 568 647,71

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů v *Integrovaném informačním systému Státní pokladny*.

2.5 K 1. 1. 2021 bylo na ÚP ČR obsazeno 11 494 služebních a pracovních míst. V roce 2023 došlo ke značnému poklesu počtu zaměstnanců ÚP ČR, a to především v důsledku zrušení pracovních pozic v rámci projektů operačního programu *Zaměstnanost 2014–2020*, který byl ke konci roku 2023 ukončen. K 1. 1. 2025 bylo na ÚP ČR obsazeno 10 024 služebních a pracovních míst; dalších 715 míst bylo neobsazeno.¹³ Celkové výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci zaměstnancům ÚP ČR ve služebním a pracovním poměru vzrostly v nominální hodnotě od roku 2011 do roku 2024 z 2,1 mld. Kč na 5,3 mld. Kč.¹⁴ Průměrný hrubý měsíční plat pracovníka ÚP ČR činil v roce 2024 v případě agendy nepojistných sociálních dávek 38 259 Kč; v případě agendy zaměstnanosti 39 293 Kč (viz tabulka č. 3 na str. 18). Vzhledem k vysoké míře úhrnné inflace (cca 39 %) došlo mezi lety 2020 až 2024 k poklesu reálných platů zaměstnanců ÚP ČR v průměru o 11 %.

2.6 K zajištění bezpečnosti zaměstnanců ÚP ČR prostřednictvím instalace bezpečnostních přepážek měl v situaci, kdy na ÚP ČR rostl počet bezpečnostních incidentů, přispět program reprodukce majetku č. 013 930¹⁵, který připravilo Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále také „MPSV“) v součinnosti s ÚP ČR. Na instalaci bezpečnostních přepážek na 211 pracovištích ÚP ČR bylo v roce 2019 v uvedeném programu vyčleněno 135,9 mil. Kč. Dalších 17,2 mil. Kč bylo v programu vyčleněno na instalaci dveří s bezpečnostním sklem.

2.7 V kontrolovaném období ÚP ČR procházel transformačním procesem, jehož hlavním cílem bylo zefektivnění, zkvalitnění a větší míra individualizace poskytovaných služeb. Tento proces je mj. uskutečňován ve vazbě na strategická opatření stanovená ve *Strategickém rámci politiky zaměstnanosti do roku 2030*. Probíhající reformy ÚP ČR se dotýkají především oblasti

¹² Zahrnuje položky A.I.13. *Mzdové náklady*, A.I.14. *Zákonné sociální pojištění* a A.I.16. *Zákonné sociální náklady*.

¹³ Údaje vycházejí ze systemizací služebních míst na ÚP ČR. V agendě nepojistných sociálních dávek pracovalo přibližně 4,7 tisíce zaměstnanců, v agendě zaměstnanosti 3,2 tisíce zaměstnanců a na projektech OPZ pracovalo okolo 1,4 tisíce zaměstnanců ÚP ČR. V ostatních případech šlo o vedoucí pracovníky nebo o zaměstnance vykonávající na ÚP ČR jiné pracovní činnosti.

¹⁴ Sledovány byly výdaje v rámci podseskupení položek 501 (platy) a 502 (výdaje na ostatní platby za provedenou práci) dle vyhlášky č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě. Roční výdaje na platy v agendě nepojistných sociálních dávek se na ÚP ČR v kontrolovaném období pohybovaly mezi 1,7 a 2,1 mld. Kč, v případě agendy zaměstnanosti to bylo mezi 1,3 a 1,7 mld. Kč.

¹⁵ Program reprodukce majetku 013 930 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny Úřadu práce České republiky 2019–2026*, konkrétně podprogram 013 933 – *Bezpečnostní řešení pracovišť ÚP ČR*.

výkonnostního řízení instituce, optimalizace organizační struktury a racionalizace pobočkové sítě, ale také digitalizace vybraných agend, která byla již částečně předmětem kontrolní akce NKÚ č. 23/25¹⁶.

2.8 ÚP ČR si ve *Strategii rozvoje Úřadu práce ČR 2023–2025* stanovil tři strategické priority:

- digitalizaci agend a činností ÚP ČR;
- budování profesionálního úřadu podporujícího růst zaměstnanců;
- optimalizaci procesů a procesního řízení organizace.

2.9 Digitalizace agend zajišťovaná MPSV v součinnosti s ÚP ČR měla posílit proklientský přístup a snížit administrativní a časovou náročnost činností ÚP ČR ve prospěch prodloužení doby pro poskytování poradenství a individuální práci s klienty, kteří potřebují pomoc. V roce 2023 byl spuštěn webový portál „Jenda“, kde mohou klienti ÚP ČR podávat žádosti o vybrané dávky státní sociální podpory (rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení a příspěvek na dítě). Od začátku roku 2025 mohou klienti ÚP ČR takto podávat i žádosti o podporu v nezaměstnanosti a žádosti o zprostředkování zaměstnání.

2.10 Součástí budování profesionálního úřadu podporujícího růst zaměstnanců mělo být nastavení systému adekvátního odměňování zaměstnanců ÚP ČR a zvýšení jejich bezpečnosti na pracovištích, dále nastavení systému péče o zaměstnance a zavedení průběžného sledování spokojenosti zaměstnanců i klientů. Cílem *Strategie rozvoje Úřadu práce ČR 2023–2025* bylo také snížit míru fluktuace zaměstnanců pod 10 %.

2.11 Optimalizace procesů měla vést ke standardizaci činností ÚP ČR a k racionalizaci jeho organizační struktury s důrazem na řešení nedostatečného personálního zajištění na KrP pro hl. m. Prahu. ÚP ČR si ve *Strategii rozvoje Úřadu práce ČR 2023–2025* stanovil jako cíl dosažení 100% míry administrace nepojistných sociálních dávek v třicetidenní lhůtě stanovené zákonem¹⁷. ÚP ČR navíc promítl tento cíl do klíčových ukazatelů výkonnosti (dále také „KPI“). KPI si ÚP ČR určil i pro oblast veřejné služby zaměstnanosti, přičemž si jako kritérium stanovil meziroční změnu podílu uchazečů o zaměstnání úspěšně začleněných na trh práce. (Viz příloha č. 1.)

2.12 ÚP ČR vynaložil v letech 2016 až 2023 celkem 1,8 mld. Kč na realizaci pěti projektů, které měly v souladu se stanoveným specifickým cílem č. 1.4.1 OPZ přispět k zefektivnění a zkvalitnění poskytovaných veřejných služeb zaměstnanosti a také k modernizaci materiálně technického vybavení pracovišť ÚP ČR. Z hlediska vynaložených peněžních prostředků byly nejvýznamnější projekty EFES a PIPS. (Viz příloha č. 2.)

2.13 V projektu EFES použil ÚP ČR peněžní prostředky státu a EU v celkovém objemu 1,0 mld. Kč s cílem zajistit vlastním zaměstnancům kvalitní materiálně technické podmínky a zlepšit a zefektivnit služby pro klienty ÚP ČR. Projekt EFES měl rovněž přispět k zavedení nových metodických postupů při poskytování poradenství, a to včetně posílení cíleného párování zaměstnavatelů a uchazečů a zájemců o zaměstnání (tzv. *matching*). Kromě toho měl projekt EFES vést ke zřízení infocenter, která by sjednotila podobu a postupy jednotlivých pracovišť ÚP ČR při prvotním kontaktu s klienty. Projekt EFES měl řešit také dlouhodobý problém užívání nejednotných vyvolávacích systémů a zobrazovacích zařízení na pracovištích ÚP ČR.

¹⁶ Kontrolní závěr z kontrolní akce: „Peněžní prostředky vynakládané v resortu Ministerstva práce a sociálních věcí na digitalizaci vybraných agend“ je dostupný z: <https://nku.gov.cz/assets/kon-zavery/k23025.pdf>.

¹⁷ Zákon č. 500/2004 Sb.

2.14 V projektu PIPS použil ÚP ČR peněžní prostředky státu a EU v celkovém objemu 355,3 mil. Kč se záměrem dosáhnout cílového stavu 90 funkčních a vybavených informačních a poradenských středisek (IPS) s dostatečným personálním, edukačním, prezentačním a diagnostickým zázemím. IPS byla zřízena na pracovištích ÚP ČR již v roce 1994 a jejich hlavním účelem je zajišťovat odborné kariérní poradenství pro uchazeče a zájemce o zaměstnání, ale také pro studenty základních a středních škol. Projekt PIPS měl vést především k personálnímu posílení kapacity IPS a k modernizaci a sjednocení jejich materiálního a technického vybavení dle předem definovaných standardů kvality. Kromě toho mělo být v projektu PIPS zřízeno 12 zcela nových IPS¹⁸.

III. Rozsah kontroly

3.1 Cílem kontrolní akce NKÚ č. 24/32 bylo prověřit, zda ÚP ČR v kontrolovaném období hospodařil s vybraným majetkem státu a peněžními prostředky hospodárně, účelně, efektivně a v souladu s právními předpisy. Kontrolovaným obdobím byly roky 2021 až 2023, v případě věcných souvislostí i období předcházející či následující.

3.2 NKÚ prověřil, zda ÚP ČR nakládal s majetkem státu v celkové hodnotě 5,1 mld. Kč hospodárně, účelně a dle podmínek stanovených zákonem č. 219/2000 Sb. a prováděcí vyhláškou č. 62/2001 Sb.¹⁹ NKÚ současně prověřil, zda ÚP ČR při nakládání s tímto majetkem vedl účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb.

3.3 Prověřovány byly zejména postupy ÚP ČR při nakládání s nepotřebným majetkem jeho přenecháním do dočasného užívání jiným subjektům, změnou příslušnosti hospodaření, bezúplatným převodem, prodejem majetku a vyřazováním a likvidací majetku z důvodu jeho neupotřebitelnosti. Kontrole byla podrobena rovněž oblast nabývání majetku změnou příslušnosti hospodaření. NKÚ prověřoval také postupy ÚP ČR při evidenci a inventarizaci majetku a dále při evidenci, inventarizaci a vymáhání pohledávek.

3.4 NKÚ dále prověřil, zda ÚP ČR vynaložil v letech 2021 až 2023 výdaje určené na pořízení majetku a služeb v celkovém kontrolovaném objemu 88,1 mil. Kč²⁰ hospodárně, účelně a v souladu s právními předpisy, zejména pak v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., zákonem č. 134/2016 Sb.²¹, zákonem č. 320/2001 Sb.²² a zákonem č. 563/1991 Sb.

3.5 Prověřovány byly v této souvislosti především postupy ÚP ČR při zadávání a realizaci veřejných zakázek a při nákupu majetku a služeb, a to se zaměřením na výdaje určené na zajištění oprav a ostrahy majetku, na nájem majetku a na konzultační, poradenské a právní služby. NKÚ mj. prověřoval, zda ÚP ČR pořizoval pouze takový majetek a takové služby, které byly nezbytné k výkonu jeho činností, a zda tak činil za ceny v místě a čase obvyklé. Kontrola také zjišťovala, zda ÚP ČR zavedl a udržoval funkční vnitřní kontrolní systém, zda účtoval o nákupu služeb a nabytém majetku v souladu s právními předpisy a zda při neplnění uzavřeně

¹⁸ Konkrétně se jednalo o IPS v Českém Brodě, Havířově, Hlinsku, Kralupech nad Vltavou, Lanškrouně, Moravské Třebové, Ostrově nad Ohří, Podbořanech, Praze v Novodvorské ulici, Přelouči, Rokycanech a v Třinci.

¹⁹ Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.

²⁰ Údaj zahrnuje i kontrolované výdaje, které ÚP ČR vynaložil v projektech PIPS a EFES.

²¹ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

²² Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

smlouvy ze strany dodavatele uplatňoval smluvní sankce. NKÚ rovněž prověřoval, zda ÚP ČR uzavřené smlouvy zasílal správci registru smluv k uveřejnění dle zákona č. 340/2015 Sb.²³

3.6 NKÚ dále posuzoval, zda ÚP ČR na systémové úrovni přijal opatření k efektivnějšímu vynakládání peněžních prostředků určených na administraci nepojistných sociálních dávek a na veřejnou službu zaměstnanosti. NKÚ mj. kontroloval, zda ÚP ČR při vyřizování žádostí klientů o nepojistné sociální dávky dodržoval lhůtu stanovenou zákonem č. 500/2004 Sb.²⁴ a zda v této souvislosti vynakládal efektivně peněžní prostředky určené na osobní náklady spojené s administrací těchto žádostí. NKÚ rovněž posuzoval dosavadní pokrok v započatých reformách ÚP ČR, a to s důrazem na oblast řízení a digitalizace agend nepojistných sociálních dávek a veřejné služby zaměstnanosti. Kontrolovaný objem peněžních prostředků na systémové úrovni činil 6,3 mld. Kč.

3.7 Předmětem kontroly NKÚ byly rovněž peněžní prostředky státního rozpočtu a rozpočtu EU v souhrnném objemu 1,4 mld. Kč, které ÚP ČR vynaložil v letech 2016 až 2023 na projekty EFES a PIPS s cílem zefektivnit vlastní služby a zlepšit materiálně technické vybavení pracovišť. U těchto projektů podpořených z OPZ se kontrola NKÚ zaměřila především na to, zda ÚP ČR realizoval klíčové aktivity v předpokládaném rozsahu a zda dosáhl stanovených cílů. Posuzovány byly přínosy obou projektů pro celkové zefektivnění poskytovaných služeb a pro modernizaci materiálního vybavení ÚP ČR. Kontrolovaný objem na úrovni konkrétních výdajových položek činil 14,1 mil. Kč (EFES), resp. 23,6 mil. Kč (PIPS)²⁵.

3.8 NKÚ provedl také kontrolu na místě na pracovištích ÚP ČR v Chrudimi, Litvínově, Kolíně, Mělníku a Teplicích, kde kontroloři prověřovali využívání majetku nakoupeného v projektech EFES a PIPS a také zajišťování agendy zprostředkování zaměstnání.

3.9 Bližší informace o výběru kontrolních vzorků a o kritériích pro posouzení a vyhodnocení účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti nakládání s majetkem a vynakládání peněžních prostředků jsou uvedeny v přílohách č. 3 a 4.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období. Peněžní prostředky jsou uváděny včetně DPH, není-li uvedeno jinak.

²³ Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).

²⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

²⁵ Uvedené hodnoty u vybraných výdajových položek projektů EFES a PIPS jsou zahrnuty v celkovém kontrolovaném objemu peněžních prostředků určených na nákup služeb a majetku (viz příloha č. 3).

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

ÚP ČR při hospodaření s majetkem státu porušoval základní povinnosti. Decentralizovaná organizační struktura a nízká míra standardizace procesů komplikovaly řízení instituce.

4.1 ÚP ČR dle zjištění NKÚ v řadě případů nezavedl jednotné pracovní postupy, což spolu s decentralizovanou organizační strukturou mělo negativní vliv na řízení instituce, včetně hospodaření s majetkem, i na účinnost vnitřního kontrolního systému. ÚP ČR také opakovaně nepostupoval dle zákona č. 219/2000 Sb.

Vybrané případy, kdy ÚP ČR při hospodaření s majetkem nepostupoval v souladu s právním předpisem²⁶

ÚP ČR například v šesti případech umožnil jiným osobám bezplatné a bezesmluvní užívání nebytových prostor nebo částí nemovitostí, se kterými byl příslušný hospodařit. Ve dvou případech ÚP ČR přenechal movitý majetek v celkové hodnotě 448 tis. Kč a v jednom případě nebytový prostor pro umístění nápojového automatu do dočasného užívání podnikatelským subjektům, aniž by sjednal výši nájemného nebo úhradu za pronájem movité věci. Ve třech případech pronájmů nebytových prostor, ve kterých výše nájemného v roce 2023 dosáhla 51 tis. Kč, ÚP ČR nesjednal s protistranou režim zvyšování nájemného o míru inflace nebo jej neuplatňoval. V jiném případě ÚP ČR nestanovil ve smlouvě uzavřené s protistranou nájemné ve výši v místě a čase obvyklé, ale dohodou smluvních stran. V jednom případě ÚP ČR vyřadil z evidence a účetnictví majetek v hodnotě 738 tis. Kč, přestože jej ve skutečnosti i nadále používal.

4.2 Ve dvou případech ÚP ČR porušil základní povinnosti při hospodaření s majetkem státu²⁷, když nesledoval, zda dlužníci platí své dluhy, a včasným uplatněním a vymáháním práv státu nezajistil, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Uvedeným postupem ÚP ČR zanedbal vymáhání dvou pohledávek v celkové výši 157,1 tis. Kč a svou nečinností připustil promlčení těchto pohledávek.

4.3 ÚP ČR také dle zjištění NKÚ v 21 případech nezajistil důslednou předběžnou kontrolu připravovaných operací.²⁸ Na časté nedostatky při provádění předběžné řídicí kontroly navíc v kontrolovaném období poukázalo devět interních auditních zpráv ÚP ČR.

4.4 ÚP ČR při inventarizaci k 31. 12. 2023 nezjistil skutečný stav majetku a jeho účetnictví nebylo v účetním období roku 2023 úplné, správné a průkazné²⁹. V inventurních soupisech nemovitého majetku z inventarizace k 31. 12. 2023 nebylo uvedeno 54 pozemků o výměře 39 631 m² a 12 staveb, s nimiž byl ÚP ČR příslušný hospodařit. Dále ze skutečností uvedených v inventurních soupisech nebylo u pozemků v celkové hodnotě 45,6 mil. Kč a staveb v hodnotě 23,4 mil. Kč, tedy u nemovitého majetku v celkové hodnotě 69,0 mil. Kč, možné zjištěný majetek jednoznačně určit a ověřit, zda tento stav odpovídá stavu majetku vedenému v účetnictví. ÚP ČR také ve dvou případech nezjistil, že se na jeho pozemku nacházela stavba, která nebyla zapsána v katastru nemovitostí a nebyla ani evidována v jeho účetnictví.

4.5 Nedostatky zjistil NKÚ také v postupech ÚP ČR při evidenci a inventarizaci pohledávek. ÚP ČR např. neúčtoval o vzniku pohledávky ve výši 952 tis. Kč nebo o vyřazení pohledávky ve výši 123 tis. Kč z důvodu její nevymahatelnosti, a jeho účetnictví tak nebylo v účetním období 2021 až 2023 úplné a správné³⁰.

²⁶ Dle ustanovení § 14 odst. 1, 2 a 4 a § 27 odst. 3 zákona č. 219/2000 Sb.

²⁷ Dle ustanovení § 14 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb.

²⁸ Dle ustanovení § 26 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb.

²⁹ Ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 563/1991 Sb.

³⁰ Ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 563/1991 Sb.

4.6 NKÚ zjistil, že vnitřní kontrolní systém ÚP ČR nebyl plně účinný. Úřad práce České republiky dle zjištění NKÚ vymáhal mj. 6 pohledávek provozního charakteru³¹ po svých bývalých zaměstnancích, kteří v rozmezí let 2009 až 2022 při výkonu pracovní činnosti páchali za účelem vlastního obohacení trestnou činnost, když poukazovali peněžní prostředky na jiné účty, než byly účty oprávněných příjemců sociálních dávek, čímž ÚP ČR způsobili škodu ve výši 13,3 mil. Kč. ÚP ČR přitom dle zjištění NKÚ do doby ukončení kontroly nepřijal účinná systémová opatření, jimiž by takovým případům předešel.

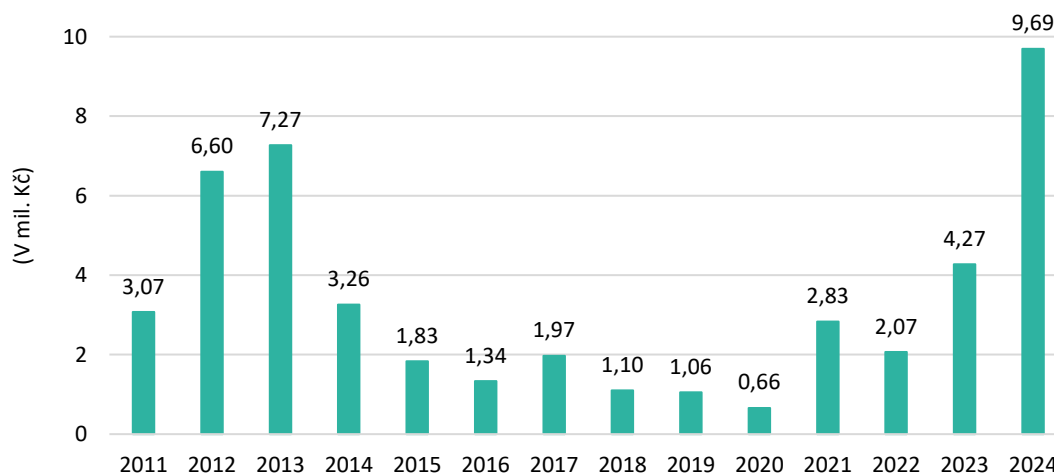
4.7 ÚP ČR nestanovil pro všechny krajské pobočky jednotná pravidla pro oblast přenechání majetku státu do dočasného užívání jiným subjektům.³² Nejednotně postupovala pracoviště ÚP ČR také při uzavírání dohod o vypořádání bezdůvodného obohacení nebo při účtování o zálohách uhrazených na základě nájemní smlouvy. ÚP ČR také nestanovil jednotné standardy a postupy pro zadávání údajů při zřizování karet majetku, ačkoliv hospodaří s velkým množstvím nemovitého majetku. Důsledkem byly nedostatky v inventurních soupisech, které jsou z karet majetku generovány (viz odst. 4.4).

4.8 ÚP ČR také dle zjištění NKÚ celkem v 13 případech nezaslal správci registru smluv k uveřejnění uzavřené smlouvy v zákonem stanovené lhůtě³³. Na neplnění povinností stanovených zákonem č. 340/2015 Sb. v kontrolovaném období opakovaně upozorňovaly zprávy interního auditu ÚP ČR. Automatizované ověřování uveřejňování smluv v registru smluv nebylo na ÚP ČR v kontrolovaném období zavedeno.

ÚP ČR vynaložil část peněžních prostředků určených na nákup konzultačních, poradenských a právních služeb neehospodárně.

4.9 Roční výdaje ÚP ČR na zajištění konzultačních, poradenských a právních služeb týkající se provozu ÚP ČR se v kontrolovaném období významně zvýšily.

Graf č. 1: Výdaje na konzultační, poradenské a právní služby týkající se provozu ÚP ČR³⁴



Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů v *Integrovaném informačním systému Státní pokladny*.

³¹ Kontrole NKÚ nebyly podrobeny pohledávky vztahující se k aktivní politice zaměstnanosti a výplatě dávek.

³² Dle podmínek stanovených zákonem č. 219/2000 Sb.

³³ Dle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 340/2015 Sb.

³⁴ Údaje zahrnují výdaje na konzultační, poradenské a právní služby týkající se provozu ÚP ČR, tedy nikoliv celkové výdaje na nákup tohoto typu služeb vykázané na položce 5166 dle vyhlášky č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, které zahrnují např. i oblast aktivní politiky zaměstnanosti, rekvalifikací a podporu zaměstnanosti.

4.10 ÚP ČR v období od října 2023 do ledna 2025 nakoupil od externího dodavatele služby spočívající v poskytování komplexní a kontinuální mediální podpory v tzv. „režimu 24/7“ v celkové hodnotě 4,1 mil. Kč. Poskytovaná mediální podpora se však dle zjištění NKÚ po většinu uvedeného období (15 z 16 měsíců) překrývala s činnostmi, které souběžně vykonávali zaměstnanci ÚP ČR. Na mzdy těchto zaměstnanců vynaložil ÚP ČR ve stejném období 1 485 860 Kč. ÚP ČR dle zjištění NKÚ nakupoval externí službu komplexní mediální podpory i v době od října 2024 do ledna 2025, kdy měl k dispozici své vlastní oddělení PR a marketingu. Zaměstnavatel má přitom zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru.³⁵

4.11 ÚP ČR výše uvedeným jednáním dle NKÚ nepoužil peněžní prostředky na nákup komplexní mediální podpory v celkové výši 3 793 350 Kč³⁶ na krytí nezbytných potřeb a nedbal, aby plnil určené úkoly nejehospodárnějším způsobem³⁷. Jedná se tak o skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně³⁸.

4.12 Součástí smluvního vztahu mezi ÚP ČR a externím dodavatelem mediální podpory bylo dále zpracování mediální strategie reformy ÚP ČR za 459 800 Kč. NKÚ zjistil, že veřejná zakázka na zpracování této mediální strategie byla zadána jen necelé tři týdny poté, co byla v projektu EFES zpracována jiná *Strategie externí komunikace ÚP ČR*, která dle nového vedení ÚP ČR nevedla k očekávaným výsledkům a která nebyla ze strany ÚP ČR využívána. Nová mediální strategie se přitom z obsahového hlediska značně překrývala se strategií zpracovanou v projektu EFES (viz odst. 4.25). NKÚ v této souvislosti dále zjistil, že ÚP ČR nepostupoval v souladu se zákonem³⁹, když po dodavateli mediální podpory nepožadoval smluvní pokutu ve výši 33 tis. Kč za nedodržení lhůty pro předání mediální strategie.

4.13 ÚP ČR dle zjištění NKÚ také v jednom případě v roce 2020 uhradil externímu poskytovateli právních služeb fakturu ve výši 233 530 Kč, aniž by bylo prokázáno, že ze strany tohoto poskytovatele skutečně došlo k plnění uhrazených činností dle uzavřené smlouvy o poskytování právních služeb. ÚP ČR tímto jednáním dle NKÚ nepoužil peněžní prostředky v celkové výši 233 530 Kč na krytí nezbytných potřeb a nedbal, aby plnil určené úkoly nejehospodárnějším způsobem⁴⁰. Jedná se tak o skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně⁴¹.

Plánované výdaje na zajištění bezpečnosti zaměstnanců ÚP ČR se snižovaly v situaci, kdy docházelo k růstu počtu bezpečnostních incidentů.

4.14 Jedním z cílů programu reprodukce majetku č. 013 930 pro roky 2019 až 2026 bylo zajistit větší bezpečnost zaměstnanců ÚP ČR v situaci, kdy docházelo k růstu počtu bezpečnostních incidentů⁴². Na instalaci bezpečnostních přepážek na celkem 211 pracovištích ÚP ČR bylo v roce 2019 v uvedeném programu vyčleněno 135,9 mil. Kč. Instalace bezpečnostních přepážek byla v dokumentaci programu prezentována jako nezbytné a účinné

³⁵ Dle ustanovení § 74 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

³⁶ Uvedená částka odpovídá výdajům ÚP ČR za období, kdy se nakupované mediální poradenství překrývalo s činnostmi souběžně zajišťovanými jeho zaměstnanci, tj. od října 2023 do ledna 2025, vyjma ledna 2024.

³⁷ Dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb.

³⁸ Dle ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) zákona č. 218/2000 Sb.

³⁹ Dle ustanovení § 14 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb.

⁴⁰ Dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb.

⁴¹ Dle ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) zákona č. 218/2000 Sb.

⁴² Bezpečnostní incidenty, které ÚP ČR interně monitoruje, zahrnují fyzické napadení, sexuální obtěžování, vulgární a slovní útoky, výhrůžky nebo majetkovou problematiku a odcizení majetku.

opatření k eliminaci fyzických útoků na pracovníky ÚP ČR. Dalších 17,2 mil. Kč bylo v programu vyčleněno na instalaci dveří s bezpečnostním sklem.

4.15 Dle zjištění NKÚ došlo v uvedeném programu v letech 2020 a 2021 ke značnému snížení plánovaných výdajů na pořízení bezpečnostních přepážek ze 135,9 mil. Kč na 24,2 mil. Kč (tj. o 82 %). Počet bezpečnostních incidentů přitom na ÚP ČR postupně narůstal z 565 v roce 2021 až na 835 v roce 2024 (viz příloha č. 5). Místo na plánovaných 211 pracovištích ÚP ČR byly bezpečnostní přepážky k datu ukončení kontroly nově instalovány na 68 pracovištích⁴³. Investiční akce na pořízení dveří s bezpečnostním sklem byla v programu zcela zrušena.

4.16 Důvodem snížení plánovaných výdajů na pořízení bezpečnostních přepážek byly mj. stavebně technické dispozice pracovišť ÚP ČR. Dle kontroly NKÚ na místě i dle vyjádření zástupců ÚP ČR nejsou některá pracoviště ÚP ČR stavebně uzpůsobena pro jeho činnost a pro zajištění bezpečnosti jeho zaměstnanců. Jedním z cílů programu č. 013 930 přitom bylo i zajištění materiálních podmínek pro výkon činností ÚP ČR. Na plnění tohoto cíle byly v programu alokovány peněžní prostředky ve výši 805,1 mil. Kč. I zde ale došlo k snížení plánovaných investic na 353,6 mil. Kč a spolu s tím ke zrušení některých investičních akcí.

Některé budovy ÚP ČR nejsou uzpůsobeny pro jeho činnost a pro zajištění bezpečnosti jeho zaměstnanců

Příkladem je pracoviště ÚP ČR v Litvínově, kde NKÚ provedl kontrolu na místě. Dle programu č. 013 930 zde mělo dojít k nákupu pozemku a výstavbě nové budovy s celkovými odhadovanými náklady 65 mil. Kč. Tato investiční akce však byla v důsledku snížení celkové alokace příslušného podprogramu reprodukce majetku zrušena a pracoviště ÚP ČR v Litvínově tak setrvalo v prostorách, které nejsou pro činnosti ÚP ČR vyhovující a kde nelze zajistit v potřebném rozsahu bezpečnostní opatření. Vzhledem k umístění tohoto pracoviště ve strukturálně znevýhodněném regionu s vyšší koncentrací nezaměstnaných a sociálně vyloučených osob by právě v takováto pobočka měla patřit k investičním prioritám ÚP ČR.

4.17 ÚP ČR v souladu se *Strategií rozvoje Úřadu práce České republiky 2023–2025* přijal dle zjištění NKÚ v letech 2024 a 2025 i jiná preventivní a bezpečnostní režimová opatření (např. připojení objektů ÚP ČR na pulty centrální ochrany Policie ČR), která však na rozdíl od bezpečnostních přepážek nedokážou zabránit případnému útoku na pracovníky ÚP ČR v momentě, kdy je již klient se zaměstnancem ÚP ČR v kontaktu.

Část peněžních prostředků projektu EFES plánovaných na modernizaci vybavení použil ÚP ČR na osobní náklady. Z 89 zřízených infocenter udržel ÚP ČR funkčních jen 17.

4.18 ÚP ČR použil v projektu EFES peněžní prostředky v objemu 1,0 mld. Kč s cílem zajistit svým zaměstnancům kvalitní materiálně technické podmínky a zlepšit a zefektivnit poskytované služby. ÚP ČR plánoval realizovat projekt EFES od 1. 2. 2016 do 31. 8. 2020. Dobu realizace projektu se souhlasem řídicího orgánu OPZ prodloužil až do 30. 11. 2023. I přes více než tříleté prodloužení projektu EFES a navýšení rozpočtu o 108,6 mil. Kč však ÚP ČR neuskutečnil všechny klíčové aktivity v předpokládaném rozsahu. ÚP ČR současně dle zjištění NKÚ prováděl v projektu EFES rozpočtové změny, které vedly k navýšení osobních nákladů ze 764,4 mil. Kč (85 % celkových způsobilých výdajů) na 943,9 mil. Kč (94 % celkových způsobilých výdajů), a to i na úkor investic do modernizace vybavení pracovišť ÚP ČR. Podrobnosti k vyhodnocení účelnosti projektu EFES uvádí příloha č. 2.

⁴³ Dle údajů předložených Úřadem práce ČR byly z programu č. 013 930 ke dni 5. 6. 2025 pořízeny bezpečnostní přepážky na 14 pracovištích, na dalších 54 pracovištích byly bezpečnostní přepážky financovány z programu reprodukce majetku č. 013 030. Celkové náklady na instalaci bezpečnostních přepážek se na jednotlivých pracovištích ÚP ČR liší v závislosti na velikosti a dispozicích konkrétních prostor.

4.19 Dlouhodobým problémem, který měl projekt EFES pomoci vyřešit, bylo používání nejednotných vyvolávacích a zobrazovacích systémů na pracovištích ÚP ČR. Vyvolávací systémy hrají důležitou roli z hlediska efektivnějšího, komfortnějšího, ale i bezpečnějšího odbavování klientů. ÚP ČR v projektu EFES plánoval pořídit mj. celkem 446 interaktivních kiosků a zobrazovacích zařízení pro vyvolávací systémy v celkové hodnotě 37,6 mil. Kč. Veřejnou zakázku na pořízení a standardizaci vyvolávacích a zobrazovacích systémů však ÚP ČR nerealizoval a projekt EFES tak sjednocení vyvolávacích systémů na pracovištích ÚP ČR nezajistil.

4.20 ÚP ČR v návaznosti na neúspěšné pořízení jednotných vyvolávacích systémů v projektu EFES uzavřel v prosinci 2024 smlouvu s dodavatelem jednotného vyvolávacího systému (tzv. *Lístekomatu*) s celkovou cenou předmětu plnění 145,2 mil. Kč⁴⁴. Nové vyvolávací systémy začaly být na jednotlivá pracoviště ÚP ČR instalovány od února 2025. Kvůli odkladu nákupu vyvolávacích systémů došlo v důsledku vysoké míry inflace dle vyčíslení NKÚ k nárůstu ceny za jeden interaktivní kiosek o 21 547 Kč, tj. o 35 %, a k celkovému nominálnímu zvýšení ceny za jejich pořízení o 9,6 mil. Kč.

4.21 NKÚ zjistil, že ÚP ČR v souvislosti se zrušením záměru pořídit jednotné vyvolávací systémy v projektu EFES nesnížil rozpočet projektu. Místo toho ÚP ČR použil neúčelně část peněžních prostředků určených na nákup vyvolávacích a zobrazovacích systémů ve výši minimálně 19,4 mil. Kč na osobní náklady. Z toho částku 10,7 mil. Kč použil na odměny realizačního týmu a interních lektorů, a to na základě „žádosti o změnu podmínek použití podpory“ podané v prosinci 2023, tedy zpětně již po konci realizace projektu. Tyto peněžní prostředky dle zjištění NKÚ nepřispěly k naplnění jednoho z cílů projektu, konkrétně ke sjednocení vyvolávacích a zobrazovacích systémů na pracovištích ÚP ČR. Úřad práce ČR navíc takové rozpočtové změny zdůvodnil věcně neopodstatněnou potřebou dočerpání rozpočtu projektu.

4.22 Projekt EFES měl dále přispět ke zřízení a vybavení infocenter ÚP ČR s cílem zajistit reprezentativní a funkční první kontakt s klientem. Mělo jít o otevřené prostory s bezbariérovým přístupem a jednotnou podobou, kde měli pracovníci ÚP ČR poskytovat klientům základní informace před jejich návštěvou specializovaných pracovníků. Na personální zajištění chodu 89 infocenter po dobu realizace projektu vynaložil ÚP ČR 187,8 mil. Kč, tedy o 40,6 mil. Kč více, než plánoval. Na nákup vybavení infocenter vynaložil ÚP ČR v projektu EFES místo plánovaných 6,9 mil. Kč ve výsledku 1,1 mil. Kč.

4.23 Dle zjištění NKÚ zůstalo po ukončení projektu z 89 zřízených infocenter funkčních jen 17. Infocentra současně nefungovala na žádném z pěti pracovišť, která byla předmětem kontroly NKÚ na místě. Infocentra zřízená v době realizace projektu EFES navíc i dle závěrečné evaluační zprávy nesplňovala některé základní požadavky na svou podobu (nešlo o otevřené prostory s jednotným vizuálním stylem). Kvůli problémům se zadáváním veřejných zakázek se nedařilo infocentra vybavit. Celkový přínos infocenter pro zlepšení fungování ÚP ČR byl proto dle NKÚ jen omezený.

4.24 Dle NKÚ byl postup, kdy ÚP ČR v projektu EFES vybudoval infocentra bez jasného plánu na finanční zajištění jejich fungování po ukončení projektu, rozpočtově neodpovědný a neefektivní. Pokud jsou v projektech ÚP ČR celoplošně zaváděna systémová opatření, mělo by být vždy již před začátkem projektu zřejmé, zda vůbec a případně jak bude zajištěno

⁴⁴ Celková cena předmětu smlouvy zahrnuje i další plnění související s nákupem vybavení a služeb nad rámec samotných interaktivních kiosků.

financování jejich pokračování i po ukončení projektu, a to bez ohledu na to, zda pravidla OPZ stanovují udržitelnost jako jednu z podmínek podpory, nebo nikoliv.

4.25 Jednou z klíčových aktivit projektu EFES bylo i zpracování *Strategie externí komunikace ÚP ČR*, která měla přispět k budování pozitivního jména ÚP ČR. Strategii vypracoval ÚP ČR vlastními zaměstnanci k 31. 8. 2023. Přibližné náklady na její vznik byly 200 tis. Kč.⁴⁵ NKÚ zjistil, že ÚP ČR vynaložil tyto peněžní prostředky neúčelně a neefektivně, neboť zpracovanou strategii externí komunikace nevyužíval. Dne 19. 9. 2023, tedy ani ne tři týdny po vytvoření *Strategie externí komunikace ÚP ČR*, vypsál ÚP ČR veřejnou zakázku na zpracování nové mediální strategie za 459 800 Kč, což zdůvodnil tím, že strategie vytvořená v projektu EFES „nevede k očekávaným výsledkům“. (Viz též odst. 4.12.)

Část peněžních prostředků projektu PIPS plánovaných na modernizaci vybavení použil ÚP ČR na osobní náklady. Z 11 zamýšlených veřejných zakázek realizoval ÚP ČR jen čtyři.

4.26 Úřad práce České republiky použil v projektu PIPS peněžní prostředky v celkovém objemu 355,3 mil. Kč se záměrem personálně posílit a modernizovat vybavení 90 informačních a poradenských středisek (IPS) dle předem stanovených standardů. Kromě toho měl ÚP ČR v projektu PIPS zřídit 12 zcela nových IPS. ÚP ČR plánoval realizovat projekt PIPS od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2021, přičemž dobu jeho realizace prodloužil se schválením řídicího orgánu OPZ do 30. 11. 2023. I přes téměř dvouleté prodloužení realizace neuskutečnil ÚP ČR dvě z pěti klíčových aktivit projektu v předpokládaném rozsahu. Úřad práce ČR současně v projektu PIPS nezrealizoval sedm z plánovaných 11 veřejných zakázek. Podrobnosti k vyhodnocení účelnosti projektu PIPS uvádí příloha č. 2.

4.27 NKÚ zjistil, že ÚP ČR prováděl v projektu PIPS neefektivní rozpočtové změny, které vedly k navýšení osobních nákladů na úkor investic do modernizace vybavení IPS a za cenu snížení stanovených standardů vybavení IPS. Původně plánované osobní náklady ve výši 228,3 mil. Kč (59 % celkových způsobilých výdajů) ÚP ČR v projektu PIPS navýšil na celkových 290,0 mil. Kč (podíl 82 % celkových způsobilých výdajů), z toho 24,7 mil. Kč použil na odměny realizačního týmu.

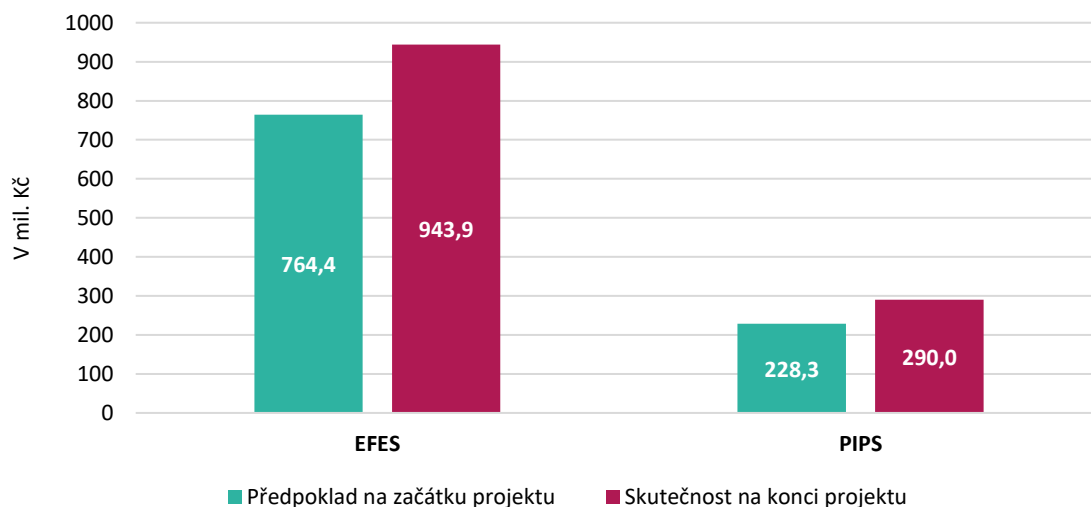
4.28 ÚP ČR naopak v projektu PIPS i kvůli problémům se zadáváním veřejných zakázek snížil výdaje na nákup zařízení a vybavení IPS z původně plánovaných 91,7 mil. Kč (podíl 24 % celkových způsobilých výdajů) na 50,4 mil. Kč (podíl 14 % celkových způsobilých výdajů). ÚP ČR však místo odpovídajícího ponížení rozpočtu projektu použil část peněžních prostředků určených na vybavení a modernizaci IPS ve výši minimálně 15,3 mil. Kč neúčelně na osobní náklady. Těžiště projektu PIPS se tak ve značné míře posunulo od plánovaných investic do vybavení IPS směrem k jejich personálnímu zajištění.

4.29 Jak v projektu EFES, tak v projektu PIPS se opakoval vzorec jednání, kdy ÚP ČR nejprve řídicímu orgánu OPZ prezentoval prodloužení doby realizace projektu jako nutnost pro dosažení cílů projektu a následně argumentoval tím, že s ohledem na delší dobu realizace projektu je také nezbytné v rozpočtu navýšit osobní náklady. NKÚ v této souvislosti poukazuje na systémový nedostatek v přístupu k prodlužování projektů OPZ. Pokud v příčinné souvislosti s jednáním příjemce došlo k prodloužení doby realizace projektu, jako tomu bylo u projektů EFES a PIPS, nemělo by to dle NKÚ vést k navyšování osobních nákladů či vyplácení odměn

⁴⁵ Cena zpracování odpovídá nákladům na zaměstnance ÚP ČR, kteří na tvorbě strategie spolupracovali. Jde o kvalifikovaný odhad na základě ceny za zpracování aktualizace strategie interní komunikace ÚP ČR, která byla zpracována ve stejném období a v obdobné kvalitě a rozsahu.

realizačnímu týmu, navíc na úkor investic do modernizace vybavení a s irelevantním odůvodněním, že je třeba dočerpat peněžní prostředky.

Graf č. 2: Růst osobních nákladů v projektech EFES a PIPS



Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů předložených Úřadem práce ČR.

4.30 Vzhledem k průtahům na straně ÚP ČR při zadávání a realizaci veřejných zakázek byla dle zjištění NKÚ většina majetku pořízeného v projektu PIPS instalována na pobočkách až krátce před ukončením projektu PIPS v listopadu 2023, což zkrátilo čas na ověření jeho funkčnosti v rámci samotného projektu. Příkladem je nákup multidotykových obrazovek na jednotlivá IPS za 20,4 mil. Kč. NKÚ navíc v rámci kontroly na místě zjistil, že u těchto obrazovek zaměstnanci obvykle nevyužívají veškeré funkcionality, které ÚP ČR vyžadoval v zadávací dokumentaci k veřejné zakázce.

4.31 Také u projektu PIPS zjistil NKÚ významné nedostatky v rovině udržitelnosti výstupů. ÚP ČR v projektu PIPS zřídil celkem 12 zcela nových IPS, z toho v pěti případech šlo o IPS provozovaná v pronajatých prostorách. Za pronájem prostor vynaložil ÚP ČR z rozpočtu projektu PIPS přibližně 5 mil. Kč. Tři z pěti IPS (Praha-Novodvorská, Hlinsko, Přelouč), která byla zřízena v pronajatých prostorách, po ukončení projektu PIPS zanikla. Na platy pracovníků IPS použil ÚP ČR z rozpočtu projektu PIPS celkem 217,8 mil. Kč. Udržet nově zřízené pracovní pozice se však ÚP ČR po ukončení projektu PIPS podařilo jen u 35 z 86 (tj. 41 %) poradců IPS. ÚP ČR zároveň dle zjištění NKÚ v letech 2024 a 2025 realizoval jiný projekt⁴⁶ s celkovými způsobilými výdaji 266,6 mil. Kč, jehož cílem bylo vybudovat a opětovně vybavit regionální vzdělávací centra, do nichž se měla IPS přeměnit.

ÚP ČR přijal opatření vedoucí k zefektivnění administrace nepojistných sociálních dávek.

4.32 Jednou z dlouhodobých výzev ÚP ČR je již od jeho zřízení v roce 2011 personální zabezpečení efektivního výkonu agend, které mu byly svěřeny⁴⁷. ÚP ČR v kontrolovaném období využíval ke sledování vytíženosti jednotlivých pracovišť tzv. vyvažovací modely⁴⁸.

⁴⁶ Projekt ÚP ČR s registračním číslem CZ.31.6.0/0.0/0.0/24_141/0011118 a názvem *Regionální vzdělávací centra ÚP ČR financovaný z Národního plánu obnovy*.

⁴⁷ Dle zákona č. 73/2011 Sb.

⁴⁸ Vyvažovací modely využívá ÚP ČR ke sledování relativní míry vytíženosti jednotlivých pracovišť, a to především pro účely optimálního nastavení systemizace pracovních a služebních míst.

V roce 2025 ÚP ČR dle zjištění NKÚ začal připravovat také tzv. kapacitní model, který by měl do budoucna umožnit (na rozdíl od předešlých modelů) průběžně měřit reálnou časovou náročnost výkonu jednotlivých činností ÚP ČR.

Tabulka č. 3: Výdaje na platy zaměstnanců ÚP ČR dle vykonávaných agend

Agenda		2020	2021	2022	2023	2024
NSD	Počet zaměstnanců	4 657	4 634	4 751	4 718	4 746
	Průměrný hrubý měsíční plat (v Kč)	29 984	29 767	34 207	38 407	38 259
	Celkové výdaje (v Kč)	1 729 092 209	1 661 048 916	1 835 180 545	2 147 388 844	2 146 410 452
ZAM	Počet zaměstnanců	3 185	3 174	3 192	3 163	2 404
	Průměrný hrubý měsíční plat (v Kč)	30 789	30 195	33 944	38 458	39 293
	Celkové výdaje (v Kč)	1 179 271 554	1 291 562 458	1 481 290 847	1 566 731 774	1 452 680 189
Celkový počet zaměstnanců (vč. vedoucích, pracovníků na projektech, pracovníků vykonávajících jiné činnosti)		11 514	11 494	11 798	11 621	10 095
Počet neobsazených systemizovaných míst		320	349	355	513	478
Celkové výdaje na platy (v Kč) (položka 501 dle vyhlášky č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě)		4 396 827 781	4 414 021 829	4 946 373 572	5 427 718 043	5 105 773 441

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle systemizací služebních a pracovních míst a údajů předložených Úřadem práce ČR (údaje o počtu zaměstnanců k 1. 1. daného roku); dále dle údajů v *Integrovaném informačním systému Státní pokladny*.

Pozn.: NSD = oblast nepojistných sociálních dávek;

ZAM = oblast služeb zaměstnanosti;

údaje za NSD a ZAM nezahrnují vedoucí pracovníky.

4.33 Po zřízení ÚP ČR v roce 2011 se počet systemizovaných míst přechodně snížil z 8 136 na 6 723. Následně došlo v roce 2012 v souvislosti s převodem agendy dávek v hmotné nouzi z obcí na ÚP ČR k opětovnému navýšení počtu zaměstnanců na 8 329. V letech 2013 až 2017 počet systemizovaných míst na ÚP ČR v souvislosti s posilováním agendy nepojistných sociálních dávek postupně vzrostl na 10 708. Počet zaměstnanců ÚP ČR v době pandemie covidu-19 dále vzrostl v souvislosti s realizací cíleného programu *Antivirus* a později také v důsledku zavedení agendy náhradního výživného a vyplácení humanitárních dávek osobám dotčeným konfliktem na Ukrajině. K značnému poklesu počtu zaměstnanců ÚP ČR došlo v roce 2023 v důsledku zrušení pracovních pozic v rámci projektů operačního programu *Zaměstnanost 2014–2020*, který byl ke konci roku 2023 ukončen⁴⁹.

4.34 ÚP ČR má dle zákona⁵⁰ povinnost rozhodnout ve věci žádosti o dávku státní sociální podpory a žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi do 30 dnů od zahájení řízení. S ohledem na časté nedodržování této zákonné lhůty si ÚP ČR v roce 2023 její 100% plnění stanovil jako strategický cíl⁵¹ a jako tzv. klíčový ukazatel výkonnosti, který využíval jako indikátor optimalizace procesů administrace nepojistných sociálních dávek (viz příloha č. 1).

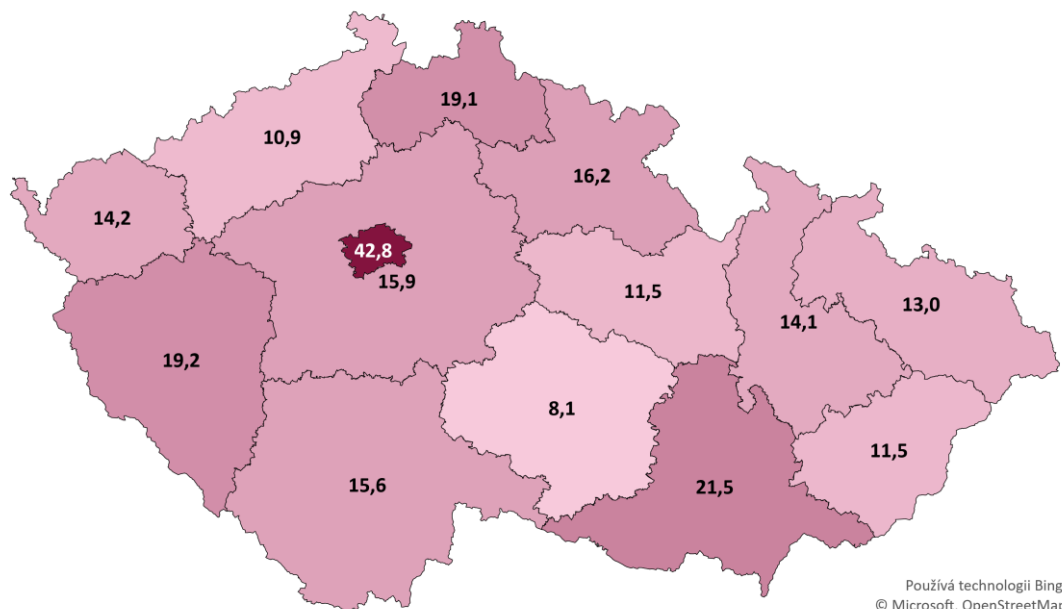
⁴⁹ Uvedené údaje vycházejí z dostupných zpráv o činnosti ÚP ČR (data do roku 2019) a dále z předložených systemizací služebních a pracovních míst (data od roku 2020).

⁵⁰ Ustanovení § 71 zákona č. 500/2004 Sb.

⁵¹ V rámci dílčího cíle č. 3.1 *Strategie rozvoje Úřadu práce České republiky 2023–2025*.

4.35 ÚP ČR v prověřovaném období od 1. 1. 2022 do 28. 2. 2025⁵² zadministroval 2 330 320 žádostí o vybrané nepojistné sociální dávky⁵³, přičemž 414 463 žádostí, tj. 18 %, vyřídil po zákonem stanovené lhůtě. Nejvyšší podíl žádostí vyřízených s prodlením byl zaznamenán na KrP pro hl. m. Prahu, kde bylo po zákonem stanovené lhůtě vyřízeno 59 % žádostí o příspěvek na bydlení (průměrná doba řízení 58 dní), 52 % žádostí o přídavek o dítě (průměrná doba řízení 52 dní) a 33 % žádostí o rodičovský příspěvek (průměrná doba řízení 28 dní).

Kartogram č. 1: Podíl žádostí o nepojistné sociální dávky vyřízených po zákonné lhůtě (v %)



Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů předložených Úřadem práce ČR.

Pozn.: Údaje za období od 1. 1. 2022 do 28. 2. 2025.

4.36 NKÚ zjistil, že hlavní příčinou prodlení při administraci žádostí o nepojistné sociální dávky bylo nevyvážené personální obsazení jednotlivých pracovišť ÚP ČR. Nedostatečné personální zajištění se dle údajů z vyvažovacích modelů a dle systemizací služebních a pracovních míst týkalo zejména KrP pro hl. m. Prahu, kde se neobsazenost systemizovaných míst v kontrolovaném období pohybovala okolo 18 %, zatímco na ostatních krajských pobočkách ÚP ČR to byly nižší jednotky procent.⁵⁴ Například v agendě pomoci v hmotné nouzi připadalo u KrP pro hl. m. Prahu na jednoho pracovníka zúřadování téměř dvojnásobného počtu dávek oproti celostátnímu průměru. To se odrazilo i v násobně vyšším počtu přesčasových hodin, které byly pracovníkům KrP pro hl. m. Prahu nařizeny. Administrativní kapacitu ÚP ČR v kontrolovaném období snižovala také vysoká míra fluktuace zaměstnanců (9,9 % v roce 2021; 13,0 % v roce 2022; 20,6 % v roce 2023).

4.37 ÚP ČR vynaložil v období od 1. 1. 2022 do 28. 2. 2025 na osobní náklady spojené s administrací vybraných nepojistných sociálních dávek peněžní prostředky v celkovém objemu 3,9 mld. Kč. Administrativní náklady na samotné podání jedné žádosti o dávku státní

⁵² Údaje za rok 2021 nebyly ze strany ÚP ČR doloženy z důvodu jejich nedostupnosti. Dodržování zákonných lhůt při administraci nepojistných sociálních dávek začal ÚP ČR v součinnosti s MPSV systematicky sledovat až v roce 2023, přičemž zpětně vyhodnocoval jen údaje k 1. 1. 2022.

⁵³ Předmětem kontroly NKÚ byly nepojistné sociální dávky, u nichž si ÚP ČR stanovil tzv. klíčové ukazatele výkonnosti, a bylo je proto možné využít k posouzení efektivnosti vynakládání peněžních prostředků určených na osobní náklady spojené s administrací dávek.

⁵⁴ Údaje vycházejí z kompletního přehledu systemizovaných míst ÚP ČR a nezahrnují vedoucí pracovníky.

sociální podpory, tj. fakticky na zanesení rozhodných informací od klienta ÚP ČR do interních systémů, činily v roce 2024 přibližně 429 Kč v případě příspěvku na bydlení, 318 Kč v případě přídatku na dítě a 289 Kč v případě rodičovského příspěvku.⁵⁵ Přepočtené osobní náklady na kompletní vyřízení jedné nové žádosti o příspěvek na bydlení činily v roce 2024 v průměru 1 439 Kč, v případě přídatku na dítě 1 142 Kč, v případě rodičovského příspěvku 708 Kč a v případě dávek pomoci v hmotné nouzi 4 710 Kč.

4.38 NKÚ vyčíslil, že ÚP ČR v období od 1. 1. 2022 do 28. 2. 2025 vynaložil zčásti neefektivně až 16 % celkových osobních nákladů na administraci vybraných nepojistných sociálních dávek, tedy až 630,1 mil. Kč. Tyto prostředky totiž především v důsledku značně nevyváženého personálního obsazení jednotlivých pracovišť nevedly s ohledem na svůj objem k nejvýše možnému rozsahu a kvalitě plněných úkolů, tedy k plnění zákonem stanovené lhůty pro vyřízení žádostí o nepojistné sociální dávky; přitom si ÚP ČR tuto lhůtu sám vymezil jako strategický cíl a klíčový ukazatel výkonnosti.⁵⁶

Tabulka č. 4: Vyřizování žádostí o nepojistné sociální dávky (1. 1. 2022 – 28. 2. 2025)

Vybraná dávka (agenda)	Počet žádostí	Průměrná doba vyřízení žádosti	Žádosti vyřízené po zákonné lhůtě		Celkové přepočtené osobní náklady na výkon agendy (v Kč)	Osobní náklady spojené s vyřízením dávek po zákonem stanovené lhůtě	
			Počet	(v %)		(v Kč)	(v %)
Příspěvek na bydlení	651 374	24 dní	168 789	26 %	866 507 836,35	215 308 268,52	25 %
Přídavek na dítě	818 521	19 dní	154 816	19 %	866 507 836,35	151 426 124,22	17 %
Rodičovský příspěvek	312 523	13 dní	33 995	11 %	199 963 346,85	20 447 946,90	10 %
Dávky hmotné nouze*	547 902	18 dní	56 863	10 %	1 999 633 468,50	242 880 455,24	12 %
CELKEM	2 330 320	X	414 463	18 %	3 932 612 488,05	630 062 794,88	16 %

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle dat, která ÚP ČR zpřístupnil na základě žádosti o informace.

* Doplatek na bydlení, příspěvek na živobytí a mimořádná okamžitá pomoc.

4.39 Skutečnost, že ÚP ČR v kontrolovaném období (obzvláště v letech 2022 a 2023) nedodržel zákonné lhůty pro administraci nepojistných sociálních dávek nejen z objektivních důvodů⁵⁷, ale zejména z důvodu, že nezajistil optimálně vyvážené personální obsazení svých pracovišť, potvrzují také údaje o průměrném počtu vyřízených žádostí o nepojistné sociální dávky v přepočtu na jednoho zaměstnance.

4.40 Například v prvním kvartálu roku 2022 bylo podáno celkem 31 161 nových žádostí o příspěvek na bydlení, které v přepočtu vyřizovalo 581 zaměstnanců ÚP ČR v příslušné agendě. V přepočtu na jednoho pracovníka připadlo v průměru 54 nových žádostí o příspěvek na bydlení, z toho 39 zpracovaných v zákonné lhůtě a 15 po zákonné lhůtě (tj. 28 % žádostí zpracováno po zákonné lhůtě). Ve čtvrtém kvartálu roku 2024 bylo podáno 47 215 nových

⁵⁵ Údaje vycházejí z kalkulace, kterou zpracoval ÚP ČR pro účely spolupráce s Českou poštou, s. p. Jednotkové náklady za úkon jsou kalkulovány na 7,50 Kč za minutu. Jde o minimální variantu bez nákladů na další úkony navazující na samotný proces podání žádosti, tj. zejména bez nákladů na úkony spojené s ověřováním předložených dokladů a schválením vyplacení dávky.

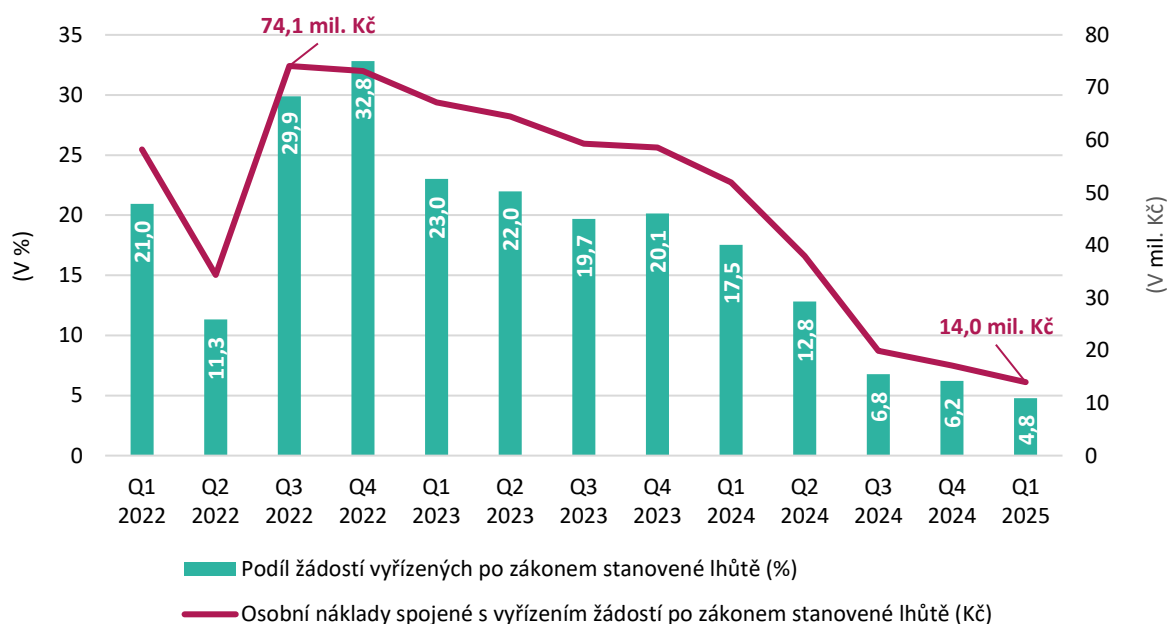
⁵⁶ K vyčíslení neefektivně vynaložených peněžních prostředků využil NKÚ vyvažovací model ÚP ČR, který stanovuje tzv. přepočtené počty zaměstnanců ÚP ČR v rámci jednotlivých agend. Pro stanovení celkových osobních nákladů v každé agendě využil NKÚ informace o průměrném příjmu zaměstnanců vykonávajících agendy nepojistných sociálních dávek. Neefektivně vynaložené peněžní prostředky byly vyčísleny jako násobek administrativních (resp. osobních) nákladů na vyřízení jedné žádosti o příslušnou nepojistnou sociální dávku a počtu žádostí vyřízených po zákonem a klíčovým ukazatelem výkonnosti stanovené lhůtě.

⁵⁷ Mezi takové důvody lze zařadit např. vysokou míru fluktuace zaměstnanců nebo skokové zvýšení počtu žádostí v třetím a čtvrtém kvartálu roku 2022 v souvislosti s tzv. energetickou krizí a v důsledku poskytování humanitárních dávek osobám dotčeným konfliktem na Ukrajině.

žádostí o příspěvek na bydlení, které v přepočtu vyřizovalo 608 zaměstnanců v příslušné agendě. V přepočtu na jednoho pracovníka tak připadlo v průměru 78 nových žádostí o příspěvek na bydlení, z toho 69 zpracovaných v zákonné lhůtě a 9 po zákonné lhůtě (tj. 11 % žádostí zpracováno po zákonné lhůtě). Při nárůstu počtu zaměstnanců ÚP ČR v agendě příspěvku na bydlení jen o 5 % se tak mezi prvním kvartálem roku 2022 a čtvrtým kvartálem roku 2024 kapacita zpracování nových žádostí v zákonem stanovené lhůtě v přepočtu na jednoho pracovníka zvýšila o 77 %.⁵⁸

4.41 ÚP ČR dle zjištění NKÚ přijal účinná organizační opatření, která vedla v roce 2024 k snížení počtu případů nedodržení zákonné lhůty při vyřizování žádostí o nepojistné sociální dávky. Mezi nejvýznamnější opatření patřily především změny v samotném řízení pobočkové sítě, včetně částečného přemístění výkonu některých činností ÚP ČR mimo velká města (Praha, Brno), kde se ÚP ČR potýkal s nedostatečnými personálními kapacitami. Přestože ÚP ČR přijal opatření, která vedla ke zlepšení stavu, byla dle zjištění NKÚ i v prvním čtvrtletí roku 2025 na KrP pro hl. m. Prahu přibližně každá sedmá žádost o vybrané typy nepojistných sociálních dávek vyřízena po zákonem stanovené lhůtě.

Graf č. 3: Osobní náklady na administraci žádostí o nepojistné sociální dávky vyřízených po zákonem stanovené lhůtě



Zdroj: Vypracoval NKÚ dle dat, která ÚP ČR zpřístupnil na základě žádosti o informace.

Pozn.: Zahnut příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, rodičovský příspěvek a dávky pomoci v hmotné nouzi.

4.42 NKÚ dále upozorňuje na skutečnost, že celý systém poskytování nepojistných sociálních dávek projde od října 2025 zásadními změnami⁵⁹. V době realizace této kontroly ÚP ČR prováděl přípravná organizační a personální opatření k zajištění administrace dávek státní sociální pomoci. Interní šetření ÚP ČR však současně ukázalo, že zaměstnanci působící

⁵⁸ Údaje o počtu zaměstnanců vycházejí z vyvažovacích modelů ÚP ČR, kdy v rámci celé agendy nepojistných sociálních dávek připadalo na oblast příspěvku na bydlení v přepočtu 13 % zaměstnanců.

⁵⁹ V návaznosti na schválení zákona č. 151/2025, o dávce státní sociální pomoci.

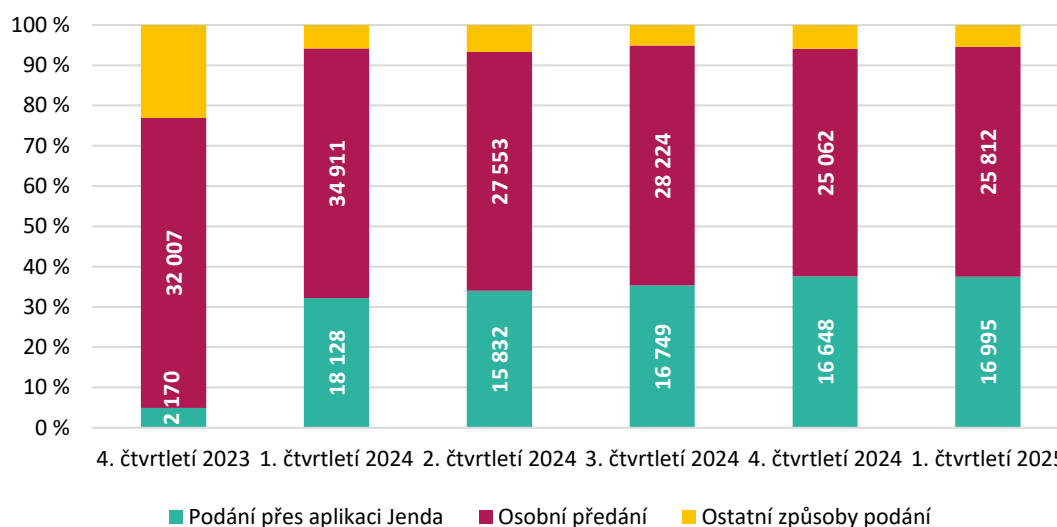
v oblasti nepojistných sociálních dávek vyjadřovali obavu, že nemají dostatek informací o přechodu na agendu dávek státní sociální pomoci (tzv. superdávek).⁶⁰

Digitalizace agendy ÚP ČR zvýšila komfort více než třetiny klientů, do zefektivnění osobních nákladů se však dosud nepromítla.

4.43 ÚP ČR si ve *Strategii rozvoje Úřadu práce České republiky 2023–2025* stanovil jako jednu z hlavních priorit digitalizaci vykonávaných agend, a to se záměrem posílit proklientský přístup a snížit administrativní a časovou náročnost činností ve prospěch prodloužení doby pro poskytování poradenství a individuální práci s klienty, kteří potřebují pomoc. Možnost podávat žádosti o vybrané dávky státní sociální podpory (rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení a přídavek na dítě) přes aplikaci „Jenda“ byla zavedena na přelomu let 2023 a 2024. Od začátku roku 2025 mohou klienti ÚP ČR podávat touto cestou i žádosti o podporu v nezaměstnanosti a žádosti o zprostředkování zaměstnání.

4.44 Na skutečnost, že digitalizace vybraných agend v resortu MPSV, včetně rodičovského příspěvku a příspěvku na bydlení, nevedla k předpokládanému snížení administrativní zátěže u občanů i úředníků, poukázala již kontrolní akce NKÚ č. 23/25. V návaznosti na její závěry nyní NKÚ prověřoval, v jaké míře bylo online podávání žádostí ze strany klientů ÚP ČR využíváno a také zda vedlo k úspoře času při administraci žádostí o dávky státní sociální podpory, žádostí o podporu v nezaměstnanosti a žádostí o zprostředkování zaměstnání.

Graf č. 4: Využívání aplikace „Jenda“ pro podávání žádostí o nepojistné sociální dávky



Zdroj: Vypracoval NKÚ dle dat, která ÚP ČR zpřístupnil na základě žádosti o informace.

Pozn.: Údaje zahrnují žádosti o příspěvek na bydlení, žádosti o přídavek na dítě, žádosti o rodičovský příspěvek a žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi.

Mezi ostatní způsoby podání patří např. možnost asistovaného podání na pobočkách České pošty, s. p., dále podání prostřednictvím datové schránky, webové služby nebo poštovní služby.

4.45 NKÚ zjistil, že možnosti online podávání žádostí přes aplikaci „Jenda“ využila v roce 2024 přibližně třetina (35 %) klientů ÚP ČR. Procentuální podíl žádostí o dávky státní sociální podpory, které klienti ÚP ČR podali online přes klientský portál „Jenda“, postupně narůstal

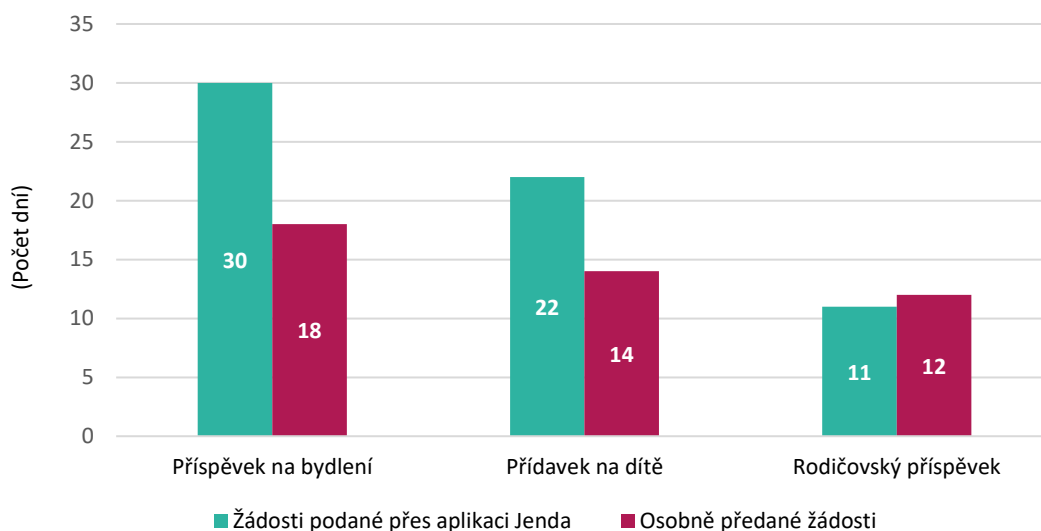
⁶⁰ Dle interního šetření spokojenosti (*Barometr ÚP ČR*), které proběhlo v prosinci 2024, se 58 % zaměstnanců ÚP ČR vykonávajících agendu NSD vyjádřilo, že nemají o přechodu na tzv. superdávku dostatek informací.

napříč jednotlivými agendami (viz příloha č. 6). V roce 2024 byl podíl online podaných žádostí o rodičovský příspěvek 53 %, v případě příspěvku na bydlení 35 % a u přídatku na dítě 29 %.

4.46 Zavedení možnosti online podávání žádostí přes aplikaci „Jenda“ zvýšilo komfort zejména klientům z regionů s vyšší vzdělanostní strukturou, resp. osobám se základní digitální gramotností. Nejčastěji podávali klienti ÚP ČR žádosti o dávky státní sociální podpory přes aplikaci „Jenda“ v Praze, Středočeském kraji a Jihomoravském kraji. Např. na KrP pro hl. m. Prahu podali v roce 2024 žadatelé online celkem 70 % žádostí o rodičovský příspěvek, 65 % žádostí o příspěvek na bydlení a 48 % žádostí o přídatek na dítě. V regionech nejvíce dotčených nezaměstnaností a sociálním vyloučením však byla míra využívání aplikace „Jenda“ výrazně nižší.

4.47 Celkovou průměrnou dobu vyřízení žádostí o dávky státní sociální podpory se ÚP ČR podařilo v letech 2023 a 2024 snížit (viz odst. 4.41). Dle zjištění NKÚ to však nebylo zapříčiněno digitalizací vybraných agend ÚP ČR, ale především změnami v řízení organizace. Průměrná doba řízení od přijetí žádosti o dávky státní sociální podpory do vydání rozhodnutí ÚP ČR byla v roce 2024 u online zaslaných žádostí delší než v případě jejich osobního podání přímo na pracovišti ÚP ČR. Digitalizace vybraných typů nepojistných sociálních dávek tak dosud nevedla k urychlení práce zaměstnanců ÚP ČR.

Graf č. 5: Průměrná doba řízení od přijetí žádosti o dávky státní sociální podpory do vydání rozhodnutí ÚP ČR (údaje za rok 2024)



Zdroj: Vypracoval NKÚ dle dat, která ÚP ČR zpřístupnil na základě žádosti o informace.

4.48 Obdobnou situaci zjistil NKÚ také u agendy zaměstnanosti: průměrná doba zpracování online podaných žádostí o zprostředkování zaměstnání či o podporu v nezaměstnanosti byla v prvním kvartálu roku 2025 v průměru o pět dní, resp. o čtyři dny delší než v případě jejich asistovaného podání přímo na pracovištích ÚP ČR⁶¹. Míra chybovosti u online doručených žádostí byla přitom více než pětikrát vyšší než u žádostí podaných osobně (viz příloha č. 7). Místo předpokládaného prodloužení času pro poskytování intenzivnějšího poradenství

⁶¹ Od 1. 1. 2025 podávají klienti ÚP ČR všechny žádosti o podporu v nezaměstnanosti a žádosti o zprostředkování zaměstnání prostřednictvím aplikace „Jenda“, a to buď online, nebo formou tzv. asistovaného podání přímo na pracovištích ÚP ČR, případně též na vybraných pobočkách České pošty, s. p.

osobám nejvíce ohroženým na pracovním trhu tak zaměstnanci ÚP ČR museli častěji řešit chyby v online podaných žádostech nebo se věnovali testování nových digitálních nástrojů.

Pokles nákladové efektivnosti při začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní trh

Jedním z klíčových ukazatelů výkonnosti (tzv. KPI), které si ÚP ČR stanovil, byla míra jeho úspěšnosti při zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob (viz příloha č. 1). Ta ve sledovaném období roku 2024 (4/2024–12/2024) oproti stejnému období roku 2023 meziročně poklesla o 14 %. Průměrné osobní náklady ÚP ČR na úspěšné začlenění jednoho dlouhodobě nezaměstnaného na pracovní trh tak vzrostly z 18 789 Kč na 33 359 Kč. Jako jednu z příčin poklesu úspěšnosti při začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní trh uvedl ÚP ČR komplikace při zavádění digitálních nástrojů a s tím spojené vytížení zaměstnanců:

„Vzhledem k tomu, že zaváděné aplikace nebyly vždy plně funkční a byly spojeny s určitými nedokonalostmi a omezeními, byly možnosti zaměstnanců vykonávat svoji práci v oblasti zaměstnanosti značně omezené.“ (odpověď ÚP ČR na žádost NKÚ ze dne 12. 6. 2025).

ÚP ČR přijal systémová opatření důležitá pro zefektivnění výdajů na vykonávané agendy, v některých aspektech však zaostával za obdobnými institucemi v zemích EU.

4.49 ÚP ČR procházel v době kontroly významnými reformami, jejichž hlavním cílem byla postupná digitalizace agend a činností, optimalizace a zefektivnění interních procesů, budování profesionálního úřadu podporujícího růst zaměstnanců a zvýšení kvality poskytovaných služeb pro veřejnost.

4.50 NKÚ zjistil, že ÚP ČR v letech 2023 a 2024 realizoval opatření, která reagovala na hlavní nedostatky identifikované interními analýzami i externím auditem.⁶² Mezi takové nedostatky patřily zejména: nedostatečné řízení pobočkové sítě, nejednotné postupy poboček při poskytování služeb, nevyvážené personální zabezpečení výkonu agend napříč pobočkami, rozdíly v materiálním vybavení poboček, absence kariérních plánů, vysoká míra fluktuace zaměstnanců nebo zastaralé informační systémy.

4.51 ÚP ČR provedl změny především v řízení procesů, distribuci práce, sledování vytíženosti pracovišť, nastavení klíčových ukazatelů výkonnosti, vzdělávání a metodické podpoře zaměstnanců nebo v interní komunikaci. V součinnosti s MPSV začal ÚP ČR digitalizovat vybrané agendy (viz odst. 4.41 až 4.46). ÚP ČR také započal racionalizaci pobočkové sítě.

Racionalizace pobočkové sítě ÚP ČR

ÚP ČR v listopadu 2024 uveřejnil návrh racionalizace pobočkové sítě, který se opíral mj. o lokační analýzu zpracovanou externím dodavatelem za 2,4 mil. Kč. Rušení se mělo dle návrhu dotknout celkem 83 poboček a 439 zaměstnanců ÚP ČR. V době kontroly NKÚ byl konkrétní termín zrušení stanoven celkem u 73 poboček ÚP ČR. Dle zjištění NKÚ byl návrh racionalizace pobočkové sítě ÚP ČR podložen relevantními daty a vedle kritéria dostupnosti služeb zohledňoval také vytíženost a provozní náklady jednotlivých pracovišť.

4.52 NKÚ rovněž zjistil, že přijímání některých opatření buď provázely komplikace, nebo byl jejich dopad na efektivnější fungování ÚP ČR minimální. Zavedení možnosti podávat od 1. 1. 2025 online žádosti o zprostředkování zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti se například kvůli časově náročnému testování digitálních nástrojů a vysoké míře chybovosti v žádostech podaných online negativně podepsalo na časové dotaci, kterou mohli pracovníci ÚP ČR věnovat přímé práci s klienty (viz odst. 4.48).

⁶² Nedostatky ve fungování ÚP ČR byly popsány mj. v těchto materiálech: *Analýza současného stavu řízení ÚP ČR* (2019); *Úřady práce v ČR. Sonda do služeb dlouhodobě nezaměstnaným bez zjevného znevýhodnění mezi zaměstnanci ÚP ČR* (2022); *Procesně-personální audit Úřadu práce ČR* (2023); *Strategie rozvoje Úřadu práce České republiky 2023–2025* (2023); *Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030* (2023).

4.53 Výkon agendy zaměstnanosti byl ovlivněn i centralizací administrativní podpory (tzv. *back office*) a zavedením tzv. centrální fronty, tzn. že vyřízení žádosti klienta o zaregistrování do evidence uchazečů o zaměstnání je nezávislé na místě pracoviště, kde klient žádost podal. Dle zástupců pracovišť ÚP ČR navštívených v rámci kontroly NKÚ na místě vedla tato změna často k situacím, kdy jednotlivá pracoviště ÚP ČR nemohla s klienty pracovat (např. poskytnout poradenství či rekvalifikaci) neprodleně poté, co podali žádost o evidenci, ale musela počkat, až jiné pracoviště ÚP ČR schválí klientovu žádost o zaregistrování do evidence uchazečů o zaměstnání.

4.54 Dle zjištění NKÚ provedla Česká pošta, s.p., na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené s MPSV za účasti ÚP ČR v období od června 2024 do března 2025 celkem 2 635 úkonů. Spolupráce ÚP ČR a České pošty, s.p., tak měla s ohledem na celkový počet vyřizovaných žádostí (viz tabulka č. 4 na str. 20) do doby ukončení kontroly NKÚ na zefektivnění administrace nepojistných sociálních dávek jen minimální dopad.

4.55 ÚP ČR dle zjištění NKÚ také nezpracoval návrh na sdílení a standardizaci procesů; tento návrh měl být dle *Strategie rozvoje Úřadu práce České republiky 2023–2025* připraven již v září 2024. Právě nízká úroveň standardizace procesů a postupů je přitom dle zjištění NKÚ jedním z klíčových faktorů, které negativně ovlivnily efektivitu řízení ÚP ČR, včetně oblasti hospodaření s majetkem státu (viz odst. 4.1 až 4.8).

4.56 Dle srovnávacích studií ENPES⁶³, které NKÚ v rámci kontroly analyzoval, patřil ÚP ČR v kontrolovaném období, resp. minimálně do roku 2023, do skupiny deseti nejméně rozvinutých institucí poskytujících veřejné služby zaměstnanosti (dále také „PES“) v zemích EU. Ve srovnání s jinými obdobnými institucemi zemí EU zaostával ÚP ČR téměř ve všech sledovaných kritériích, tj. např. v oblasti monitoringu vlastní výkonnosti, standardizaci procesů, profilování klientů, individualizaci služeb nebo v oblasti digitalizace agend.⁶⁴

Využívání elektronické formy podávání žádostí o zprostředkování zaměstnání a žádostí o podporu v nezaměstnanosti

Možnost online podání žádosti o zprostředkování zaměstnání a žádosti o podporu v nezaměstnanosti, tedy o klíčové veřejné služby zaměstnanosti (PES), byla na ÚP ČR zavedena k 1. 1. 2025. Této možnosti využilo v prvním čtvrtletí roku 2025 přibližně 35 % klientů ÚP ČR (viz odst. 4.45).

Oproti tomu ve Švédsku bylo dle údajů ENPES vyřizováno 93 % žádostí o zprostředkování zaměstnání online již v prvním čtvrtletí roku 2020. V Estonsku pro změnu již od roku 2019 probíhá díky propojení všech relevantních registrů a díky legislativním podmínkám rozhodování o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti zcela automatizovaně bez potřeby zásahu úředníků (tzv. automatický rozhodovací proces – ADM), a tedy i s nižšími osobními náklady.

⁶³ Veřejně dostupná srovnání a hodnocení institucí veřejné služby zaměstnanosti provádí každoročně Evropská síť veřejných služeb zaměstnanosti (dále také „ENPES“) spadající pod Evropskou komisi. Srovnání jsou prováděna na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 573/2014/EU ze dne 15. května 2014, o posílení spolupráce mezi veřejnými službami zaměstnanosti (VSZ), resp. rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1782 ze dne 25. listopadu 2020, o změně rozhodnutí č. 573/2014/EU, o posílení spolupráce mezi veřejnými službami zaměstnanosti (VSZ).

⁶⁴ Studie ENPES jsou veřejně dostupné z: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/coordination-employment-and-social-policies/european-network-public-employment-services-pes-network/pes-knowledge-centre_en (dostupnost ověřena k 1. 8. 2025).

4.57 NKÚ hodnotí kladně, že ÚP ČR zavedl v roce 2023 tzv. klíčové ukazatele výkonnosti (viz příloha č. 1). Ty jsou v institucích veřejné služby zaměstnanosti v zemích EU již standardně uplatňovaným nástrojem, který má posilovat nákladovou efektivnost úkonů a kvalitu poskytovaných služeb. NKÚ však současně zjistil, že klíčové ukazatele výkonnosti nastavené v letech 2023 a 2024 upozaďovaly hodnocení kvality práce zaměstnanců ÚP ČR a nezohledňovaly, zda docházelo k posilování individuálních forem přímé práce s klienty, přestože právě to je jeden z hlavních záměrů celé probíhající transformace ÚP ČR, tedy uspořít čas věnovaný administraci a ten následně využít při poskytování kvalitních individualizovaných služeb.

Seznam zkratk

ADM	automatický rozhodovací proces (<i>automated decision-making</i>)
DPH	daň z přidané hodnoty
EFES	projekt ÚP ČR <i>Efektivní služby zaměstnanosti</i>
ENPES	Evropská síť veřejných služeb zaměstnanosti (<i>European Network of Public Employment Services</i>)
EU	Evropská unie
IPS	informační a poradenské středisko ÚP ČR
KPI	klíčový ukazatel výkonnosti (<i>key performance indicator</i>)
KrP	krajská pobočka Úřadu práce České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NSD	nepojistné sociální dávky
OPZ	operační program <i>Zaměstnanost 2014–2020</i>
PES	veřejné služby zaměstnanosti (<i>public employment services</i>)
PIPS	projekt ÚP ČR <i>Podpora informačních a poradenských středisek Úřadu práce ČR</i>
PR	public relations (vztahy s veřejností)
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
ZAM	služby zaměstnanosti

Klíčové ukazatele výkonnosti (tzv. KPI) zavedené v podmínkách ÚP ČR

Agenda	Stanovený KPI	Váha KPI	Popis KPI
Plnění termínů při poskytování nepojistných sociálních dávek	(K1) Příspěvek na péči – sociální šetření (nové žádosti)	15 %	Podíl vykonaných sociálních šetření ve lhůtě do 30 dnů, v případě přerušení řízení před vykonáním sociálního šetření maximálně do 15 dnů od pokračování správního řízení.
	(K2) Příspěvek na bydlení (nové žádosti)	25 %	Podíl rozhodnutých dávek ve lhůtě do 30 dnů, v případě přerušení správního řízení maximálně do 15 dnů od pokračování správního řízení dle § 65 správního řádu.
	(K3) Přídavek na dítě (nové žádosti)	15 %	
	(K4) Rodičovský příspěvek (nové žádosti)	15 %	
	(K5) Příspěvek na bydlení a přídavek na dítě (dokládání)	15 %	Podíl rozhodnutých dávek po doložení prvního dokumentu ve lhůtě 30 dnů nebo po doložení posledního dokumentu ve lhůtě do 15 dnů.
	(K6) Hmotná nouze (nové žádosti)	15 %	Podíl rozhodnutých dávek ve lhůtě do 30 dnů, v případě přerušení správního řízení maximálně do 15 dnů od pokračování správního řízení dle § 65 správního řádu.
Úspěšnost při začleňování uchazečů o zaměstnání na pracovní trh	(K7) Krátkodobá nezaměstnanost (do 3 měsíců)	15 %	Rozdíl podílů uchazečů, kteří ukončili evidenci a byli umístěni příspěvním úřadu práce, na celkovém počtu uchazečů s délkou evidence 0–3, resp. 0–6, resp. 0–9 měsíců v měřeném období oproti stejnému období minulého roku.
	(K8) Střednědobá nezaměstnanost (3 až 6 měsíců)	35 %	
	(K9) Dlouhodobá nezaměstnanost (nad 6 měsíců)	50 %	
Účast na administraci projektů EU	(K10 až K14) Projekty – OZP, ZPM, NOE, VNP, RIP	10 % (každý projekt)	Počet podpořených účastníků projektů (<i>Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, Záruky pro mladé, Nová Etapa, Věk není překážkou</i> , regionální individuální projekty <i>Šance na práci</i>), kteří překročili bagatelní podporu v rozsahu 40 hodin.
	(K15) Projekty NPO	50 %	Počet podpořených účastníků projektů Národního plánu obnovy, kteří úspěšně absolvují vzdělávací aktivitu.

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle přílohy č. 2 služebního předpisu č. 12/2024 – *Systém výkonnostního odměňování v rámci Úřadu práce České republiky*.

Pozn.: Uvedené KPI pro agendu zaměstnanosti (K7 až K9) přestal ÚP ČR od začátku roku 2025 až do doby ukončení kontroly bez náhrady využívat.

Vyhodnocení kontrolovaných projektů EFES a PIPS

	Efektivní služby zaměstnanosti (EFES) CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_011/0000056	Podpora informačních a poradenských středisek Úřadu práce ČR (PIPS) CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_011/0004218
Doba realizace projektu	1. 2. 2016 – 30. 11. 2023	1. 1. 2017 – 30. 11. 2023
Celkové proplacené způsobilé výdaje (v Kč)	1 005 557 854,29	355 299 012,35
Specifický cíl OPZ	1.4.1 Zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti	
Kritéria pro posouzení účelnosti projektu		
Stanovení konkrétních a měřitelných cílů	Plněno s mírnými nedostatky: - byly stanoveny konkrétní a měřitelné výstupy klíčových aktivit; - vazba výstupů klíčových aktivit na hlavní cíl projektu nebyla průkazná.	Plněno: byly stanoveny konkrétní a měřitelné cíle a výstupy klíčových aktivit.
Realizace projektu v souladu se specifickým cílem OPZ a dodržení harmonogramu	Plněno pouze omezeně: - vazba výstupů klíčových aktivit na příslušný specifický cíl OPZ nebyla průkazná; - absence kritérií pro vyhodnocení zefektivnění poskytovaných služeb zaměstnanosti; - projekt měl být dokončen k 31. 8. 2020, realizace byla prodloužena do 30. 11. 2023.	Plněno s mírnými nedostatky: - projekt byl realizován v souladu s příslušným specifickým cílem OPZ; - projekt měl být dokončen k 31. 12. 2021, realizace byla prodloužena do 30. 11. 2023.
Dodržení předpokládaného rozsahu klíčových aktivit	Plněno s mírnými nedostatky: - v klíčové aktivitě č. 2 Úřad práce ČR nerealizoval plánované výstupy spojené s pořízením jednotných vyvolávacích systémů a zobrazovacích zařízení; - v klíčové aktivitě č. 4 Úřad práce ČR nerealizoval plánované výstupy v oblasti PR aktivit (např. kampaň proti agresivitě klientů, zavedení centrálního vysílacího systému).	Plněno pouze omezeně: - klíčovou aktivitu č. 2 nerealizoval ÚP ČR v předpokládaném rozsahu a snížil původně stanovené standardy pro vybavení IPS; - klíčovou aktivitu č. 3 realizoval ÚP ČR jiným způsobem, než původně předpokládal (např. nebyly realizovány výstupy jako inovace videoklipů pro orientaci na trhu práce); - ÚP ČR nerealizoval 7 z plánovaných 11 veřejných zakázek (např. na jednotný diagnostický nástroj, nákup tabletů, videospoty).
Plnění cílových hodnot závazných indikátorů	Plněno: - závazné cílové hodnoty indikátorů výsledku a výstupy byly naplněny; - vypovídací schopnost stanovených indikátorů ve vztahu k vyhodnocení dosažení projektových cílů byla nicméně velmi omezená.	Plněno: - závazné cílové hodnoty indikátorů výsledku a výstupy byly naplněny; - vypovídací schopnost stanovených indikátorů ve vztahu k vyhodnocení dosažení projektových cílů byla nicméně velmi omezená.
Udržení přínosů projektů po jejich ukončení	Neplněno: - přínosy některých výstupů projektu byly jen přechodné (např. z 89 zřízených infocenter ÚP ČR zůstalo po ukončení projektu funkčních jen 17; zpracovaná <i>Strategie externí komunikace ÚP ČR</i> nebyla využívána); - nízká udržitelnost přínosů projektu byla vyhodnocena jako jeden z hlavních problémů také v závěrečné evaluační zprávě projektu.	Plněno pouze omezeně: - v projektu nebyl nastaven mechanismus převzetí poradců IPS do kmenových pozic ÚP ČR (po skončení projektu bylo na systémové pozice převedeno 35 z 86 poradců); - po ukončení projektu zanikly celkem 3 z 12 zcela nově zřízených IPS; - nízká udržitelnost přínosů projektu byla vyhodnocena jako jeden z hlavních problémů také v závěrečné evaluační zprávě projektu.
Jiné zjištěné nedostatky		
	- ÚP ČR neúčelně použil na osobní náklady část peněžních prostředků (min. 19,4 mil. Kč) určených v projektu na modernizaci vybavení pracovišť; - ÚP ČR neúčelně a neefektivně použil přibližně 200 tis. Kč na tvorbu <i>Strategie externí komunikace ÚP ČR</i>, kterou následně nevyužil.	- ÚP ČR neúčelně použil na osobní náklady část peněžních prostředků (min. 15,3 mil. Kč) určených v projektu na modernizaci vybavení pracovišť; - ÚP ČR v průběhu realizace projektu prováděl rozpočtové změny, které nebyly v souladu s pravidly OPZ, neboť nebyly nezbytné a efektivní (podíl osobních nákladů na celkových způsobilých výdajích v průběhu realizace projektu vzrostl mj. na úkor investic do vybavení a zařízení z 59 % na 82 %).

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů v informačním systému MS2014+ a dle odpovědí ÚP ČR na žádosti o informace.

Kontrolovaný objem peněžních prostředků a majetku a výběr kontrolních vzorků

Kontrolovaná podoblast	Výběr kontrolního vzorku	Kritéria pro výběr kontrolního vzorku	Kontrolovatelný objem peněžních prostředků / pořizovací hodnota majetku (v Kč)	Kontrolovaný objem na úrovni kontrolního vzorku (v Kč)		
				Hodnota majetku	Peněžní prostředky	Podíl z kontrolovatelného objemu
Přenechání majetku do dočasného užívání jiným subjektům	Celkem 5 případů dlouhodobého pronájmu a dále 11 případů smluvních vztahů o pronájmu prostor pro umístění potravinových a nápojových automatů.	- Finanční a věcná významnost majetku přenechaného do užívání jiným subjektům. - Finanční významnost souvisejících výnosů.	5 888 929,63	X	264 036,02	4,5 %
Pozbývání majetku změnou příslušnosti hospodaření	Celkem 3 případy pozbytí majetku (majetkové třídy <i>Jiné nebytové domy a nebytové jednotky a Stroje, přístroje, zařízení</i>).	- Finanční a věcná významnost majetku. - Zastoupení různých účetních okruhů.	91 824 157,55	20 717 081,70	X	22,6 %
Pozbývání majetku bezúplatným převodem	Bezúplatná předání v kontrolovaném období neproběhla.		0,00	X	X	X
Pozbývání majetku prodejem	Celkem 23 případů prodeje dlouhodobého majetku (majetkové třídy <i>Dopravní prostředky a Stroje, přístroje, zařízení</i>).		16 654 309,68	1 713 312,14	162 097,00	11,3 %
Vyřazování a likvidace majetku	Celkem 15 případů vyřazení a likvidace majetku (majetkové třídy <i>Dopravní prostředky a Stroje, přístroje, zařízení</i>).		82 361 805,35	6 509 366,59	X	7,9 %
Nabývání majetku změnou příslušnosti hospodaření	Celkem 5 případů nabytí majetku změnou příslušnosti hospodaření (majetkové třídy <i>Dopravní prostředky; Stroje, přístroje, zařízení; Pozemky</i>) a dále 1 případ nabytí pozemků na základě směnné smlouvy.		6 203 519,65	2 834 258,73	X	45,7 %
Evidence a inventarizace nemovitého majetku	Ke kontrole byly vybrány všechny případy inventarizací dlouhodobého hmotného majetku v majetkových třídách <i>Stavby a Pozemky</i> k 31. 12. 2023.	Finanční a věcná významnost majetku.	5 045 118 758,36	5 045 118 758,36	X	100,0 %
Evidence a inventarizace pohledávek	Celkem 18 případů pohledávek evidovaných v inventurních soupisech k 31. 12. 2023.	- Finanční a věcná významnost majetku. - Pohledávky týkající se provozu a správy majetku (s ohledem na množství a finanční významnost byly vyloučeny pohledávky k nepojistným sociálním dávkám a k aktivní politice zaměstnanosti).	242 449 920,51	15 513 217,57	X	6,4 %
Pořízení majetku	Celkem 4 případy úplatného nabytí majetku z různých druhů majetkových tříd.	- Finanční a věcná významnost pozbývaného majetku. - Vyloučení překryvu s projekty EFES a PIPS.	487 950 173,65	X	6 401 291,58	1,3 %
Nákup služeb	Celkem 18 případů nákupu služeb na rozpočtových položkách 5164 (<i>Nájemné</i>), 5166 (<i>Konzultační, poradenské a právní služby</i>), 5169004 (<i>Ostraha, bezpečnostní agentura</i>) a 5110310 (<i>Opravy a udržování – provoz</i>).	- Finanční a věcná významnost pozbývaného majetku. - Porovnatelnost cen v místě a čas obvyklých.	526 698 573,28	X	43 627 417,00	8,3 %
Projekt EFES	Celkem 15 případů výdajů na osobní náklady a na nákup služeb a majetku a dále 1 veřejná zakázka.	Finanční a věcná významnost pozbývaného majetku.	1 005 557 854,29	X	14 068 420,29	1,4 %
Projekt PIPS	Celkem 15 případů výdajů na osobní náklady a na nákup služeb a majetku a dále 1 veřejná zakázka.		355 299 012,35	X	23 557 224,00	6,6 %
Výkon agendy NSD a zaměstnanosti	Kontrola na systémové úrovni bez výběru kontrolního vzorku. Kontrolovaný objem zahrnoval veškeré výdaje určené na mzdové náklady spojené s administrací kontrolovaných agend a činil 6 265 643 903,10 Kč .			X	X	X
Vyloučení duplicit				-333 285,55	0,00	X
Celkem				5 092 072 709,54	88 080 485,89	

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů v *Integrovaném informačním systému Státní pokladny*, údajů v MS2014+ a dle odpovědí ÚP ČR na žádosti o informace.

Kritéria pro posouzení hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti výdajů a nakládání s majetkem

Kontrolovaná podoblast	Kritéria hospodárnosti	Kritéria účelnosti	Kritéria efektivnosti
Přenechání majetku do dočasného užívání jiným subjektům	- Výše nájemného byla sjednána nejméně ve výši v místě a čase obvyklé. - Byl sjednán režim navyšování nájemného (inflační doložka). - Byl sjednán způsob rozúčtování cen a úhrad za veškeré poskytované plnění a služby spojené s užíváním. - Majetek byl bezúplatně přenechán jen nepodnikajícím osobám.	- U majetku byl zachován účel, ke kterému slouží. - V případě trvale nepotřebného majetku bylo přenechání do dočasného užívání jen přechodné.	X
Pozbývání majetku změnou příslušnosti hospodaření	V případě úplatného převodu byla sjednána cena nejméně ve výši v místě a čase obvyklé (zpracování odborného posudku).	Převáděn či vyřazován byl pouze majetek trvale nepotřebný pro činnost ÚP ČR.	X
Pozbývání majetku bezúplatným převodem	Bezúplatný převod byl ve veřejném zájmu anebo byl hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí.		X
Pozbývání majetku prodejem	- Zájemce o koupi byl vybírán ve výběrovém řízení dle stanovených kritérií. - Sjednána cena nejméně ve výši v místě a čase obvyklé.		X
Vyřazování a likvidace majetku	Likvidace nepotřebného majetku byla provedena pouze v případech, kdy by jiný způsob naložení s majetkem byl nákladnější.		X
Nabývání majetku změnou příslušnosti hospodaření	X	Nabytí majetku bylo nezbytné pro výkon činností ÚP ČR a bylo objektivně zdůvodněno.	X
Evidence a inventarizace nemovitého majetku	X	X	X
Evidence a inventarizace pohledávek	X	X	X
Pořízení majetku	- Před nákupem služby proběhlo výběrové řízení dle stanovených kritérií. - Sjednaná cena odpovídala cenám v místě a čase obvyklým.	Pořízení majetku či služeb bylo nezbytné pro výkon činností ÚP ČR a bylo objektivně zdůvodněno.	X
Nákup služeb	- Před nákupem služby proběhlo výběrové řízení dle stanovených kritérií. - Sjednaná cena odpovídala cenám v místě a čase obvyklým. - Pořízení externí služby nevedlo ke zbytným duplicitním výdajům na totožné či obdobné činnosti zajišťované zaměstnanci ÚP ČR.		X
Projekty EFES a PIPS	- Sjednaná cena u mzdových nákladů a u nákupu služeb a majetku odpovídala cenám v místě a čase obvyklým, resp. maximálním cenám stanoveným v dokumentaci OPZ. - Nebyly uskutečňovány neoprávněné platby nad rámec stanoveného předmětu plnění a dohodnuté ceny.	- Stanovení konkrétních a měřitelných cílů. - Realizace projektu v souladu se specifickým cílem OPZ a dodržení harmonogramu. - Dodržení předpokládaného rozsahu aktivit. - Plnění cílových hodnot závazných indikátorů. - Udržení přínosů projektu po jeho ukončení.	X
Výkon agendy NSD a zaměstnanosti	X	X	- Mzdové náklady vedou k včasné administraci NSD dle zákona č. 500/2004 Sb., resp. vedou k plnění tzv. klíčových ukazatelů výkonnosti (viz příloha č. 1). - Nákladová efektivnost při začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce dle klíčových ukazatelů výkonnosti (viz příloha č. 1).

Zdroj: Vypracoval NKÚ.

Vývoj počtu bezpečnostních incidentů na ÚP ČR

Typ incidentu	2021	2022	2023	2024
Fyzické napadení	23	35	25	28
Majetková problematika	15	22	17	23
Odcizení majetku	2	1	3	2
Sexuální obtěžování	2	3	6	7
Vulgární slovní útoky	229	257	356	403
Výhrůžky	189	206	239	298
Ostatní	105	97	138	74
Celkem	565	621	784	835

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle údajů předložených Úřadem práce ČR.

Přehled využívání portálu „Jenda“ ze strany klientů ÚP ČR

Agenda	Počet/podíl žádostí	Q4/2023	Q1/2024	Q2/2024	Q3/2024	Q4/2024	Q1/2025
Rodičovský příspěvek	Celkový počet žádostí	23 848	24 966	21 843	22 676	21 373	23 097
	Podíl žádostí podaných přes portál „Jenda“ (v %)	49,01	49,20	51,17	53,40	57,65	60,43
Příspěvek na bydlení	Celkový počet žádostí	X	56 313	46 507	47 387	44 322	59 148
	Podíl žádostí podaných přes portál „Jenda“ (v %)	X	32,19	34,04	35,35	37,56	39,97
Přídavek na dítě	Celkový počet žádostí	X	60 281	63 169	56 333	67 245	56 551
	Podíl žádostí podaných přes portál „Jenda“ (v %)	X	29,76	26,89	30,93	28,22	35,62
Evidence uchazečů o zaměstnání	Celkový počet žádostí	X	X	X	X	X	132 477
	Podíl žádostí podaných přes portál „Jenda“ (v %)	X	X	X	X	X	35,17
Podpora v nezaměstnanosti	Celkový počet žádostí	X	X	X	X	X	94 242
	Podíl žádostí podaných přes portál „Jenda“ (v %)	X	X	X	X	X	37,04

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle odpovědi ÚP ČR na žádost NKÚ o informace.

Průměrná doba administrace a chybovost žádostí o zprostředkování zaměstnání a žádostí o podporu v nezaměstnanosti

Agenda	Způsob podání žádosti	Průměrná doba zpracování žádostí (dny)			Žádost s výzvou k doložení rozhodných skutečností (počet; podíl)		
		Leden 2025	Únor 2025	Březen 2025	Leden 2025	Únor 2025	Březen 2025
Zprostředkování zaměstnání	Asistované podání na ÚP ČR – „Jenda“	10,86	9,49	8,21	2 261 (6 %)	1 353 (6 %)	925 (4 %)
	„Jenda“ online	15,85	14,09	13,16	6 053 (29 %)	3 983 (32 %)	3 362 (28 %)
Podpora v nezaměstnanosti	Asistované podání na ÚP ČR – „Jenda“	21,99	20,26	17,64	1 666 (6 %)	708 (4 %)	567 (3 %)
	„Jenda“ online	26,15	24,61	22,13	4 072 (25 %)	2 209 (24 %)	1 816 (21 %)

Zdroj: Vypracoval NKÚ dle odpovědi ÚP ČR na žádost o podklady.

Kontrolní závěr z kontrolní akce

25/01

Správa daně z přidané hodnoty se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2025 pod číslem 25/01. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Josef Kubíček.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda Ministerstvo financí, Generální finanční ředitelství a Generální ředitelství cel nastavily účelný systém správy DPH se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování, tzv. e-commerce, a zda je postup finančních a celních orgánů při správě daně z přidané hodnoty v souladu s právními předpisy.

Kontrolováno bylo období let 2021 až 2025 a v případě věcných souvislostí i období předcházející.

Kontrola byla u kontrolovaných osob prováděna v období od ledna do srpna 2025.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo financí (dále také „MF“);
Generální finanční ředitelství, Praha (dále také „GFŘ“);
Generální ředitelství cel, Praha (dále také „GŘC“);
Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, Brno (dále také „FÚ JMK“);
Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj, Ostrava (dále také „FÚ MSK“);
Celní úřad pro Středočeský kraj, Praha (dále také „CÚ SČK“).

Kolegium NKÚ na svém XVII. jednání, které se konalo dne 10. listopadu 2025,

schválilo usnesením č. 12/XVII/2025

kontrolní závěr v tomto znění:

Správa daně z přidané hodnoty se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování

ZÁKLADNÍ INFORMACE

1,280 mld. €

Příjem ČR z DPH ze států EU
v rámci zvláštního režimu¹
v letech 2021² až 2024

10,761 mil.

Počet zásilek proclených v ČR
v dovozním režimu³
v letech 2021⁴ až 2024

8,286 mld.

Počet zásilek proclených v EU
v dovozním režimu
v letech 2022 až 2024 ze
třetích zemí⁵

1,062 mld. €

Vybraná DPH v ČR pro státy EU
v rámci zvláštního režimu
v letech 2021² až 2024

5,671 mld. Kč

Hodnota zásilek proclených
v ČR v dovozním režimu
v letech 2021⁴ až 2024

10 mld. €

Odhad daňových úniků
v oblasti e-commerce
na úrovni EU

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI

Párování plateb DPH obdržených z jiných členských států EU s údaji z daňových přiznání ve zvláštním režimu bylo problematické.

FÚ JMK evidoval v dubnu 2025 nespárované platby v celkové výši 461 tis. eur, přičemž např. hodnota nespárovaných plateb DPH činila v listopadu 2022 více než 98 mil. eur.

Počet a celková hodnota zásilek nízké hodnoty ze třetích zemí proclených v ČR významně vzrostly. V roce 2024 bylo do ČR dovezeno téměř dvakrát více zásilek než v roce 2022.

CS ČR v roce 2024 proclila zásilky nízké hodnoty ve výši 3,7 mld. Kč, což je více než čtyřnásobek hodnoty proclené během roku 2022. V roce 2024 bylo v ČR deklarováno 68 % z hodnoty zboží deklarované celkově za roky 2022–2024.

Při dovozu zboží nízké hodnoty ze třetích zemí docházelo ke krácení DPH v důsledku podhodnocení zásilek.

CS ČR provedla kontrolu 861 zásilek z hlediska podhodnocení zboží nízké hodnoty a u 61 % z nich zjistila nesrovnalosti v hodnotě zboží.

¹ Zvláštní režim jednoho správního místa, tzv. One Stop Shop (dále také „zvláštní režim“), viz podrobněji v části II. *Informace o kontrolované oblasti*.

² Od 1. 7. 2021.

³ Dovozní režim, tzv. Import One Stop Shop (dále také „dovozní režim“), je jeden z režimů v rámci zvláštního režimu, viz podrobněji v části II. *Informace o kontrolované oblasti*.

⁴ Od 1. 10. 2021.

⁵ Viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: *Komplexní soubor nástrojů EU pro bezpečný a udržitelný elektronický obchod*, COM(2025) 37 v konečném znění ze dne 5. 2. 2025.

I. Shrnutí a vyhodnocení

Přeshraničním elektronickým obchodováním (tzv. e-commerce) se rozumí přeshraniční prodej zboží nebo poskytnutí služeb uskutečněné prostřednictvím internetu nebo jiných on-line komunikačních sítí mezi osobou povinnou k dani z přidané hodnoty (obchodníkem) a konečným spotřebitelem, jedná se o tzv. business-to-consumer (dále také „B2C“) transakce. Daň z přidané hodnoty (dále také „DPH“) je harmonizovanou daní v rámci Evropské unie (dále také „EU“), její základní pravidla jsou stanovena směrnicí o DPH⁶. Směrnice o DPH byla novelizována tzv. balíčkem e-commerce⁷, který vstoupil v účinnost 1. července 2021 a nastavil nová pravidla pro přeshraniční prodeje zboží koncovým spotřebitelům. Uvedené změny byly do zákona o DPH⁸ transponovány zákonem č. 355/2021 Sb.⁹ DPH přijatá v ČR z jiných členských států v rámci zvláštního režimu za roky 2021 až 2024 činila cca 1,280 mld. eur.

EU v roce 2021 zavedla nový systém správy DPH u přeshraničního elektronického obchodování s cílem jednodušší a transparentnější správy DPH. NKÚ zjistil, že Finanční správa ČR neměla spolehlivé informace, aby mohla zjistit a ověřit, že subjekty registrované ve zvláštním režimu přiznaly a odvedly DPH ve správné výši. Celní správě ČR chyběly některé údaje, aby mohla ověřit oprávněnost použití dovozního režimu subjekty, které deklarovaly zboží nízké hodnoty. Docházelo k podhodnocení zboží nízké hodnoty v dovozním režimu, Celní správa ČR odhalila nesrovnalosti v hodnotě zboží u 61 % zkontrolovaných zásilek. Systém zavedený na úrovni EU vykazuje řadu nedostatků a chybných údajů. V důsledku toho byly peněžní prostředky na některé činnosti při správě DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování vynaloženy se sníženou účelností.

Kontrolou dodržování právních předpisů při správě DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování nezjistil NKÚ závažné nedostatky.

Toto celkové hodnocení se opírá o následující zjištění:

1. FÚ JMK nemohl párovat platby DPH přijaté z jiných členských států EU v případech, kdy neobdržel kompletní informace k jednotlivým platbám

NKÚ zjistil, že FÚ JMK nemohl automatizovaně zpracovávat platby DPH z jiných členských států (dále také „JČS“) v případech, kdy neobdržel od JČS informace o tom, která daňová přiznání (dále také „DAP“) ve zvláštním režimu mají být obdrženou platbou hrazena, nebo když zaslané informace obsahovaly chyby. V důsledku toho zůstávala část plateb DPH nepřevedena na příjmové účty státního rozpočtu. Ke dni 24. dubna 2025 evidoval FÚ JMK nevyjasněné rozpisy plateb v celkové výši 461 tis. eur; v listopadu 2022 evidoval hodnotu plateb DPH nepřirazených k DAP ve zvláštním režimu v částce přesahující 98 mil. eur.

⁶ Směrnice Rady 2006/112/ES, o společném systému daně z přidané hodnoty (dále také „směrnice o DPH“).

⁷ Směrnice Rady (EU) 2017/2455 ze dne 5. prosince 2017, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a směrnice 2009/132/ES, pokud jde o určité povinnosti v oblasti daně z přidané hodnoty při poskytování služeb a prodeji zboží na dálku; a směrnice Rady (EU) 2019/1995 ze dne 21. listopadu 2019, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o ustanovení týkající se prodeje zboží na dálku a určitých domácích dodání zboží (dále také „balíček e-commerce“).

⁸ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále také „zákon o DPH“).

⁹ Zákon č. 355/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Skutečnost, že nedošlo ke spárování plateb DPH obdržených z JČS, měla vliv na oblast vymáhání nedoplatků DPH, neboť FÚ JMK nedisponoval údaji o tom, která DAP ve zvláštním režimu nebyla skutečně uhrazena. Nespárované platby byly zahrnuty do celkového objemu nedoplatků DPH, který ke konci roku 2024 činil téměř 55 mil. eur.

NKÚ dále zjistil, že pokud subjekt v JČS nepodal DAP ve zvláštním režimu, FÚ JMK nemohl zjistit, zda a v jaké výši subjektu vznikla vůči ČR jako státu spotřeby povinnost přiznat a odvést DPH.

2. GŘ nemohlo plně využívat elektronické nástroje EU pro kontrolu DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování, protože data nebyla úplná a spolehlivá

NKÚ zjistil, že GŘ nemohlo plnohodnotně využívat elektronické nástroje zavedené Evropskou komisí, konkrétně systém *Surveillance*¹⁰ a *Centrální elektronický systém platebních informací* (dále také „CESOP“) pro kontrolu DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování. Tyto systémy byly zavedeny jako zdroje dat pro kontrolní a vyhledávací činnost finančních správ jednotlivých členských států EU v oblasti přeshraničního elektronického obchodování. Data v těchto systémech, které spravuje Evropská komise, však nebyla úplná nebo obsahovala chyby, což omezilo GŘ při kontrole DPH.

3. Vyhledávání neusazených osob k registraci bylo administrativně náročné

Problémem správy DPH u neusazených osob¹¹ bylo vyhledávání těchto osob, kterým vznikla povinnost registrace k DPH, ale tuto povinnost včetně odvodu DPH nesplnily. Uvedenou skutečnost NKÚ ověřil kontrolou u věcně příslušného FÚ MSK. Na vyhledávání neusazených osob se prvotně podílelo GŘ, které zaslalo FÚ MSK sestavu zrušených registrací subjektů ve zvláštním režimu. NKÚ zjistil, že vyhledávání těchto subjektů nebylo automatizované a vyžadovalo individuální analytický přístup. Automatické generování sestav zrušených registrací ke zvláštnímu režimu komplikoval mj. problém nejednotné identifikace subjektů v rámci EU a náročnost zpracování dat. NKÚ zjistil, že FÚ MSK pěti subjektům, které zaregistroval k DPH po zrušení registrace ke zvláštnímu režimu, doměřil DPH ve výši 27,4 mil. Kč.

Nastavený systém správy DPH bez plně funkčních a spolehlivých nástrojů nezajišťoval výběr DPH ve správné výši. Vyhledávání osob, které neplnily povinnosti registrace k DPH, by zlepšilo plné zprovoznění systému kontroly elektronických plateb CESOP.

4. U dovozu zásilek nízké hodnoty docházelo k podhodnocování zboží a zneužívání dovozního režimu

Přestože byl dovozní režim zaveden s cílem zjednodušit celní řízení a učinit výběr DPH transparentnější, každá třetí zásilka v dovozním režimu, kterou Celní správa ČR (dále také „CS ČR“) zkontrolovala, byla ze strany dovozce nebo zprostředkovatele, kteří podali dovozní

¹⁰ *Surveillance* je systém, který obsahuje data o uskutečněných dovozech zboží nízké hodnoty a jeho propuštění do volného oběhu; data jsou do tohoto systému přenášena od celních správ jednotlivých členských států EU.

¹¹ Osobou neusazenou v tuzemsku (dále také „neusazená osoba“) se dle § 4 odst. 1 písm. l) zákona o DPH rozumí osoba povinná k dani, která nemá sídlo v tuzemsku, uskuteční zdanitelné plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku a v tuzemsku nemá provozovnu nebo v tuzemsku má provozovnu, která se tohoto plnění neúčastní.

celní prohlášení, deklarována chybně. Celní úřady v letech 2021–2024 provedly 861 kontrol zaměřených na podhodnocování zboží a zjistily u 61 % zásilek nízké hodnoty nesrovnalost v deklarované ceně, kdy cílem dovozce nebo zprostředkovatele bylo neoprávněně snížit základ pro vyměření cla a DPH.

NKÚ dále zjistil, že CS ČR neměla přístup k databázi držitelů dovozních čísel, která je spravována Evropskou komisí, proto nemohla ověřovat, zda osoba, která je uvedena v celním prohlášení, je totožná s osobou, které toto číslo bylo přiděleno.

5. Výdaje CS ČR na správu DPH při dovozu zásilek nízké hodnoty byly vynaloženy se sníženou účelností

NKÚ zjistil, že CS ČR vynaložila peněžní prostředky ve výši 55,8 mil. Kč na kontrolní činnost v oblasti zásilek nízké hodnoty a IT systémy se sníženou účelností, protože systém u zásilek nízké hodnoty nastavený v souladu s evropskou a národní legislativou neumožňoval správné zjištění a stanovení DPH a zabezpečení její úhrady. Důvodem byly tímto systémem nastavené mechanismy pro kontrolu hodnoty těchto zásilek a systém ověřování dovozního čísla¹².

II. Informace o kontrolované oblasti

NKÚ při kontrole posuzoval činnosti vykonávané kontrolovanými osobami při správě DPH nebo v souvislosti s ní, a to u osob povinných k dani registrovaných i neregistrovaných ve zvláštním režimu a uskutečňujících vybraná plnění¹³ prostřednictvím přeshraničního elektronického obchodování pro osoby nepovinné k dani.

Pojem přeshraniční elektronické obchodování není definován zákonem, pro účely kontroly se tímto pojmem rozumí přeshraniční prodej zboží nebo poskytnutí služeb prostřednictvím internetu nebo jiných on-line komunikačních sítí ve vazbě na obchodní vztah mezi osobou povinnou k dani a osobou nepovinnou k dani (konečným spotřebitelem), tzv. B2C transakce.

Vlivem jednotného trhu, globalizace a technologických změn došlo k prudkému růstu elektronického obchodování a současně i k prodeji na dálku u zboží dodávaného jak z jednoho členského státu do druhého, tak ze třetích zemí do EU. Podle údajů Evropské komise⁵ bylo v roce 2024 do EU dovezeno 4,6 miliardy zásilek nízké hodnoty (do 150 eur), což je téměř dvojnásobek oproti roku 2023 (2,4 miliardy); od roku 2022 (1,4 miliardy) se počet těchto zásilek více než ztrojnásobil. V roce 2024 pocházelo 91 % zásilek v rámci elektronického obchodu z Číny. GFR se v mezioborové pracovní skupině pro e-commerce zabývalo také problematikou daňových úniků v této oblasti a konstatovalo, že za celou EU se daňové úniky v oblasti e-commerce odhadují na 10 mld. eur.

¹² Daňové evidenční číslo pro účely dovozního režimu v rámci zvláštního režimu (dále také „dovozní číslo“).

¹³ Vybraným plněním se rozumí poskytnutí služby, prodej zboží na dálku, dodání zboží provozovatelem elektronického rozhraní a prodej dovezeného zboží na dálku, pokud toto plnění není předmětem spotřební daně, jeho vlastní hodnota nepřesahuje 150 eur (tzv. zboží nízké hodnoty) a bylo poskytnuto osobou povinnou k dani osobě nepovinné k dani s místem plnění na území EU.

Základním právním předpisem harmonizujícím pravidla DPH v členských státech je směrnice o DPH⁶. Doplnují ji dvě nařízení Rady: jedno je zaměřeno na jednotné uplatňování směrnice o DPH¹⁴ a druhé se týká správní spolupráce v boji proti podvodům v oblasti DPH¹⁵. Hlavním cílem směrnice o DPH je zajištění spravedlivého a efektivního fungování vnitřního trhu EU tím, že pro uplatňování DPH zavádí společný systém, ke kterému stanovuje jednotná pravidla.

Od 1. 7. 2021 došlo v oblasti přeshraničního elektronického obchodování v rámci unijní úpravy systému DPH ke změnám, které byly provedeny prostřednictvím směrnice Rady (EU) 2017/2455⁷ (tzv. balíček e-commerce), která byla do zákona o DPH transponována zákonem č. 355/2021 Sb.

Vlivem nových pravidel došlo v oblasti prodeje zboží na dálku konečným spotřebitelům ke změně pravidla pro stanovení místa plnění, tj. v jakém členském státě dochází ke zdanění. Balíček e-commerce zavedl od 1. července 2021 jednu společnou prahovou hodnotu ve výši 10 000 eur pro prodej zboží a služeb na dálku. Pod touto hranicí může poskytování služeb v oblasti telekomunikací, vysílání a elektronických služeb a prodej zboží na dálku v rámci EU nadále podléhat DPH v členském státě, kde je osoba povinná k dani usazena. Při překročení této prahové hodnoty vzniká povinnost odvádět DPH v zemi konečného spotřebitele, tj. v každém členském státě, kam je dodáno zboží nebo poskytnuta služba.

Další změnou bylo zrušení osvobození od DPH u dovozu zboží ze třetích zemí nebo třetích území s hodnotou do 22 eur a rozšíření zjednodušeného zvláštního režimu jednoho správního místa (dále také „režim MOSS“) na poskytování služeb a prodej zboží na dálku u přeshraničního elektronického obchodování, tj. zvláštní režim. Tento režim umožňuje prodejcům přiznávat a odvádět DPH z přeshraničního prodeje zboží či poskytnutí služby konečným spotřebitelům v jiných členských státech EU na jednom místě a prostřednictvím tohoto jednoho státu odvádět DPH do všech ostatních členských států EU, kde má prodejce zákazníky. Registrace do zvláštního režimu je dobrovolná. V oblasti obchodování se zbožím za použití elektronického rozhraní (digitální platformy) došlo ke změně pro provozovatele elektronických rozhraní, kteří se za určitých podmínek stávají tzv. domnělými dodavateli, tedy osobami odpovědnými za odvod DPH.

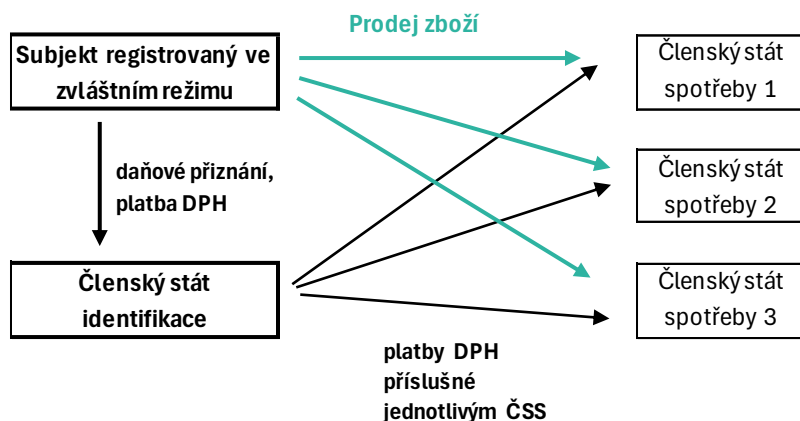
Členský stát identifikace (dále také „ČSI“) je členský stát EU, ve kterém je subjekt uskutečňující vybraná plnění nebo zprostředkovatel registrován k používání zvláštního režimu a přiznává a odvádí v něm daň splatnou v členských státech spotřeby.

Členský stát spotřeby (dále také „ČSS“) je členský stát EU, ve kterém se uskutečňuje vybrané plnění ve zvláštním režimu pro osoby nepovinné k dani (spotřebitele).

¹⁴ Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ze dne 15. března 2011, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES, o společném systému daně z přidané hodnoty (dále také „prováděcí nařízení Rady 282/2011“).

¹⁵ Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010, o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty (dále také „nařízení Rady (EU) č. 904/2010“).

Schéma č. 1: Systém správy DPH ve zvláštním režimu



Zdroj: právní předpisy EU; graficky zpracoval NKÚ.

Zvláštní režim je tvořen třemi režimy, a to režimem EU a režimem mimo EU, které byly v roce 2015 zavedeny v rámci režimu MOSS, a dále nově zavedeným dovozním režimem. Osoba povinná k dani¹⁶ se může registrovat pouze v jednom členském státě pro každý režim, přičemž se může zaregistrovat k používání více než jednoho z těchto tří režimů. Při registraci je osobě povinné k dani přiděleno identifikační číslo, a to zvlášť pro každý režim, do kterého se registrovala. V dovozním režimu přidělí FÚ JMK dovozní číslo.

Tabulka č. 1: Přehled druhů dodání zboží / poskytnutí služeb ve zvláštním režimu

Režim mimo EU	Poskytování služeb poskytovatelem mimo EU osobě nepovinné k dani (koncovému spotřebiteli) v EU.
Režim EU	Dodání zboží (včetně zboží podléhajícího spotřební dani): • dodání zboží uvnitř EU, • domácí dodání zboží domnělými dodavateli, poskytování služeb : • poskytování služeb v členském státě, ve kterém poskytovatel není usazen.
Dovozní režim*	Dodání zboží (s výjimkou zboží podléhajícího spotřební dani): • dovezeného ze třetího území / třetí země, • v zásilkách s hodnotou do 150 eur.

Zdroj: vlastní zpracování NKÚ.

* Dovozní režim byl zaveden od 1. 7. 2021; v ČR od 1. 10. 2021 z důvodu pozdní implementace směrnice o DPH.

Tabulka č. 2: Počty subjektů registrovaných v ČR ve zvláštním režimu (stav k 31. 12.)

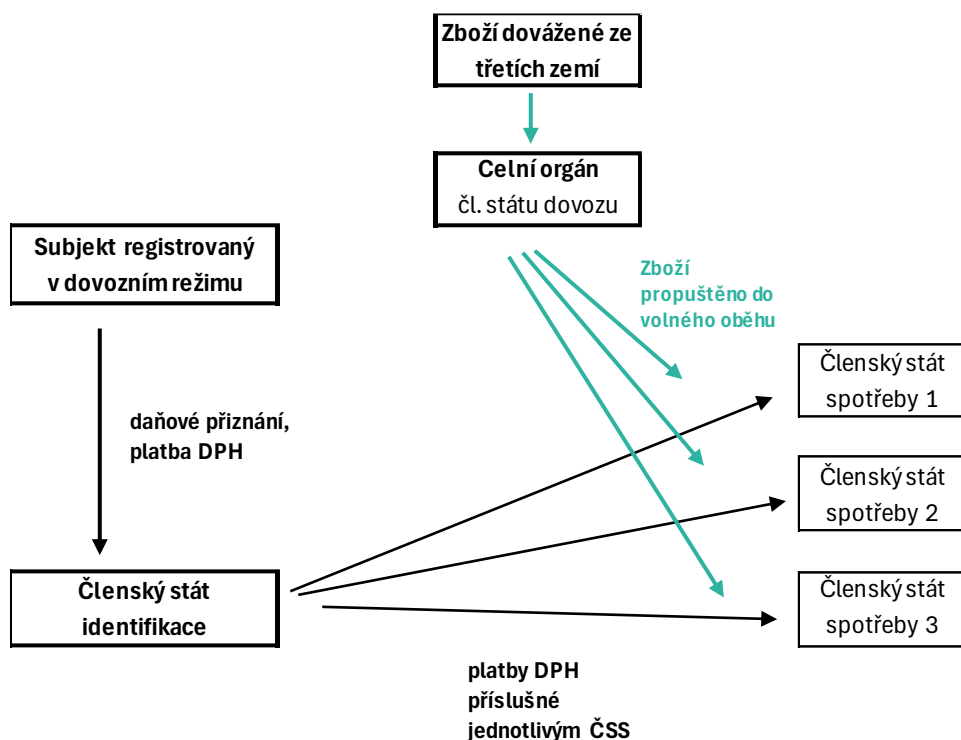
	2021	2022	2023	2024
Režim EU	2 806	3 666	4 324	4 912
Režim mimo EU	7	9	12	12
Dovozní režim*	30	31	20	15
Celkem	2 843	3 706	4 356	4 939

Zdroj: FÚ JMK.

* Dovozní režim zahrnuje osoby povinné k dani bez zprostředkovatele i se zprostředkovatelem.

¹⁶ Osobou povinnou k dani (dále také „subjekt“) je osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost, nebo skupina (dle ustanovení § 5a zákona o DPH). Osobou povinnou k dani, pokud samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost, je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání.

Schéma č. 2: Systém správy DPH v dovozním režimu



Zdroj: právní předpisy EU; graficky zpracoval NKÚ.

Působnosti kontrolovaných osob v oblasti přeshraničního elektronického obchodování:

Ministerstvo financí

- je ústředním orgánem státní správy pro daně,
- navrhuje právní předpisy a jejich změny v oblasti daní,
- řídí GFŘ a GŘC.

Generální finanční ředitelství

- řídí a kontroluje Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady,
- odpovídá za metodické řízení výkonu správy DPH,
- připravuje podklady pro návrhy právních předpisů,
- podílí se na zpracování analýz dopadů přijatých legislativních změn na inkaso DPH,
- vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu pro vzájemnou administrativní spolupráci se státními orgány jiných států a mezinárodními organizacemi.

Finanční úřad pro Jihomoravský kraj

- místně příslušný správce DPH ve zvláštním režimu,
- vykonává správu DPH ve zvláštním režimu včetně vyhledávací a kontrolní činnosti DPH v tomto režimu.

Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj

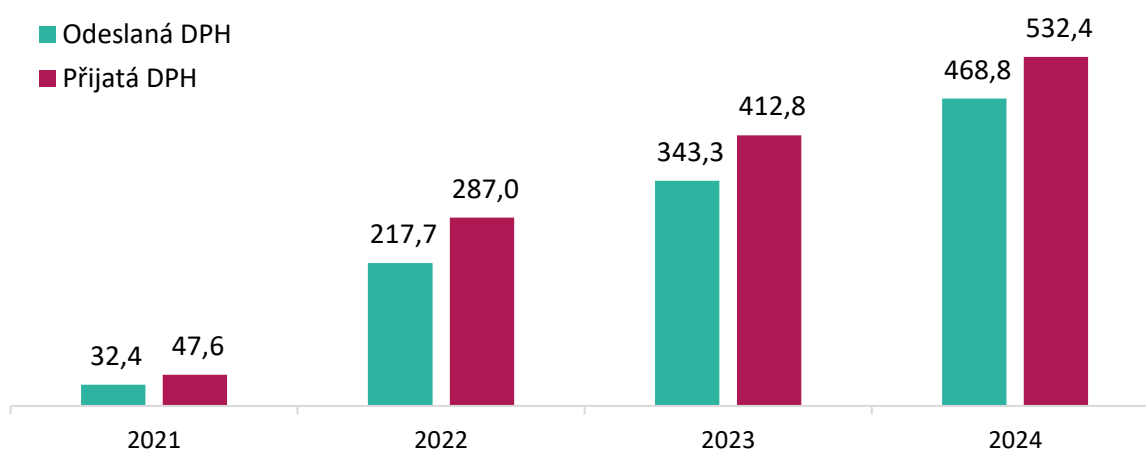
- místně příslušný správce DPH od osob neusazených v ČR,
- vykonává správu DPH v oblasti neusazených osob včetně vyhledávací a kontrolní činnosti DPH u neusazených osob v ČR.

Generální ředitelství cel

- řídí a kontroluje celní úřady,
- podílí se na přípravě návrhů právních předpisů a zabezpečování analytických a koncepčních úkolů,
- zabezpečuje sběr a zpracování informací o zboží, které bylo propuštěno do celního režimu,
- plní funkci centrální analytické jednotky pro účely analýzy rizik.

Celní úřad pro Středočeský kraj

- je správcem zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty,
- vykonává správu DPH při dovozu zboží nízké hodnoty mimo dovozní režim.

Graf č. 1: Přehled plateb DPH ve zvláštním režimu v letech 2021 až 2024 (v mil. €)

Zdroj: vlastní zpracování NKÚ.

V období od 1. 7. 2021 do 31. 12. 2024 byla v rámci zvláštního režimu z ČR do jiných členských států převedena daň v celkové výši 1 062 239 040 eur. ČR od jiných členských států za shodné období obdržela daň z přidané hodnoty v celkové výši 1 279 839 739 eur.

Kontrolou daně z přidané hodnoty při dovozu zboží se zabýval Evropský účetní dvůr ve zvláštní zprávě č. 08/2025¹⁷. Evropský účetní dvůr mj. konstatoval, že spolupráce mezi členskými státy EU a nástroje pro kontrolu dovozního režimu vykazovaly nedostatky, které neumožňovaly členským státům zajistit výběr DPH v dovozním režimu ve správné výši.

¹⁷ Zvláštní zpráva EÚD č. 08/2025 – *Podvody na dani z přidané hodnoty při dovozu: Při používání zjednodušených celních postupů nejsou dostatečně chráněny finanční zájmy EU.*

III. Rozsah kontroly

Cílem kontroly NKÚ bylo prověřit, zda MF, GŘŘ a GŘC nastavily účelný systém správy DPH se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování, tzv. e-commerce, a zda byl postup finančních a celních orgánů při správě DPH v souladu s právními předpisy.

NKÚ za účelem naplnění cíle a předmětu kontroly ověřoval:

- správu daně z přidané hodnoty v oblasti přeshraničního elektronického obchodování, zejména po zavedení nových pravidel pro DPH účinných od 1. 10. 2021 použitelných na přeshraniční elektronické obchodování;
- nastavení a využívání kontrolních mechanismů při správě DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování;
- organizační a technické zabezpečení správy DPH;
- využívání správní spolupráce při správě DPH se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování.

Systém správy DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování v ČR byl pro potřeby kontroly považován za účelný, pokud peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s touto správou vedly k naplnění cíle správy DPH a předpokládaných dopadů nových opatření zavedených v této oblasti balíčkem e-commerce.

Orgány Finanční správy ČR (dále také „FS ČR“) a CS ČR v souvislosti s novými pravidly pro přeshraniční prodej zboží koncovým spotřebitelům vynaložily v letech 2021 až 2024 peněžní prostředky v minimální výši 394 799 538 Kč. Tyto peněžní prostředky zahrnovaly výdaje na rozvoj a úpravu informačních systémů využívaných orgány FS ČR a CS ČR a výdaje na platy související se zabezpečením výkonu správy DPH.

Kontrolováno bylo období let 2021 až 2025 a v případě věcných souvislostí i období předcházející.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

1. FÚ JMK nemohl párovat platby DPH přijaté z jiných členských států EU v případech, kdy neobdržel kompletní informace k jednotlivým platbám

Zvláštní režim je upraven zákonem o DPH.¹⁸ Registrace do všech tří režimů zvláštního režimu je možná pouze elektronicky na daňovém portále FS ČR prostřednictvím formuláře.

Pro účely správy DPH ve zvláštním režimu byl nařízením Rady (EU) č. 904/2010 zaveden jednotný systém elektronické výměny informací mezi členskými státy EU. Tento systém je nastaven tak, že členské státy si předávají prostřednictvím zabezpečeného systému zprávy,

¹⁸ Ustanovení § 110a až 110zy zákona o DPH ve znění účinném od 1. 10. 2021 do 31. 12. 2023, resp. ustanovení § 110a až 110zzj zákona o DPH ve znění účinném od 1. 1. 2024.

kteří obsahují např. informace o registraci daňových subjektů do jednotlivých režimů zvláštního režimu, údaje z DAP ve zvláštním režimu, údaje o platbách DPH a další informace potřebné pro správu daně v tomto režimu.

Subjekt používající zvláštní režim nebo zprostředkovatel, který zastupuje subjekt používající dovozní režim, má povinnost podat elektronickými prostředky DAP ve zvláštním režimu za každé zdaňovací období. Pokud za toto období nebyla provedena žádná dodání v EU, podává subjekt DAP ve zvláštním režimu s nulovou výší daně.¹⁹

1.1 ČR jako stát identifikace

FÚ JMK z pozice ČSI nevede daňové řízení s cílem vyměření a stanovení daně a pro účely správy daně ve zvláštním režimu zajišťuje pouze administrativní přijetí DAP ve zvláštním režimu, výběr DPH a odeslání DPH a informací z DAP jednotlivým ČSS.

Tabulka č. 3: Počet DAP ve zvláštním režimu – ČR jako stát identifikace

	DAP ve zvláštním režimu*	Od 1. července 2021	2022	2023	2024
Režim EU	Řádná podání	4 987	13 426	16 144	18 458
Režim mimo EU	Řádná podání	13	30	29	29
Dovozní režim	Řádná podání	163	348	294	184

Zdroj: FÚ JMK.

* Všechny údaje k DAP ve zvláštním režimu jsou bez rozlišení na řádná a dodatečná přiznání. Důvodem je to, že v rámci zvláštního režimu nelze podat opravu samostatně, dodatečné přiznání musí být vždy podáno společně s řádným DAP, resp. jako jeho součást. Subjekty podávají tato daňová tvrzení v jednom souboru. FÚ JMK na jejich základě daň nevyměřuje, údaje jsou předávány do JČS.

Nepodá-li subjekt DAP ve zvláštním režimu včas (tj. do konce měsíce následujícího po zdaňovacím období), vydá FÚ JMK jako stát identifikace elektronickými prostředky upomínku²⁰ týkající se povinnosti podat DAP ve zvláštním režimu a o této skutečnosti informuje všechny ostatní členské státy. FÚ JMK zaslal v období 2021–2024 celkem 2 310 upomínek na nepodaná DAP ve zvláštním režimu. NKÚ zjistil, že téměř 74 % subjektů reagovalo v zákonné lhůtě deseti dnů na obdrženou upomínku.

FÚ JMK v roli ČSI rozdělí údaje z DAP ve zvláštním režimu podle členských států spotřeby a těmto jednotlivým ČSS zašle příslušné údaje včetně příslušné vybrané DPH. Stejným způsobem postupují ostatní členské státy, které zasílají údaje z DAP ve zvláštním režimu do ČR jako ČSS. Nulové přiznání k dani se jednotlivým ČSS nezasílá.

Subjekt má povinnost podat DAP ve zvláštním režimu do konce měsíce následujícího po zdaňovacím období, jehož se přiznání k dani týká, a nejpozději do tohoto dne je rovněž povinen odvést daň ve výši odpovídající daňovému přiznání na účet členského státu identifikace.

NKÚ zjistil, že u plateb do JČS z pozice ČR jako ČSI převládaly platby do okolních zemí (Slovensko, Polsko, Německo).

¹⁹ Ustanovení § 110zc odst. 1 zákona o DPH.

²⁰ Dle ustanovení čl. 60a prováděcího nařízení Rady 282/2011.

Tabulka č. 4: Přehled odeslaných plateb DPH ve zvláštním režimu v letech 2021–2024

	Zvláštní režim	2021	2022	2023	2024
		Částka v eurech			
DPH vybraná v ČR a odeslaná do JČS (ČR jako ČSI)	Režim EU	29 995 976,28	211 601 294,10	337 608 728,20	463 435 837,60
	Režim mimo EU	1 368 520,29	2 311 693,31	2 755 010,59	2 806 985,55
	Dovozní režim	1 036 434,78	3 816 986,83	2 934 438,30	2 567 133,35
	Celkem	32 400 931,35	217 729 974,76	343 298 177,09	468 809 956,50

Zdroj: FÚ JMK.

1.2 ČR jako stát spotřeby

Členské státy identifikace mají povinnost pravidelně posílat členským státům spotřeby informace o tom, které subjekty podaly DAP ve zvláštním režimu a kolik je tvrzená daň. V letech 2021 až 2024 došlo k výraznému nárůstu počtu DAP ve zvláštním režimu odeslaných z JČS do ČR jako státu spotřeby.

Tabulka č. 5: Počet DAP ve zvláštním režimu, ČR jako stát spotřeby

Zvláštní režim	DAP ve zvláštním režimu	Od 1. července 2021	2022	2023	2024
Režim EU	Řádná	40 663	101 667	118 880	133 785
	Dodatečná	2 379	5 097	5 760	2 816
	Celkem	43 042	106 764	124 640	136 601
Režim mimo EU	Řádná	3 108	6 386	6 541	7 269
	Dodatečná	125	233	276	101
	Celkem	3 233	6 619	6 817	7 370
Dovozní režim	Řádná	4 226	10 667	12 019	12 884
	Dodatečná	1 126	2 206	2 064	1 452
	Celkem	5 352	12 873	14 083	14 336

Zdroj: FÚ JMK.

Podle čl. 60a prováděcího nařízení Rady 282/2011 jsou následné upomínky a opatření přijatá za účelem vyměření a výběru DPH při nepodání DAP ve zvláštním režimu odpovědností dotčeného ČSS, přestože subjekty podávají toto přiznání v ČSI.

NKÚ zjistil, že FÚ JMK nezasílal následné upomínky k podání DAP ve zvláštním režimu z pozice ČSS, protože nemohl vědět, že subjekt, který je registrován k DPH ve zvláštním režimu v jiném členském státě, nepodal DAP ve zvláštním režimu v zákonem stanovené lhůtě. Při nepodání DAP se považuje daň ve smyslu § 110zl odst. 2 zákona o DPH za tvrzenou ve výši 0 eur.

Pokud subjekt nepodal DAP ve zvláštním režimu, má ČSI povinnost zaslat subjektu upomínku a současně zaslat všem ostatním členským státům informaci o zaslané upomínce k podání DAP ve zvláštním režimu. Tím přechází odpovědnost za vyměření a výběr DPH na JČS, které však nemají informaci o tom, že v daném případě jsou v postavení ČSS. Důvodem je skutečnost, že pokud subjekt DAP ve zvláštním režimu nepodal, není zřejmé, zda a kterému členskému státu vznikl nárok na DPH a v jaké výši. NKÚ zjistil, že informace z ČSI o zaslaných upomínkách mělo

k dispozici GFŘ, avšak tyto informace nijak nevyužívalo a Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj tyto informace neposkytlo. FÚ JMK tak nemohl informace o rizikových subjektech využít při správě DPH. Pokud FÚ JMK potřeboval ověřit, zda konkrétní subjekt podal v JČS daňové přiznání, musel tuto informaci ověřit individuálně v registru subjektů přihlášených do zvláštního režimu. V tomto registru jsou uvedeny údaje o všech registrovaných subjektech ze všech členských států EU.

1.3 Platby DPH

Částky, které zaplatily subjekty registrované ke zvláštnímu režimu v dané zemi, mají členské státy identifikace povinnost poslat na úhradu daně vykázané vůči ČR. Členské státy tuto úhradu zasílaly FÚ JMK v podobě jedné celkové částky, kterou FÚ JMK evidoval jako jednu platbu. K převedené výši DPH je ČSI dále povinen zaslat informaci o platbě DPH ze všech převáděných DAP ve zvláštním režimu. Jedná se o rozpis k zaslané platbě, podle kterého je automatizovaně rozdělována celková platba na dílčí platby od jednotlivých subjektů. FÚ JMK je přiřazuje na jednotlivé osobní daňové účty ke konkrétním DAP podaným ve zvláštním režimu.

Tabulka č. 6: Přehled přijatých plateb DPH ve zvláštním režimu v letech 2021–2024

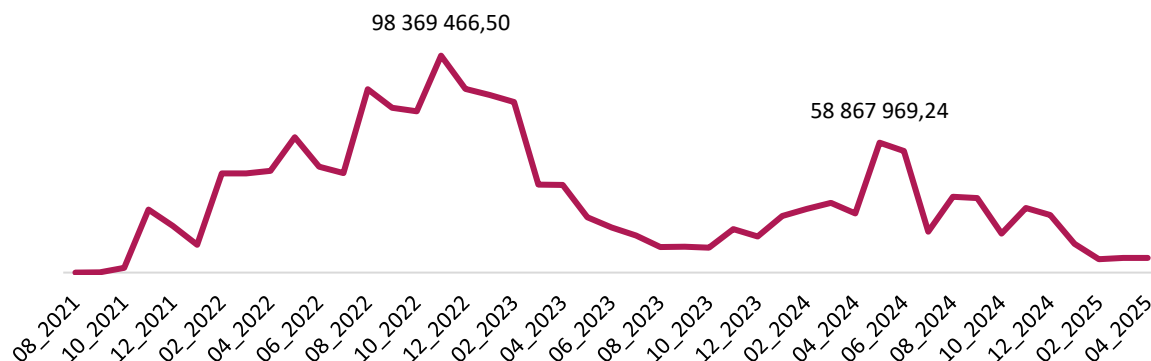
	Zvláštní režim	2021	2022	2023	2024
		Částka v eurech			
DPH přijatá z JČS do ČR jako státu spotřeby	Režim EU	34 404 390,65	225 114 196,74	308 846 203,17	360 226 012,26
	Režim mimo EU	3 985 942,71	25 574 833,93	41 395 715,66	49 415 466,12
	Dovozní režim	9 245 409,47	36 358 795,09	62 515 469,36	122 757 304,18
	Celkem	47 635 742,83	287 047 825,76	412 757 388,19	532 398 782,56

Zdroj: FÚ JMK.

V případě plateb z JČS byly největší částky DPH ve zvláštním režimu přijaty z Nizozemska a Irska, ve kterých jsou registrovány k DPH ve zvláštním režimu velké internetové obchody.

NKÚ zjistil, že nelze zpracovat platbu DPH obdrženou od ČSI, pokud správce daně nemá k dispozici informaci o platbě DPH, tj. nemá informaci o tom, která daňová přiznání ve zvláštním režimu mají být obdrženou platbou uhrazena. NKÚ dále zjistil, že FÚ JMK nemohl automatizovaně zpracovat platby z JČS v případě, kdy informace o platbě DPH ve zvláštním režimu obsahovala chyby nebo některé údaje chyběly, např. nebylo k dispozici DAP od subjektu, který realizoval platbu, nebo chybělo referenční číslo podaného DAP. Tím jsou zapříčiněny některé nedoplatky na DPH, protože FÚ JMK v důsledku takové chyby není schopen převést platby na jednotlivé osobní daňové účty subjektů a eviduje je jako přeplatky na účtech JČS v pozici ČSI.

NKÚ zjistil, že v kontrolovaném období se k údajům z DAP ve zvláštním režimu nepodařilo přiřadit platby daně od ČSI v hodnotě desítek milionů eur.

Graf č. 2: Vývoj nespárovaných plateb DPH – červenec 2021 až duben 2025 (v €)

Zdroj: GŘ.

Ze zjištění NKÚ vyplývá, že ke dni 24. 4. 2025 evidoval FÚ JMK tři nevyjasněné rozpisy plateb v celkovém objemu 461 000 eur.

NKÚ zjistil, že GŘ v souvislosti s řešením problému nespárovaných plateb DPH zpracovalo v roce 2024 návrh na změnu ADIS²¹, jehož cílem je částečné zpracování informací o platbách DPH obdržených z JČS tak, aby tyto informace, pokud obsahují např. 500 DAP ve zvláštním režimu, z nichž jedno je chybné, byly částečně zpracovány a 499 DAP ve zvláštním režimu bylo uhrazeno.

Způsob odstranění chyb v zaslaných zprávách je nutné projednat s dotčeným ČSI, který vadnou zprávu zaslal. Manuální úprava příchozích zpráv z JČS není možná. GŘ v roce 2024 v odpovědi na dotazník Evropské komise k provozním problémům mj. uvedlo, že pro řádné fungování zvláštního režimu je nezbytné, aby členské státy reagovaly na zaslané chybové zprávy. Funkčnost Evropskou komisí zavedeného systému elektronické komunikace ovlivňuje zajištění technického nastavení systému ze strany jednotlivých členských států, tj. zajištění nastavení vzájemné komunikace 27 vnitrostátních systémů.

1.4 Nedoplatky na DPH

FÚ JMK zasílal subjektům s nedoplatky na DPH ve zvláštním režimu výzvu k zaplacení dlužné částky a poté přistupoval k vymáhání. Vzhledem k tomu, že subjekty usazené mimo ČR zpravidla nemají v ČR majetek nebo účty, které by mohly být předmětem exekuce, řešil FÚ JMK úhradu nedoplatek zejména žádostmi o mezinárodní pomoc při vymáhání (dále také „ŽoMPV“). Při jejich využívání je FÚ JMK omezen tím, že dle současných pravidel EU lze k mezinárodnímu vymáhání předat pouze nedoplatky nad 1 500 eur, a pokud jde o vymáhání mimo EU, je možné požádat pouze státy, které mají s ČR v dané věci uzavřenou smlouvu (např. s USA zatím ČR smlouvu tohoto typu neuzavřela). V ČR byla k 31. 12. 2024 evidována hodnota nedoplatek v rámci zvláštního režimu ve výši 54 721 893,36 €.

NKÚ zjistil, že do evidované hodnoty nedoplatek byly zahrnuty i nedoplatky vzniklé nespárovaním platby DPH obdržené z JČS s příslušným DAP ve zvláštním režimu, protože neúplné nebo chybné informace o platbách DPH nelze automatizovaně zpracovat. Absence dat

²¹ Automatizovaný daňový informační systém.

se následně projeví ve vymáhání, protože správce daně nemá informaci o tom, která daňová přiznání ve zvláštním režimu mají být obdrženou platbou uhrazena.

Tabulka č. 7: Přehled ŽoMPV podaných Finančním úřadem pro Jihomoravský kraj v rámci zvláštního režimu za roky 2021–2024

Rok	Počet ŽoMPV			Počet subjektů	Celkem vymáháno (v €)		
	Režim EU	Režim mimo EU	Dovozní režim		Režim EU	Režim mimo EU	Dovozní režim
2021	0	0	0	0	0	0	0
2022	3	0	0	3	466 972,37	0	0
2023	82	0	0	81	2 185 857,73	0	0
2024	271	0	2	250	4 184 809,09	0	4 516,35
Celkem	356	0	2	334	6 837 639,19	0	4 516,35
	358				6 842 155,54		

Zdroj: FÚ JMK.

Z celkového vymáhaného objemu uvedeného v tabulce č. 7 (6 842 155,54 €) byla ke kontrole vybrána částka 2 204 148,19 € (32 %). NKÚ na tomto kontrolním vzorku zjistil, že FÚ JMK v rámci mezinárodního vymáhání vymohl nedoplatky ve výši 1 169 954,67 €, což činí 53 %. U nedoplatků v hodnotě 760 228,80 € byl proces mezinárodního vymáhání ukončen a tyto nedoplatky nebyly FÚ JMK dále vymáhány z důvodu nenalezení majetku u subjektu nebo z důvodu zajištění majetku finanční správou JČS v roli ČSI. U zbývajících nedoplatků ve výši 273 964,72 € proces mezinárodního vymáhání nadále probíhá.

2. GFŘ nemohlo plně využívat elektronické nástroje EU pro kontrolu DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování, protože data nebyla úplná a spolehlivá

2.1 Systém Surveillance

Surveillance je systém, který obsahuje data o uskutečněných dovozech zboží nízké hodnoty a jeho propuštění do volného oběhu, data do tohoto systému vkládají celní správy jednotlivých členských států EU. Systém zavedla Evropská komise, generují se v něm měsíční seznamy uvádějící celkovou hodnotu dovozu zboží nízké hodnoty podle dovozního čísla. V tomto systému je možné zjistit hodnotu dovezeného zboží nízké hodnoty v dovozním režimu za celou EU.

NKÚ zjistil, že systém *Surveillance* umožňoval ověřit, jaká hodnota zboží nízké hodnoty byla subjektu registrovanému k dovoznímu režimu propuštěna do volného oběhu (proclena) na území jednotlivých členských států EU. Naproti tomu neumožňoval ověřit hodnotu zboží, které mělo být do jednotlivých ČSS dodáno.²² Proto nebylo možné data ze systému *Surveillance* využít k ověření hodnot uváděných subjekty v jimi podaných DAP v dovozním režimu ve vazbě na stát spotřeby. Daňová povinnost je však závislá na místě spotřeby, nikoliv na místě propuštění zboží do volného oběhu. Za účelem ověření skutečného místa dodání, tedy místa

²² Členský stát dovozu a členský stát spotřeby se v případě dovozního režimu nemusejí shodovat, tj. zboží nízké hodnoty může být procleno např. v Polsku, přestože konečný zákazník bude v ČR. ČR je v takovém případě v roli ČSS a má nárok na DPH z tohoto prodeje.

spotřeby a současně povinnosti subjektu odvést ČSS příslušnou DPH, by již musel provádět úkony FÚ JMK.

GFŘ mělo v pozici ČSI přístup k souhrnným údajům pro konkrétní osobu registrovanou v dovozním režimu v ČR ze systému *Surveillance*. Současně mělo k dispozici souhrnné údaje z DAP podaných v dovozním režimu. Evropská komise doporučuje v boji proti daňovým únikům provádět křížové kontroly dostupných údajů. Porovnáním údajů ze dvou na sobě nezávislých zdrojů lze v krátkém čase zjistit, zda subjekt v DAP v dovozním režimu přiznal všechno dovezené zboží nízké hodnoty ze třetích zemí, které bylo skutečně celními orgány v rámci EU procleno, přičemž v případě zjištěných nesrovnalostí lze přijmout opatření. NKÚ zjistil, že GFŘ porovnání údajů provedlo za jedno čtvrtletí (3 kalendářní měsíce) a zjistilo nesrovnalosti, v jednom případě je ověřilo.

V situacích, kdy byla ČR v rámci dovozního režimu v roli ČSS, využívalo GFŘ data ze systému *Surveillance* v individuálních případech, protože data neobsahují informace o ČSS. ČR v roli ČSS v jednom případě (viz příklad č. 1) žádala v rámci dovozního režimu o provedení kontroly od členského státu v pozici ČSI.

NKÚ zjistil, že GFŘ v pilotním projektu na kontrolu dovozního režimu vybralo z 67 subjektů, které v období 07/2021–12/2022 dovážely v rámci dovozního režimu zboží do ČR, dva subjekty, u kterých byly provedenou analýzou zjištěny největší rozdíly mezi daty ze systému *Surveillance* oproti datům, které tyto subjekty vykázaly ve svých DAP v dovozním režimu. GFŘ zaslalo podněty Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj k prověření.

Příklad č. 1:

GFŘ na základě vlastní analýzy pojalo podezření, že subjekt registrovaný k dovoznímu režimu v Německu snížil základ daně pro odvod daně v ČR o částku 2 349 174 eur. FÚ JMK požádal německou daňovou správu o provedení kontroly, neboť se jednalo o situaci, kdy Německo bylo v pozici ČSI a ČR byla v pozici ČSS. Německá daňová správa však žádné úkony v souvislosti s žádostí FÚ JMK neprovedla, protože subjekt se správcem daně v Německu nespolupracoval.

2.2 Centrální elektronický systém platebních informací

S účinností od 1. 1. 2024 byla do zákona o DPH zavedena povinnost poskytovatelů platebních služeb vést evidenci o přeshraničních platbách a jejich příjemcích a poskytovat informace o těchto platbách a příjemcích správci daně (§ 110zz až § 110zzj zákona o DPH). Tuto povinnost stanovila směrnice Rady (EU) 2020/284²³ s tím, že tyto údaje jsou důležité zejména v případech přeshraničních plateb, aby správci daně mohli mj. identifikovat plátce DPH zapojené do přeshraničního elektronického obchodování a plnit úkoly při kontrole povinností týkajících se DPH.

Systém CESOP byl zaveden nařízením Rady (EU) 904/2010 za účelem sdílení informací o platbách mezi členskými státy. Přístup k datům v systému CESOP byl stanoven pro pracovníky platformy Eurofisc. Podle ustanovení čl. 33 odst. 1 nařízení Rady (EU) 904/2010 je Eurofisc síť

²³ Směrnice Rady (EU) 2020/284 ze dne 18. února 2020, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o zavedení určitých požadavků na poskytovatele platebních služeb.

pro rychlou výměnu, zpracování a analýzu cílených informací o přeshraničních podvodech mezi členskými státy EU a pro koordinaci všech následných opatření.

V době kontroly NKÚ byl systém CESOP ve fázi testování na úrovni Evropské komise a ve spolupráci s členskými státy EU probíhalo monitorování kvality dat obdržených od poskytovatelů platebních služeb. Problémy spočívaly v tom, že platební zprostředkovatelé neposkytovali data v požadované kvalitě. Plná funkčnost se očekává od září 2025. V důsledku toho nebyl systém CESOP využíván pro systémové odhalování rizikových osob a daňových nesrovnalostí. GFŘ systém CESOP využívalo jako nástroj pro detekci daňových nesrovnalostí v případě jednotlivých subjektů nebo pro plánované kontrolní akce.

Vybraná plnění uskutečněná subjekty registrovanými do zvláštního režimu v ČR (ČR v roli ČSI) jsou vykazována v DAP ve zvláštním režimu a současně jako souhrnný údaj základu daně na ř. 24 běžného daňového přiznání k DPH²⁴. Subjekt, který není registrován ve zvláštním režimu, ale uskutečňuje vybraná plnění, na která lze tento režim použít (§ 110b odst. 2 zákona o DPH), vykazuje tato plnění také na ř. 24 běžného daňového přiznání k DPH. Na ř. 24 běžného daňového přiznání k DPH byla vykázána vybraná plnění uskutečněná subjekty registrovanými k DPH v ČR v roce 2023 ve výši 132,2 mld. Kč a v roce 2024 ve výši 147 mld. Kč.

NKÚ zjistil, že z celkového počtu 145 daňových kontrol, které orgány FS ČR provedly v kontrolovaném období u subjektů registrovaných ve zvláštním režimu v ČR, byla daňová kontrola zaměřena i na vybraná plnění ve zvláštním režimu (ČR v roli ČSI) pouze ve třech případech. V ostatních případech nebylo plnění vykázané ve zvláštním režimu kontrolováno. U přeshraničních obchodů, kde byla ČR v roli ČSS, byla kontrola provedena pouze v jednom případě.

NKÚ zjistil, že data získaná z nástrojů zavedených na úrovni EU pro boj s daňovými úniky na DPH nebyla úplná a spolehlivá, čímž bylo omezeno jejich využití pro kontrolu DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování.

3. Vyhledávání neusazených osob k registraci bylo administrativně náročné

Pokud subjekt, který uskutečňuje vybraná plnění s místem spotřeby v ČR, nevyužije zvláštní režim, má povinnost se v ČR registrovat jako osoba neusazená v tuzemsku.

Tabulka č. 8: Počty neusazených osob registrovaných u FÚ MSK

Období	Celkový počet neusazených osob	Počet neusazených osob ze zemí EU	Počet neusazených osob mimo země EU
Prosinec 2021	24 648	10 381	14 267
Prosinec 2022	28 375	10 926	17 449
Prosinec 2023	29 400	11 052	18 348
Prosinec 2024	28 921	10 451	18 470

Zdroj: FÚ MSK.

FÚ MSK evidoval k 31. 12. 2024 celkem 18 470 neusazených osob ze třetích zemí, z toho 13 810 z Číny, tj. 75 % všech registrovaných neusazených osob ze třetích zemí. V případě

²⁴ Do 1. 10. 2021 se jednalo o řádek č. 26 daňového přiznání k DPH.

neusazených osob z Číny (včetně Hongkongu) převažovalo obchodování prostřednictvím elektronických rozhraní. Těmto neusazeným osobám tak dle právní úpravy nevzniká při jejich obchodování prostřednictvím provozovatele elektronického rozhraní povinnost přiznat a zaplatit daň z jimi realizovaných prodejů zboží, ale tato povinnost přechází na provozovatele tohoto rozhraní.

Neusazené osoby registroval FÚ MSK podle ustanovení § 6c odst. 2, 3 a 4 a § 6f odst. 2 zákona o DPH. Neusazené osoby mohou být registrovány i jako osoby identifikované k dani podle ustanovení § 6g a § 6k zákona o DPH. FÚ MSK registroval neusazené osoby na základě podané přihlášky k registraci k DPH (registrace dobrovolná) nebo z moci úřední.

NKÚ zjistil, že přihláška k registraci k DPH neobsahuje údaj o ekonomické činnosti subjektu (obsahuje pouze údaj o důvodu dobrovolné registrace plátce nebo identifikované osoby). Informace o ekonomické činnosti není povinným údajem, FÚ MSK ji však může zjistit z doložených příloh k přihlášce k registraci. FÚ MSK např. zjišťoval skutečnosti nasvědčující tomu, že žadatel o registraci obchoduje prostřednictvím elektronické platformy (pomocí odkazů na příslušné webové stránky). V případě zákonných registrací při obchodování prostřednictvím elektronické platformy mohl vyžadovat konkrétní důkazní prostředky k prověření, že žadatelům povinnost zákonné registrace opravdu vznikla (např. faktury, dodací/přepravní listy apod.).

NKÚ zjistil, že problémem správy DPH u neusazených osob bylo vyhledávání osob povinných k dani, které v tuzemsku nemají sídlo ani provozovnu, uskutečňují vybraná plnění (zejména prodej zboží na dálku s místem plnění v tuzemsku), nesplnily povinnost registrace k DPH v tuzemsku a nepřiznávají DPH z uskutečněných zdanitelných plnění.

FÚ MSK na základě vlastní vyhledávací činnosti zaregistroval k DPH pět subjektů a vyměřil DPH v celkové výši 10 292 734 Kč, z čehož subjekty uhradily 3 085 670 Kč. Dále na základě ověřování externích podnětů FÚ MSK zaregistroval k DPH 11 neusazených osob a deseti z nich doměřil DPH ve výši 4 738 854 Kč; uhrazeno bylo 2 858 152 Kč.

Na vyhledávání těchto subjektů se prvotně podílelo GFŘ, které Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj zasílalo podněty ke kontrolní činnosti. NKÚ zjistil, že pro detekci případů rizikových osob, daňových nesrovnalostí a nepřiznání daně využívalo GFŘ od roku 2024 „registr osob ve zvláštním režimu“, který obsahuje také údaje o zrušených registracích ke zvláštnímu režimu. Vyhledávání subjektů z jiného členského státu, které nesplnily povinnost registrace k DPH v ČR, přestože jim tato povinnost vznikla, vyžadovalo individuální analytický přístup a nebylo automatizované. Automatické generování sestav zrušených registrací ke zvláštnímu režimu bylo dle GFŘ komplikováno problémem nejednotné identifikace subjektů v rámci EU, velmi dynamickým vývojem, nevyhovující strukturou dat i náročností jejich zpracování. Ke zlepšení při odhalování rizikových osob a daňových nesrovnalostí by mělo přispět plné zprovoznění systému kontroly elektronických plateb CESOP.

K 19. 2. 2025 byla zrušena registrace k zvláštnímu režimu celkem 50 943 subjektům, z toho u 8 541 subjektů z důvodu neplnění povinností. GFŘ zaslalo Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj sestavu zrušených registrací k zvláštnímu režimu, která zahrnovala celkem 5 293 osob neusazených v ČR, které v rámci zvláštního režimu odvedly za období let

2021–2024 DPH ve výši 13 383 921,89 €. Z toho 753 subjektům byla registrace k zvláštnímu režimu zrušena z důvodu neplnění povinností a FÚ MSK vybral ke kontrole 10 subjektů, které vykázaly za sledované období DPH odvedenou ve zvláštním režimu ve výši 2 636 614,54 €²⁵.

NKÚ zjistil, že z prověřovaných 10 subjektů, kterým byla zrušena registrace k zvláštnímu režimu z důvodu neplnění povinností, FÚ MSK zaregistroval k DPH v tuzemsku tři subjekty ještě před zrušením registrace do zvláštního režimu a pět subjektů po zrušení registrace. FÚ MSK pěti neusazeným osobám doměřil DPH ve výši 27 391 659 Kč, z toho celkem 16 818 048 Kč vyměřil z moci úřední. Tyto osoby uhradily celkem 15 371 678 Kč.

4. U dovozu zásilek nízké hodnoty docházelo k podhodnocování zboží a zneužívání dovozního režimu

Dovoz zboží je v ustanovení § 20 zákona o DPH definován jako vstup zboží ze třetí země na území EU. Povinnost přiznat a zaplatit daň z dovezeného zboží vzniká mj. propuštěním zboží do celního režimu volného oběhu²⁶. Po změně zákona o DPH účinné od 1. 10. 2021 je povinen dovozce (tj. konečný příjemce nebo zprostředkovatel) při dovozu zboží ze třetích zemí u zásilek do 150 eur, tj. zásilek nízké hodnoty, podat celní prohlášení a zaplatit daň z přidané hodnoty:

- a) standardním způsobem, kdy daň při dovozu zaplatí přímo celnímu úřadu ve smyslu § 108 zákona o DPH konečný zákazník jako dovozce zboží;
- b) ve zvláštním režimu při dovozu zboží nízké hodnoty, kdy daň při dovozu zaplatí konečný zákazník prostřednictvím svého celního zástupce, který má k použití tohoto zvláštního režimu povolení;
- c) v dovozním režimu. Při použití dovozního režimu odvádí daň prodávající místo kupujícího (konečného zákazníka), který by daň jinak musel odvádět jako dovozce v rámci celního řízení celnímu úřadu při dovozu zboží nebo případně jím pověřená osoba ve zvláštním režimu při dovozu zboží nízké hodnoty.

Tabulka č. 9: Počet položek* celních prohlášení

Období	Počet položek v zásilkách do 150 eur	Počet položek v zásilkách nad 150 eur
Od 1. 10. 2021	680 615	40 518
2022	3 218 807	190 989
2023	2 891 487	200 599
2024	22 990 618	214 963
Celkem	29 781 527	647 069

Zdroj: GŘC.

* Pojem položka se rozumí každý jednotlivý řádek zboží v celním prohlášení, který má vlastní kód kombinované nomenklatury (KN), vlastní popis zboží, vlastní celní hodnotu, množství, preferenční status atd. Pojem zásilka znamená zboží uvedené na stejném dopravním dokladu nebo – pokud není dopravní doklad – zboží předložené současně k celnímu řízení.

V roce 2024 vzrostl počet položek v zásilkách do 150 eur oproti roku 2022 více než sedminásobně.

²⁵ Jednalo se o 9 subjektů, které vykázaly daň nad 100 000 eur, a 1 subjekt, který vykázal daň pod 50 000 eur.

²⁶ Ustanovení § 23 odst. 1 zákona o DPH.

CS ČR využívala pro výkon správy v oblasti dovozu zboží nízké hodnoty čtyři informační systémy. Systém *eDovoz* zajišťuje zpracování dovozních celních prohlášení. Systém *eCeP* umožňuje fyzickým osobám podávat elektronické zjednodušené celní prohlášení, tzv. Super Reduced Data Set²⁷ (dále také „SRDS“), u zásilek nízké hodnoty. Informační systém ERIAN slouží k provádění on-line rizikové analýzy dokladů v celním a daňovém řízení v reálném čase. *Surveillance* je evropský celní elektronický systém, který byl zaveden za účelem dohledu na zboží ze třetích zemí. Při provádění standardních dovozních kontrol v oblasti obecné bezpečnosti výrobků spolupracovala CS ČR s dalšími orgány dozoru, např. Českou obchodní inspekcí.

4.1 Počty použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty klesaly, zatímco u dovozního režimu rostly

Ustanovení § 109c odst. 1 zákona o DPH definuje osobu, která může v tuzemsku použít zvláštní režim při dovozu zboží nízké hodnoty. CÚ SČK je místně a věcně příslušným ve věci vydání povolení k použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty.

Tento režim se vztahuje pouze na zásilky nízké hodnoty mimo dovozní režim. Subjekty využívají zvláštní režim při dovozu na základě vydaného povolení s povinností zajistit daň poskytnutím jistoty. NKÚ zjistil, že CÚ SČK nepostupoval u tří subjektů z pěti v souladu s ustanovením § 109d zákona o DPH, neboť vydal povolení, přestože subjekt nedodržel podmínku²⁸ nutnou pro vydání povolení k použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty. NKÚ zjistil, že zmíněné subjekty tato povolení v kontrolovaném období nevyužívaly.

Další povinností subjektu je vybrat daň od osob, pro které zboží deklaruje, podat elektronicky zvláštní doplňkové celní prohlášení a odvést daň na účet CS ČR. V ČR vystupuje ve zvláštním režimu pro dovoz zboží nízké hodnoty jako deklarant pouze Česká pošta, která zajišťuje podání elektronických celních prohlášení za příjemce zásilek na základě generálních plných mocí. Spolupráce mezi Českou poštou a CS ČR probíhá automatizovaně. V rámci této spolupráce Česká pošta pravidelně, zpravidla jedenkrát měsíčně, poskytuje CS ČR souhrnný přehled odbavených zásilek, včetně identifikačních údajů o jednotlivých celních řízeních. Tento přehled slouží CS ČR pro účely evidence, analytické činnosti a případné následné kontroly.

Tabulka č. 10: Přehled zásilek dle § 109c zákona o DPH v letech 2021–2024

Rok	Počet zásilek	Hodnota zásilek v Kč	Průměrná hodnota zásilky v Kč
Od 1. 10. 2021	134 656	104 812 710	778
2022	156 207	195 682 566	1 252
2023	147 801	174 633 795	1 181
2024	38 757	75 394 311	1 946
Celkem	477 421	550 523 382	1 153

Zdroj: GŘC.

²⁷ SRDS byl zaveden v souladu s článkem 141 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 a články 143–144 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2447.

²⁸ Ustanovení § 109d zákona o DPH: „Podmínkou pro vydání povolení k použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty je zajištění daně poskytnutím jistoty podle právních předpisů upravujících správu cel.“

V roce 2024 činila hodnota jedné zásilky téměř 2 000 Kč, což je oproti roku 2021 nárůst o 150 %.

Tabulka č. 11: Přehled zásilek v dovozním režimu²⁹ v letech 2021–2024

Rok	Počet zásilek	Počet položek	Hodnota zásilek v Kč	Průměrná hodnota zásilky v Kč
Od 1. 10. 2021	495 408	509 421	162 996 872	329
2022	2 723 506	2 909 276	810 368 484	298
2023	2 276 565	2 445 101	963 728 349	423
2024	5 265 974	22 507 512	3 733 492 370	709
Celkem	10 761 453	28 371 310	5 670 586 075	527

Zdroj: GŘC.

V rámci dovozu zboží nízké hodnoty ze třetích zemí bylo v dovozním režimu v období od 1. 10. 2021 do konce roku 2024 deklarováno celkem 10 761 453 zásilek obsahujících dle celních prohlášení 28 371 310 položek zboží. V tomto režimu bylo v ČR v období od 1. 10. 2021 do konce roku 2024 deklarováno zboží v hodnotě 5,7 mld. Kč, z toho v roce 2024 cca 3,7 mld. Kč, tj. 66 % z celkově deklarované hodnoty zboží v letech 2021–2024.

Počet zásilek v dovozním režimu, u kterých je správcem daně FÚ JMK, mezi roky 2023–2024 vzrostl o 131 %. Naproti tomu došlo v roce 2024 k poklesu počtu zásilek ve zvláštním režimu při dovozu zboží nízké hodnoty o 74 % oproti roku 2023. V dovozním režimu je možné proclít zboží v rámci celé EU, tj. členský stát dovozu nemusí být shodný s členským státem konečné spotřeby. Subjekt tak ve svém DAP v dovozním režimu přiznává zboží, které bylo procleno v jakémkoliv členském státě EU. DPH je v tomto případě subjektem (prodejcem) uhrazena daňové správě až ve lhůtě, kdy je podáno DAP v dovozním režimu, přestože prodejce již při prodeji zboží zákazníkovi DPH od tohoto zákazníka vybral. V případě, kdy subjekt DAP v dovozním režimu nepodá vůbec, není zřejmé, kterému státu a v jaké výši vznikl nárok na DPH, a členské státy tak v těchto případech přicházejí o příjem z DPH. U zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty je situace odlišná, neboť zboží lze proclít pouze v členském státě jeho konečné spotřeby, navíc DPH je zajištěna složením jistoty subjektem u celních orgánů (v ČR vydává povolení pro tyto subjekty CÚ SČK).

²⁹ V rámci dovozního režimu dodavatelé nebo zprostředkovatelé podávají SRDS, které umožňuje maximální zjednodušení údajů pro zásilky nízké hodnoty dovážené ze třetích zemí.

4.2 Dovozní režim byl zneužíván k neplacení DPH

V letech 2021–2024 CS ČR uskutečnila 13 814 kontrol u zásilek nízké hodnoty do 150 eur, z toho bylo 3 312 zaměřeno na zásilky v dovozním režimu.

Tabulka č. 12: Přehled kontrol u zásilek v dovozním režimu

Rok	Počet kontrol	Zjištěné nesrovnalosti	Podíl nesrovnalostí (v %)
Od 1. 10. 2021	430	193	44,9
2022	816	302	37,0
2023	680	135	19,9
2024	1 386	435	31,4
Celkem	3 312	1 065	32,2

Zdroj: GŘC.

Pozn.: Přehled provedených kontrol nezahrnuje zásilky doručené do ČR v Mošnově.

V průměru každá třetí zásilka z 3 312 zkontrolovaných zásilek v dovozním režimu byla deklarována chybně. V letech 2021–2024 CS ČR zkontrolovala 0,03 % z celkového počtu 10 761 453 zásilek doručených do ČR v dovozním režimu.

CS ČR v rámci své kontrolní činnosti testovala využití umělé inteligence u zásilek nízké hodnoty přepravovaných formou letecké dopravy z Číny od vybraných společností. V roce 2024 bylo z celkového počtu 22 507 512 položek zaslanych do ČR doručeno na letiště Mošnov od vybraných společností 16 949 207 položek a z toho celní úřad tímto způsobem zkontroloval 23 243 (tj. 0,14 %) položek. Na konci roku 2024 došlo k zásadnímu snížení počtu doručovaných zásilek nízké hodnoty od vybraných společností na letiště Mošnov.

NKÚ zjistil, že GŘC nedisponovalo informacemi o změně výše DPH na základě provedené kontrolní činnosti zaměřené na zásilky nízké hodnoty, pokud došlo ke zjištění nesrovnalostí s dopadem na hodnotu celního prohlášení. Relevantní údaje týkající se kontrol včetně fiskálního efektu vedly příslušné celní úřady pouze ve spisové dokumentaci jednotlivých kontrolovaných případů.

Podle ustanovení § 71 odst. 8 zákona o DPH a čl. 172 celního kodexu Unie³⁰ je rozhodujícím okamžikem pro uvedení platného dovozního čísla okamžik přijetí celního prohlášení. Při celním řízení v dovozním režimu se rozhodnutí celního orgánu o přiznání osvobození od DPH opírá mj. o uvedení dovozního čísla v celním prohlášení. Současně zákon o DPH předpokládá, že držitelem tohoto čísla je osoba, která uskutečnila dodání zboží – tedy skutečný prodávající, jenž je registrován v dovozním režimu a přizná daň v ČSI.

CS ČR neměla přístup do „databáze držitelů dovozních čísel“, která je spravována Evropskou komisí. Ověření celního prohlášení spočívá pouze v technické validaci dovozního čísla (platné/neplatné), nikoliv v ověření, že osoba, která dovozní číslo uvedla v celním prohlášení je totožná s osobou, které toto číslo bylo přiděleno při registraci k dovoznímu režimu. Protože orgány CS ČR v okamžiku rozhodování o osvobození od DPH neměly informace o tom, zda dovozní číslo v celním prohlášení použila oprávněná osoba, existuje riziko, že DPH nebyla v ČR

³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.

vybrána ve správné výši. NKÚ zjistil, že při současné právní úpravě a aktuálním technickém nastavení systému ze strany Evropské komise³¹ není CS ČR schopna zabránit zneužívání dovozního režimu s dopadem na výkon správy daně.

4.3 CS ČR zavedla elektronický nástroj pro detekci rizika podhodnocování zboží, fyzická kontrola zásilek není s ohledem na jejich množství reálná

GŘC v letech 2021–2024 vygenerovalo systémem ERIAN celkem 867 profilů, u nichž bylo zjištěno riziko podhodnocování zboží při přeshraničním elektronickém obchodování; orgány CS ČR zkontrolovaly celkem 861 zásilek, v jejichž celních prohlášeních bylo uvedeno celkem 4 495 položek zboží.

Tabulka č. 13: Kontroly na základě rizikové analýzy podhodnocování zboží

Rok	Počet kontrol	Počet zjištěných nesrovnalostí	% zjištěných nesrovnalostí
2021	–	–	–
2022	48	24	50,00
2023	228	144	63,16
2024	585	357	61,03
Celkem	861	525	60,98

Zdroj: GŘC.

NKÚ zjistil, že z provedených kontrol byly u 525 zásilek a 2 125 položek identifikovány nesrovnalosti v deklarované hodnotě zboží, tj. u 61 % zkontrolovaných zásilek.

NKÚ zjistil, že v období 2021–2024 docházelo k podhodnocování zboží u zásilek nízké hodnoty s cílem dovozce nebo zprostředkovatele neoprávněně snížit základ pro vyměření cla a DPH. Podhodnocování zboží spočívalo v uvádění nižší ceny zboží v přepravních dokumentech a na fakturách, než jaká byla ve skutečnosti zaplacená konečným příjemcem zboží.

Příklad č. 2

Deklarant podal celní prohlášení na zboží v hodnotě 100 USD a celní úřad provedl fyzickou kontrolu, při které zjistil, že zásilka obsahuje zlaté nugety. Celková hodnota zásilky na základě kontroly CS ČR byla určena na 2 518,76 USD, což byla cena uhrazená konečným příjemcem. Nejednalo se tedy o zboží nízké hodnoty do 150 eur. Zboží nebylo propuštěno do volného oběhu na základě SRDS.

Příklad č. 3

Deklarant podal celní prohlášení na zboží v hodnotě 45 USD s tím, že se jedná o vzorky dámských kabátů. Celní úřad fyzickou a dokladovou kontrolou zjistil, že pokud by se mělo jednat o vzorky, musely by být znehodnoceny, v opačném případě by hrozilo, že bude zboží prodáno za cenu vyšší, než jaká byla deklarována. Deklarant odmítl zboží znehodnotit a požádal o určení celní hodnoty doplňkovou metodou.

³¹ Článek 172 celního kodexu Unie.

NKÚ upozorňuje, že podhodnocení bylo zjištěno v cca 61 % kontrol CS ČR, tj. významnost rizika podhodnocení zásilky se kontrolami potvrdila. Nastavení kritérií rizikovosti v elektronickém systému rizikových analýz však neodpovídalo objemu zásilek v dovozním režimu. Podíl zkontrolovaných zásilek nízké hodnoty na celkovém počtu zásilek v dovozním režimu činil cca osm zásilek ze 100 000 zásilek.

5. Výdaje CS ČR na správu DPH při dovozu zásilek nízké hodnoty byly vynaloženy se sníženou účelností

NKÚ zjistil, že GŘC v letech 2021–2024 vynaložilo na úpravy a rozvoj informačních systémů v souvislosti se správou zásilek nízké hodnoty celkem 12 464 979 Kč.

NKÚ provedl odhad vynaložených peněžních prostředků CS ČR v letech 2021–2024 na kontrolní činnost u zásilek nízké hodnoty (mimo letiště Mošnov), vycházel při tom z počtu provedených kontrol, z předpokladu výkonu pracovní činnosti dvou zaměstnanců CS ČR v délce čtyř hodin na jednu kontrolu a z průměrného platu na jednu kontrolu v tomto období ve výši 3 075 Kč. Odhadované výdaje na kontrolní činnost činily 42 478 050 Kč.

Dále byl proveden odhad vynaložených peněžních prostředků v roce 2024 na kontrolní činnost u zásilek nízké hodnoty na letišti Mošnov. NKÚ odhadl objem těchto výdajů na základě předpokladu výkonu pracovní činnosti jednoho zaměstnance v délce pěti minut na provedení jedné kontroly a na základě hodnoty průměrného platu v roce 2024 ve výši 416,90 Kč/hod. Celkové odhadované výdaje na kontrolní činnost na letišti Mošnov v roce 2024 činily 807 694 Kč.

GŘC v letech 2021–2024 vynaložilo při správě DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování peněžní prostředky v celkové výši 55 750 723 Kč. Tyto prostředky (použité na činnosti prováděné GŘC a jeho podřízenými útvary při správě DPH v oblasti přeshraničního elektronického obchodování) byly vynaloženy se sníženou účelností, protože zavedený systém správy DPH v oblasti e-commerce vykazuje nedostatky v elektronickém systému výměny informací i spolehlivosti a úplnosti dat pro kontrolu zásilek a placení DPH.

Seznam zkratek a zkrácených názvů

ADIS	<i>Automatizovaný daňový informační systém</i>
balíček e-commerce	směrnice Rady (EU) 2017/2455 ze dne 5. prosince 2017, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a směrnice 2009/132/ES, pokud jde o určité povinnosti v oblasti daně z přidané hodnoty při poskytování služeb a prodeji zboží na dálku; směrnice Rady (EU) 2019/1995 ze dne 21. listopadu 2019, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o ustanovení týkající se prodeje zboží na dálku a určitých domácích dodání zboží
B2C	business-to-consumer (obchodní vztah, při kterém obchodník prodává své produkty nebo služby přímo koncovým spotřebitelům)
CESOP	<i>Centrální elektronický systém platebních informací</i> (<i>Central Electronic System of Payment Information</i>)
CS ČR	Celní správa České republiky
CÚ SČK	Celní úřad pro Středočeský kraj
ČR	Česká republika
ČSI	členský stát identifikace
ČSS	členský stát spotřeby
DAP	daňové přiznání
dovozní číslo	daňové evidenční číslo pro účely dovozního režimu jednoho správního místa
dovozní režim	jeden ze tří typů zvláštního režimu jednoho správního místa
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
EÚD	Evropský účetní dvůr
FS ČR	Finanční správa České republiky
FÚ JMK	Finanční úřad pro Jihomoravský kraj
FÚ MSK	Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj
GFR	Generální finanční ředitelství
GŘC	Generální ředitelství cel
JČS	jiný členský stát
MF	Ministerstvo financí
nařízení Rady (EU) č. 904/2010	nařízení Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010, o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty
neusazená osoba	osoba neusazená v tuzemsku
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad

prováděcí nařízení Rady 282/2011	prováděcí nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ze dne 15. března 2011, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES, o společném systému daně z přidané hodnoty
Rada	Rada Evropské unie
režim MOSS	zjednodušený zvláštní režim jednoho správního místa
směrnice o DPH	směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006, o společném systému daně z přidané hodnoty
SRDS	elektronické zjednodušené celní prohlášení (Super Reduced Data Set)
subjekt	osoba povinná k dani
Unie	Evropská unie
USA	Spojené státy americké
USD	americký dolar
zákon o DPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
zvláštní režim	zvláštní režim jednoho správního místa
zvláštní zpráva č. 8/2025	zvláštní zpráva EÚD č. 8/2025 – <i>Podvody na dani z přidané hodnoty při dovozu: Při používání zjednodušených celních postupů nejsou dostatečně chráněny finanční zájmy EU</i>
ŽoMPV	žádost o mezinárodní pomoc při vymáhání

Věstník Nejvyššího kontrolního úřadu
Ročník 33.

Vydavatel:

Nejvyšší kontrolní úřad, Komunardů 1634/44, 170 00 Praha 7

Redakce:

Odbor komunikace NKÚ; tel.: 233 045 430

E-mail: vestnik@nku.gov.cz

Částka 6/2025 vyšla dne 31. prosince 2025

ISSN 1210-9703 (Print)

ISSN 1804-0608 (On-line)

